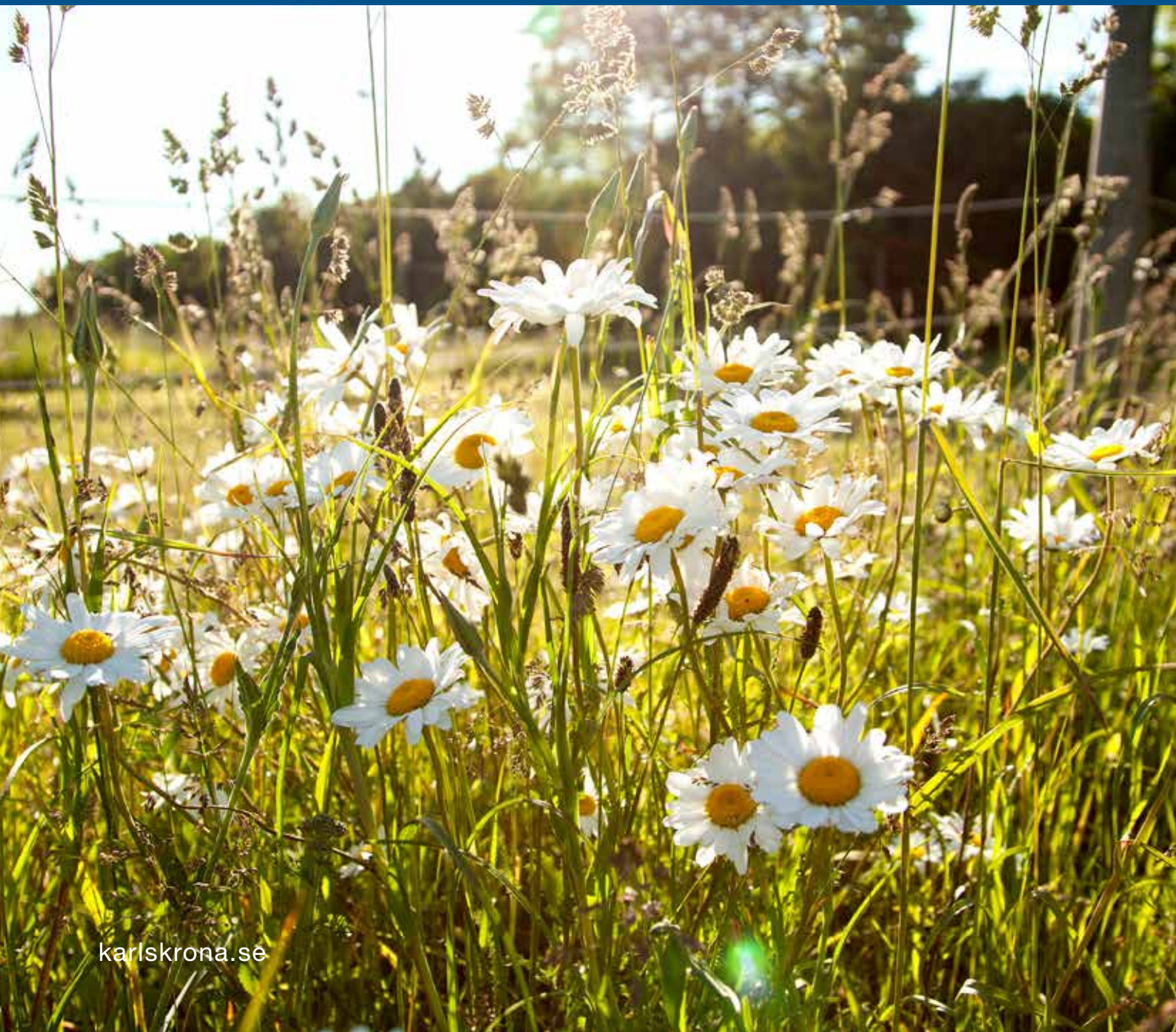

Budget 2019

Strategisk plan med ekonomiska
förutsättningar för åren 2019-2021

Beslutad i kommunfullmäktige den 18 december 2018

Läsanvisning

Budget 2019 – Strategisk plan med ekonomiska förutsättningar för åren 2019-2021 innehåller mycket information. För att underlätta för läsaren lämnas följande läsänvisningar.

Inledande del

Budgeten inleds med ett sammandrag av de beslutade att-satserna enligt § 355 vid kommunfullmäktiges sammanträde 2018-12-18.

Därefter kommer det politiska förord som låg till grund för kommunfullmäktiges beslut. I denna del finns prioriteringar med såväl övergripande mål som uppdrag.

Finansiell del

Avsnittet börjar med en sammanfattning av förslaget och åtföljs av information om de förutsättningar som budgeten baseras på. Resultat-, balans- och finansieringsbudget återfinns i slutet av detta avsnitt.

Kommunens nämnder ska sedan i enlighet med gällande "Styrmodell för Karlskrona kommun" utifrån kommunfullmäktiges beslutade budget fastställa sin verksamhetsplan (internbudget).

Nämnd/bolag

Den avslutande delen innehåller en kort beskrivning av uppdrag/ansvar där nämndernas ansvar kommer från gällande reglemente samt bolagens från gällande bolagsordning. Därutöver kommer en summering av ramar, investeringsmedel samt sammanställning av vilka uppdrag som berör vilken nämnd/bolag.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kommunledningsförvaltningens ekonomi- och upphandlingsavdelning.

Postadress: Karlskrona kommun

Kommunledningsförvaltningen

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen

371 83 KARLSKRONA

Besök: Östra Hamngatan 7 B

Telefon: 0455-30 30 00

E-post: kommunledningsforvaltningen@karlskrona.se

Hemsida: karlskrona.se

INLEDANDE DEL

Kommunfullmäktiges budgetbeslut	4
Organisationsskiss	5
Beskrivning av Karlskrona kommuns styrmodell	6
Styrningen av Karlskrona kommun - översiktlig beskrivning	6
Karlskrona kommuns vision	11
Omvärldsanalys och trender	12
Inledning Budget 2019 – Kommunstyrelsens ordförande har ordet	15
Inledning	17
Vi gör det tillsammans – en framtid som håller	18
Social hållbarhet	18
Hållbart arbetsliv	18
Ekologisk hållbarhet	19
Ekonomisk hållbarhet	20
Attraktiv livsmiljö	23
Välfärd och trygghet	24
Snabba kommunikationer	27
Utbildning och kunskap	29
Upplevelsernas Karlskrona	33
Näringslivets Karlskrona	35
Ansvarsfördelning mål och uppdrag samt övergripande indikatorer	36
Budgetindikatorer 2019	42

FINANSIELL DEL

NÄMND/BOLAG

Sammanfattning av budget 2019 och plan för 2020-2021	51
Allmänt	51
God ekonomisk hushållning och finansiella mål	51
Bakgrund till val av finansiella mål	52
Mål och uppdrag	52
Den samhällsekonomiska utvecklingen	53
Den internationella ekonomin	53
Den svenska och kommunala ekonomin	53
Skatter och statsbidrag	54
Skatteutjämning och generella statsbidrag	55
LSS-utjämning	55
Kommunal fastighetsavgift	55
Övriga statsbidrag	55
Mellankommunal utjämning	56
Demografi	58
Ett hållbart arbetsliv	60
Erbjudande om heltid och sänkt sjukfrånvaro framtidsfrågor	60
Ekonomisk översikt	62
Årets resultat, kommunen	62
Skattesats och utdebitering	63
Avgifter	63
Kostnaden för räntor och antaganden om räntesatser	63
Förändring av kommunens nettolåneskuld	64
Soliditet	64
Löne- och prisstegring	64
Finansiell analys och nyckeltal	66
Känslighetsanalys	66
Resultat och kapacitet	68
Risk och kontroll	69
Finansiella förändringar	71
Förändrade resurser till nämnderna	72
Sammanställning av befintliga reserver	75
Resultat-, balans- och investeringsbudget	76
Investeringar	81
Lokalverksamhet	81
Sammanställning investeringsbudget	86
Karlskrona kommun och moderbolagskoncern	

Budgetens fördelning för nämnder, styrelser och bolag	88
Kommunfullmäktige	88
Valnämnden	88
Överförmyndarnämnden	88
Revisionen	88
Kommunstyrelsen	90
Arbetsmarknadsnämnden	96
Drift- och servicenämnden	98
Funktionsstödsnämnden	102
Kultur- och fritidsnämnden	104
Kunskapsnämnden	106
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	108
Socialnämnden	110
Äldrenämnden	112
Äldrenämnden bostadsanpassningsbidrag	113
AB Karlskrona Moderbolag	114
Affärsverken Karlskrona AB	114
AB Karlskronahem	115
Kruthuset Företagsfastigheter AB	116
Utveckling i Karlskrona AB	116
Räddningstjänsten Östra Blekinge	117
Kommunalförbundet Cura individutveckling	117
Region Blekinge	118
KBP AB	118

Kommunfullmäktiges budgetbeslut

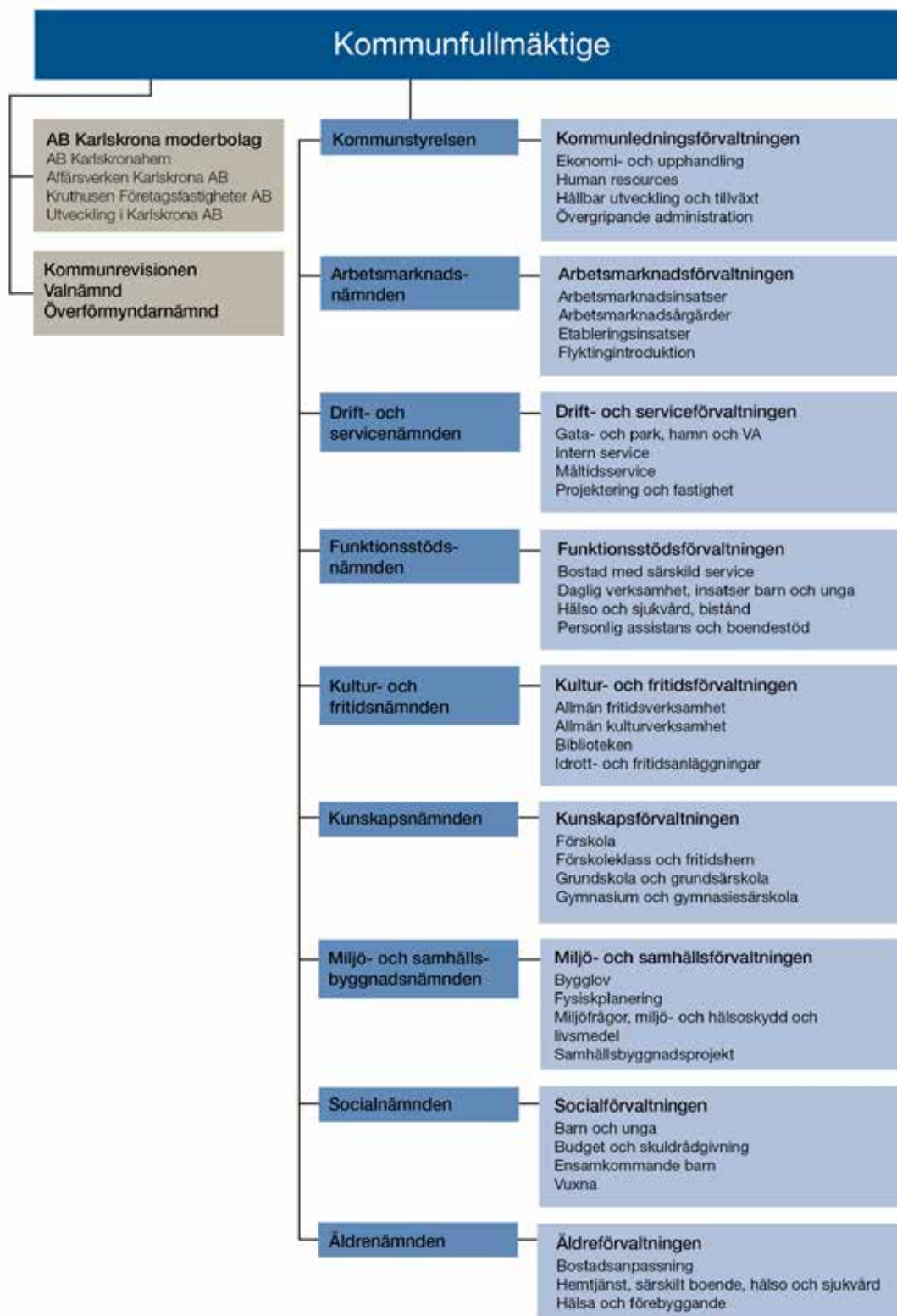
§ 355 Budget 2019 - Strategisk plan med ekonomiska förutsättningar för åren 2019-2021

Utdrag ur Karlskrona kommunfullmäktiges protokoll från mötet den 18 december 2018, där beslut fattades om budget 2019 – strategisk plan med ekonomiska förutsättningar för åren 2019-2021. För hänvisning till fullständigt protokoll, se karlskrona.se. Det som i de beslutade att-satserna hänvisas till olika bilagor, har arbetats in i detta dokument.

Kommunfullmäktige beslutar

1. **att** fastställa resultatbudget respektive budgetramar för Karlskrona kommuns nämnder och styrelser för åren 2019-2021 i enlighet med kommunstyrelsens förslag till budget och plan enligt bilagorna 1 och 2,
2. **att** fastställa samtliga finansiella mål och verksamhetsmål i enlighet med god ekonomisk hushållning för Karlskrona kommun och kommunkoncern enligt kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2019-2021,
3. **att** fastställa investeringsbudget och plan för åren 2019-2023 för Karlskrona kommun och bolagskoncernen samt därmed sammantaget för kommunkoncernen enligt bilaga 3 till kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2019-2021,
4. **att** fastställa fördelning av uppdrag och indikatorer för hela kommunkoncernen avseende åren 2019 med plan 2020 och 2021 enligt bilaga 4 till kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2019-2021,
5. **att** i enlighet med kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2019-2021 fastställa 2019 års ram för upplåning, utlåning, och borgensteckning för Karlskrona kommun och kommunkoncernen till totalt 5 000 mnkr för år 2019 enligt bilaga 5,
6. **att** fastställa krav på utdelning 2019 från AB Karlskrona Moderbolag till 12,1 mnkr,
7. **att** med hänvisning till dels bilaga 6 i kommunstyrelsens förslag till budget och plan 2019-2021, dels vad som i övrigt framgår av budgetdokumentet, anse samtliga till budgetberedningen hänskjutna ärenden och skrivelser besvarade.
8. **att** fastställa Karlskrona kommuns skattesats för år 2019 till oförändrat 21,65 %, (med hänsyn till beslutad skatteväxling till Region Blekinge med 0,45 % (22,10 % - 0,45 % = 21,65 %),
9. **att** kommunstyrelsen får i uppdrag att besluta om eventuella omfördelningar av ansvar för de uppdrag som är utdelade i budgeten om så skulle behövas (bilaga 4). Eventuella förändringar ska sedan anmälas till kommunfullmäktige i samband med delårsrapport eller årsredovisning,
10. **att** justering av ramar mellan nämnder, av administrativ karaktär, som inte får någon nettopåverkan på resultatet eller nämndernas verksamhet får beslutas av kommundirektören,
11. **att** ge kommundirektören i uppdrag att där man finner det möjligt att minimera administrationen kring interna debiteringar istället ramjustera dessa. Åtterrapporering av vilka korrigeringar som är gjorda ska ske i anslutning till delårsrapport och årsredovisning,
12. **att** genomföra budget-/ramkorrigeringar för berörda nämnder för att ta bort interndebiteringar för kostverksamheten och tillse att verksamheten erhåller ramanslag för verksamheten och att åtterrapporering ska ske i samband med delårsrapporteringen med vilka belopp som ramarna korrigerats med, samt
13. **att** till protokollet notera att information enligt MBL § 19 om förslag till budget och plan för åren 2019-2021 lämnats till fackliga organisationer.

Organisationsskiss

Beskrivning av Karlskrona kommuns styrmodell

Styrningen av Karlskrona kommun - översiktlig beskrivning

Styrningen av Karlskrona kommun utgår från visionen. Kommunfullmäktige beslutar om övergripande mål i samband med det årliga budget- och planeringsarbetet. I samband med beslut om övergripande mål beslutas också om övergripande indikatorer som anger riktning och målvärde.

Kommunfullmäktige beslutar i samband med de övergripande målen också om uppdrag till nämnder, styrelse och bolag. I samband med det årliga budget- och planeringsarbetet fastställs de ekonomiska ramarna som utgör ram för verksamheten.

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande administrativa styrande dokument såsom policydokument, planer, program som nämnder och bolag ska förhålla sig till.

De kommunala bolagen omfattas också av styrmodellen då kommunfullmäktige också är ägare av dessa. Styrande dokument som särskilt finns för bolagen utgörs av företagspolicy, bolagsordningar samt ägardirektiv.

Nämnderna och styrelserna beslutar om internbudgetar/verksamhets- och affärsplaner utifrån det kommunfullmäktige beslutat om på en övergripande nivå.

Det krävs ett systematiskt arbete för att vi ska få ständiga förbättringar. Därför arbetar vi med ett systematiskt kvalitetsarbete. Kvalitet definierar vi som vår förmåga att samtidigt tillgodose behov och infria realistiska förväntningar hos medborgare, medarbetare och uppdragsgivare.

Den politiska nivån ska ha kontroll över att det som beslutas också genomförs/verkställs med rimlig grad av säkerhet, att verksamheten följer lagar,

föreskrifter, att vi har kostnadseffektiv verksamhet och att vi har tillförlitlig finansiell rapportering.

Mål- och resultatstyrning

I Karlskrona kommun tillämpar vi mål- och resultatstyrning. För att uppnå visionen finns det särskilt utpekade utvecklingsområden som vi arbetar med. Det finns också tre perspektiv som vi ska förhålla oss till. Inom respektive område beskrivs strategier för att uppnå målen.

I samband med budget- och strategiska planarbetet för nästkommande år och de därpå följande två planåren arbetar vi utifrån visionen, utvecklingsområdena och hållbarhetsperspektiven. I dokumentet "Riktlinjer för den ekonomiska styrningen" återfinns beskrivning av budget- och den strategiska planeringsprocessen.

Vision

Visionen beskriver ett önskat framtida tillstånd. Den är kort och kärnfull och ska fungera som en ledstjärna. Visionen ska vara lätt att förstå och väcka intresse. All kommunal verksamhet ska utgå från visionen.

Visionen, som fastställs av kommunfullmäktige, ska ha ett tidsperspektiv på 10-15 år.

Utvecklingsområden

Utvecklingsområdena beskriver ett antal högt prioriterade områden som är av betydelse för att kommunen ska kunna förverkliga visionen.

Utvecklingsområdena ska ha ett tidsperspektiv som överensstämmer med mandatperioderna.

Hållbarhetsperspektiv

Modellen utgår från tre hållbarhetsperspektiv; socialt, ekologiskt (miljömässigt) och ekonomiskt. Perspektiven har motsvarande tidshorisont som visionen vilket innebär 10-15 år. Inom perspektiven återfinns övergripande planer för folkhälsa, mångfald, miljö, energi, personalpolitiskt program och så vidare. Dessa planer och program har en övergripande ansats inom respektive perspektiv som ska tydliggöras via handlingsplaner för respektive nämnd.

Övergripande mål och övergripande indikatorer

I de övergripande målen beskrivs ett antal högt prioriterade frågor och områden av betydelse för att kommunen ska kunna förverkliga visionen. Genom de övergripande målen anges den önskade utvecklingen inom några prioriterade områden som den politiska ledningen vill sätta fokus på – dessa utgår ifrån utvecklingsområdena eller perspektiven. Till de övergripande målen anges tydliga strategiska inriktningar för aktuell period.

De övergripande målen har ett tidsperspektiv på ett till fyra år. Till varje mål som kommunfullmäktige beslutar om finns det en eller flera indikatorer med målvärden på kortare eller längre sikt. Indikatorerna bör vara jämförbara över tid och med andra.

Uppdrag till nämnder, styrelser och bolag

I budgeten- och den strategiska planen anges uppdrag till nämnder och styrelser. Uppdragen kan både vara kopplade till utvecklingsområdena eller perspektiven.

Kommunfullmäktiges uppdrag ska - som en del i kommunens samlade uppföljning och utvärdering - alltid återrapporteras till fullmäktige. Avrapportering kan ske som särskilt ärende till kommunfullmäktige eller i samlad form i samband med delårsrapportering och årsredovisning.

Avrapportering i sig innebär inte att alla uppdrag kommer att vara färdigbehandlade vid avrapporteringstillfället. En del uppdrag är så omfattande att de kommer att sträcka sig över en längre tidsperiod. Det viktiga är att kommunfullmäktige får besked om hur styrelser och nämnder behandlat frågan. Detta ger kommunfullmäktige en möjlighet till att ta ställning till uppdragets aktualitet och vidare handläggning.

Uppföljning, utveckling – en del av styrningen

Kommunen arbetar systematiskt med förbättringsarbete. Kvalitet i Karlskrona kommun definieras av vår förmåga att samtidigt tillgodose behov och infria realistiska förväntningar hos medborgare, medarbetare och uppdragsgivare.

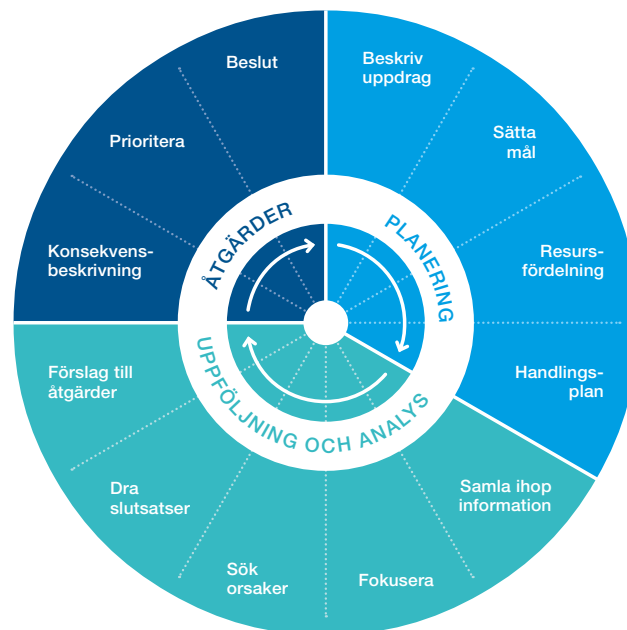
En viktig del i vårt uppdrag är att utveckla kvaliteten i verksamheterna. Kvalitetsarbetet i Karlskrona ska präglas av en långsiktig, medveten och gemensam ambition att ständigt förbättra processer och resultat.

Kvalitet ingår som en del i helheten med nära kopplingar till områden som ledarskap, processer, kompetensutveckling, målfrågor och ekonomi. Ett genomtänkt kvalitetsarbete handlar både om att utveckla verksamheten och om att säkra rutinerna.

Uppföljning och utvärdering är centrala delar i styrprocessen. Resultat ska systematiskt följas upp och vid behov närmare analyseras och utvärderas. Det är lika viktigt att systematiskt följa upp i vilken utsträckning som målen för olika verksamheter nås som att följa upp det ekonomiska resultatet.

För att uppföljnings- och förbättrings/utvecklingsarbetet inte ska bli alltför snävt ska jämförelser göras med andra kommuner, i första hand med liknande kommuner.

Alla nämnder, kommunala bolag och privata aktörer som bedriver kommunalt finansierad verksamhet ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete. Respektive nämnd, bolag och privat aktör ska redovisa på vilket sätt som det systematiska kvalitetsarbetet genomförs.

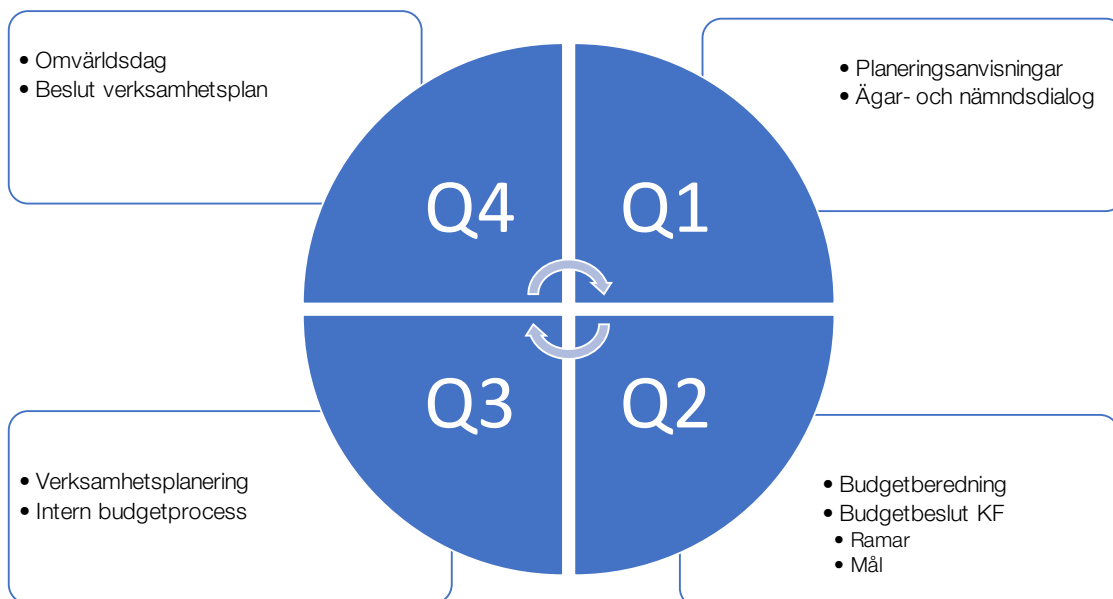

Den löpande processen: källa SKL

Budgetprocessen

Bilden nedan beskriver kommunens budgetprocess enligt huvudregeln. I och med att 2018 var ett valår och att det är det nyvalda kommunfullmäktige som ska besluta om budgeten så senarelades

budgetbeslutet till kommunfullmäktiges sammanträde den 18 december. I och med detta, har tid när nämnder och styrelser ska fastställa sina internbudgetar/verksamhetsplaner senarelagts till senast den 31 januari 2019.

Karlskrona kommuns vision

Karlskrona 2030

Vision Karlskrona 2030 antogs av kommunfullmäktige den 22 november 2012.

"Med sitt unika läge är Karlskrona ett nav i en växande region. Här finns det goda livet och de bästa förutsättningarna för ett expansivt näringsliv. Genom samarbete skapar vi en framtid som håller."

För att Karlskrona ska växa och få fler invånare, arbetstillfällen och besökare behövs en tydlig framtidsbild och en utstakad väg för att nå dit. Därför har Karlskrona kommun tagit fram en vision som ska ligga till grund för det strategiska arbetet de kommande mandatperioderna. Visionen ska beskriva ett önskat framtida tillstånd. All kommunal verksamhet ska utgå från visionen.

Vi gör det igen! En gång i tiden grundades Karlskrona med ambitionen att bli en av landets mäktigaste städer. Här samlades de kunnigaste yrkesarbetarna och här skapades en innovativ miljö som gjorde Karlskrona känt långt utanför landets gränser. När vi nu siktar mot år 2030, är det med samma vilja att skapa något tillsammans. Vi gör det igen, helt enkelt!

Vi gör det tillsammans – en framtid som håller. Karlskrona 2030 är en framtidsbild som medborgare, näringsliv och politiker tagit fram tillsammans. Det är bilden av ett öppet samhälle där alla kan leva ett rikt liv och där resurserna används på ett hållbart sätt, socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Med en gemensam vision och att vilja nå den tillsammans är grunden lagd för arbetet. De närmaste åren prioriterar vi fem utvecklingsområden.

Attraktiv livsmiljö

Vi ska ta vara på våra unika miljöer med skärgården, staden och landsbygden. Karlskrona ska sjuda av aktivitet och ha ett kreativt och öppet kulturliv med en internationell atmosfär. Med olika sorters boenden i attraktiva miljöer får alla möjlighet till ett aktivt liv, oavsett ålder.

Snabba kommunikationer

Vi ska ha en väl utbyggd infrastruktur som gör det lätt att ta sig till och från Karlskrona. Genom fortsatt utveckling av hamnen på Verkö blir vi ett centrum för gods- och persontrafiken i Östersjön. Den digitala infrastrukturen och den väl utbyggda lokaltrafiken – med buss, tåg eller båt – gör vardagen enkel i Karlskrona.

Utbildning och kunskap

Vi ska ha skolor och utbildningar som håller hög kvalitet på alla nivåer. Vi har utbildningsmiljöer som stimulerar till kreativitet och nyskapande. Genom ett nära samarbete med näringslivet ges möjligheter till ett livslångt lärande.

Upplevelsernas Karlskrona

Vi ska erbjuda ett brett utbud av upplevelser kring vår unika skärgårds- och världsarvsmiljö. Med hög kvalitet och gott värdskap kan vi locka besökare året om och göra besöksnäringen till en ny basnäring i Karlskrona.

Näringslivets Karlskrona

Vi ska ha ett fortsatt dynamiskt och innovativt näringsliv som ligger i framkant internationellt sett. Samarbete mellan kommun, högskola och näringsliv får våra företag att växa och utvecklas. Vår region är ledande inom miljö- och energiområdet och vår unika kompetens lockar nya företag att etablera sig i Karlskrona.

Omvärldsanalys och trender

Trend- och omvärldsanalysen är ett underlag för planering och verksamhetsutveckling i kommunen och ger inspel i frågan om hur vi möter möjligheter och utmaningar från vår omvärld. Omvärlden förändras snabbt och förändringar påverkar alltmer snabbt och direkt kommunens verksamhet. Det är därför viktigt att följa och analysera förändringar och organisera sig på ett sätt som innebär att organisationens förmåga att parera och anpassa sig till förändringar i omvärlden blir så bra som möjligt. Det handlar ytterst om att vara proaktiv och kunna hantera förändringar istället för att bli överraskad och styras av förändringar.

Syftet med omvärldsanalysen är att tillhandahålla en gemensam och aktuell bild av hur omvärlden påverkar Karlskrona kommun, att skapa kvalitativa diskussions- och beslutsunderlag, att därigenom skapa underlag och kunskapsbas för strategiska, långsiktiga beslut. Detta kan gälla riskbedömning, framtidsberedskap och att mer allmänt göra en organisation mer medveten om vad som händer i omvärlden. Det är också viktigt att omsätta denna medvetenhet till den egna verksamheten och dess utmaningar. Bakgrunden till att sammanställa omvärldsanalysen är att ta ett helhetsgrepp på de trender och förändringar i omvärlden som påverkar kommunens möjligheter att fortsatt vara en attraktiv kommun att bo, verka och leva i. Avsikten är att identifiera trender i omvärlden som på olika sätt påverkar kommunens verksamhet och planering framåt. Dessutom också identifiera konsekvenser för dessa trender, det vill säga, vilka hot och möjligheter trenderna utgör för kommunen och dess förvaltningar.

En kommunövergripande omvärldsanalys genomförs varje år i Karlskrona kommun. Processen med samtal, analyser och formulerande av utmaningar kring aktuella trender och omvärldsfaktorer är en ständigt pågående aktivitet under året som är mycket viktig för kommunen. Metod och tillvägagångssätt har varierat.

Underlaget till Omvärldsanalys 2018/2019 har tagits fram med utgångspunkt i ett spanings- och analysarbete av kommunens ledningsgrupp med fokus på

påverkan på kommunen och dess verksamheter och olika konsekvenser som genomfördes under 2017.

Bearbetning av detta underlag har skett genom uppdatering, inspel från kommunens ledningsgrupp och andra nyckelpersoner inom kommunen samt koppling till aktuella underlag från bland annat Sveriges kommuner och landsting.

Några stora betydelsefulla drivkrafter som påverkar kommunen är globalisering, demografiska förändringar, urbanisering, klimatförändringar och resursbrist samt digitalisering och teknikutveckling. Globalisering, ny teknik och förändringar i klimat, demografi och värderingar ändrar kontinuerligt förutsättningarna för människor och samhällen över hela världen

Några trender som analyseras särskilt är:

- » Ledarskap och innovation
- » Kompetens- och personalförsörjning
- » Global påverkan
- » Platsens attraktivitet
- » Klyftor och polarisering
- » Kommunal service och påverkan

Kommundirektören har formulerat ett medskick för att kommunen så långt som möjligt ska stå rustad för att möta framtiden. Vi står inför ett antal utmaningar och trender som påverkar oss och därför måste vi ha god kunskap om dessa och anpassa våra verksamheter efter behov. Det finns viktiga samband i hög förändringstakt och hållbart arbetsliv; i nya behov och nya

sätt att ge service samt i de ökande volymerna av yngre och äldre i kommunen.

Stora utmaningar för kommunen och dess verksamheter ser vi i den åldrande befolkningen, i utvecklingen av skolan, i ökade klyftor och segregation, i kompetensförsörjning och rekrytering, i bostads- och markförsörjning och bredband. Samtidigt har vi en stor potential vad gäller turism och besöksnäring, näringslivet, kompetensen, platsens attraktivitet samt nya serviceformer.

De angreppssätt som vi behöver för att möta dessa utmaningar och förverkliga potentialen i de olika verksamheterna är genom proaktivitet, ökade externa och interna samarbeten, genom att våga prova och tänka nytt, genom att prioritera det viktigaste och välja bort, genom att ha ett koncernperspektiv och genom kompetensutveckling och kompetensförsörjning.

Genom det pågående förändringsarbetet formuleras fyra förhållningssätt:

- » "Vi tar ansvar för helheten"
- » "Säg Hej till det nya och Hej då till det gamla"
- » "Släpp fram och uppmuntra"
- » "Våga prova"

Dessa i sin tur fokuseras till ett antal olika utvecklingsområden där fördjupning sker utifrån kommunens ledningsgrupps problemformulering, analys och förslag på aktiviteter.

Utvecklingsområdena är:

- » Vi åstadkommer mer värde tillsammans
- » Vi är en serviceorganisation
- » Vi levererar och ligger i framkant
- » Vi har förmåga att möta framtida utmaningar
- » Vi har stöd för rätt styrning
- » Vi har god ekonomisk hushållning
- » Vi är en attraktiv arbetsgivare

Inledning Budget 2019

– Kommunstyrelsens ordförande har ordet

”Det är tillsammans vi skapar ett Karlskrona för alla. Ett Karlskrona där vi invånare känner trygghet och framtidstro. Där samhället är ett självklart stöd oavsett förutsättningar.”

I Karlskrona möter skogen och odlingslandskapet kusten med vår skärgård och det öppna havet. Havet som för oss inte är ett slut utan början på det äventyr som kallas världen.

Karlskrona ska ha en aktiv och progressiv näringslivspolitik. Vi lever i en alltmer global värld och vi vill fortsätta samarbeta med det lokala näringslivet och utveckla näringslivspolitiken. Det är genom samarbete vi lyckas. Vi ska stärka samarbetet mellan det offentliga, näringslivet, fackliga organisationer och andra i samhället.

2019 års budget är en stark fortsättning på koalitionen arbete, som lades föregående mandatperiod. För Karlskrona är det viktigt att eftersträva ett långsiktigt styre, byggt på en stabil grund efter givna förutsättningar. Valresultatet gav den koalition som styr perioden 2014-2018 möjlighet att fortsätta. Att söka samförstånd för vår kommuns fortsatta utveckling ser vi i koalitionen som något som stärker och gör Karlskrona ännu bättre att bo och leva i. Breda, väl förankrade lösningar, skapar en trygghet som gör oss bättre rustade för framtiden, även om det innebär att processen att förankra och diskutera förslag kan ta lite längre tid.

För oss är hållbarhet ett centralt begrepp. Livet i vår kommun ska bygga på ett hållbart tankesätt i alla delar av den kommunala verksamheten. I budgetarbetet har vi lagt särskild vikt vid våra barn och ungdomars förutsättningar att lära, utvecklas, drömma och känna trygghet.

Vi kommer under perioden påbörja arbetet med en plan för hur vi kan bygga ut cykel- och gångvägar. Men också skapa förutsättningar att nyttja kommunens kollektivtrafik, i hela kommunen.

Vi ser att den starka utveckling och fokus som under förra mandatperioden lades på bostadsbyggande, skolutbyggnad och förverkligande av lokaler för fritid och kultur fortsätter under de kommande åren. Vi kommer att arbeta intensivt och målinriktat med frågor som rör jämlikhet och jämställdhet. Detta arbete ska genomsyra hela kommunens verksamhet och vi vill stärka samarbetet med civilsamhället. Alla delar av vår verksamhet måste göra sin del av denna för framtiden avgörande frågan. Med årets budget fokuserar vi på arbetet för ett hållbart arbetsliv i kommunens alla delar med det självklara i att våra medarbetare ska ha den personliga utrustning och klädsel som behövs för sitt arbete.

Denna budget är starten på en ny mandatperiod. Men den är också en fortsättning på vår strävan och övertygelse att vi med kloka, genomtänkta beslut kan förändra människors vardag. Med politik och med samhällets alla resurser kan vi ge också den lilla människan, som fötts med få eller inga fördelar, möjligheten att nå sina drömmars mål, att leva ett liv fritt från orättvisor, våld och fattigdom. Det är detta politik handlar om.

Sandra Bizzozero (S)
Kommunstyrelsens ordförande

COAST GUARD

033

003

Inledning

Tillsammans möter vi framtiden i vårt öppna Karlskrona. Ett Karlskrona där skogen är lika vacker och värd att besöka som skärgården. Där jämställdhet är en självklarhet och där vi strävar efter god kommunal service oavsett om du bor på landsbygd, skärgård, tätort eller centrum. Många av oss arbetar och lever i ett världsarv, värt att bevara för kommande generationer.

Här kombineras den gamla bebyggelsen med modern kommunal verksamhet. Vårt mål är att ge alla ett bra liv i vår kommun, ett liv där alla känner att deras personliga utveckling och välbefinnande spelar roll.

För oss i samarbetskoalitionen når vi våra mål genom samarbete, långsiktighet och med fokus på lösningar och resultat. Vi vet att det är tillsammans vi lyckas.

Karlskrona är en modern kommun med gamla anor. Vi bygger vår politik med målet att fortsätta att öka antalet invånare. Vi ska utveckla och bygga ett tryggt och starkt Karlskrona med hållbarhet som ledord.

Vårt mål är att Karlskrona kommuns välfärdsverksamheter ska vara en av de bästa i landet. Genom att fortsätta utveckla våra tjänster, erbjuda hög tillgänglighet och rätt till inflytande kommer vi strategiskt nå vårt mål.

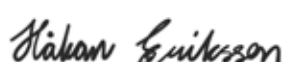
I vårt Karlskrona har alla barn möjlighet att klara uppsatta mål, nå sin potential och den självklara rätten att leva i trygghet och glädje. Vi utvecklar och kvalitetssäkrar den omsorg och service som ges till personer med särskilda behov. Kommunen ska aktivt arbeta för att erbjuda funktionsvarierade personer meningsfull sysselsättning.

Nu fortsätter vi arbetet med att utveckla och förbättra en kommun som redan idag är en bra och utvecklande plats att bo och leva på. Tillsammans bygger vi vår gemensamma välfärd och framtid, där alla kan känna framtidstro.

Karlskrona den 15 november 2018

Sandra Bizzozero
Socialdemokraterna

Håkan Eriksson
Socialdemokraterna

Magnus Larsson
Centerpartiet

Börje Dovstad
Liberalerna

Vi gör det tillsammans – en framtid som håller

”Med sitt unika läge är Karlskrona ett nav i en växande region. Här finns det goda livet och de bästa förutsättningarna för ett expansivt näringsliv. Genom samarbete skapar vi en framtid som håller.”

VISION KARLSKRONA 2030

Social hållbarhet

Mål 1

I vårt Karlskrona är jämställdhet, mångfald och gemenskap en självklarhet med målet:

Karlskrona är en öppen och välkomnande kommun

Ett hållbart Karlskrona skapas av ett långsiktigt strategiskt arbete där en av utgångspunkterna är FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030. Det sociala hållbarhetsarbetet i Karlskrona kompletteras genom en ny kommission med uppdrag att motverka och bryta segregation i kommunen. För att kunna uppnå social hållbarhet ska det inte finnas några systematiska eller strukturella hinder för personlig hälsa, inflytande eller kompetensutveckling.

Karlskrona är en kommun där alla ska ges samma möjligheter och förutsättningar att lyckas med sina liv. I Karlskrona ska inte geografisk bostadsort, ekonomisk bakgrund eller val av skola påverka individens framtida möjligheter. I vår kommun har alla människor samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller socioekonomisk bakgrund.

Den påbörjade uppdateringen av styrdokumentet för folkhälsa och mångfald ska slutföras under 2019, likaså arbetet med att förbereda Karlskrona kommun för kommande lagstiftning kring Barnkonventionen.

För att motverka missbruk, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och socialt utanförskap ska det förebyggande arbetet som idag bedrivs av kommu-

nen tillsammans med myndigheter, föreningsliv och ideella organisationer uppmuntras och stöttas. Det förebyggande arbetet ska prioriteras, och ska genom ett aktivt och förvaltningsövergripande arbete förebygga sociala problem och därigenom minska de individbaserade insatserna.

Uppdrag

1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.
2. Vi ska aktivt verka för och stödja civilsamhället samt myndigheter i det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld samt våld i nära relationer.
3. Socialförvaltningen ska prioritera arbetet med aktiva och förebyggande åtgärder.
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsbokslut.

Hållbart arbetsliv

Mål 2

Vi har utvecklande, spännande och moderna arbetsplatser med målet:

Karlskrona kommun är en attraktiv och jämställd arbetsgivare

I Karlskrona kommuns verksamheter är medarbetaren en värdefull resurs. Alla ska kunna uttrycka sina åsikter och vara väl införstådda med verksamhetens mål. Vi ska aktivt arbeta för att öka medarbetarnas möjligheter till inflytande och delaktighet i beslutsprocesser samt i ut-

vecklings- och förändringsarbete. Genom att underlätta för medarbetare att byta arbetsuppgifter och förvaltning stimuleras även kompetensspridning i våra verksamheter. Vi uppmuntrar också våra medarbetare till att vara delaktiga i samhällsprocesser genom exempelvis förtroendeuppdrag. Vi är övertygade om att aktiva och engagerade medarbetare är positivt för såväl arbetsmiljö som arbetsuppgifter. Genom att engagera studenter via ferie- eller examensarbeten fångar vi upp nya medarbetare för framtiden. I Karlskrona kommun är heltid en norm och en anställningsgrad på 100 procent ska vara utgångspunkten i alla tillsvidareanställningar.

Lönen är en av många viktiga faktorer för att skapa en attraktiv arbetsplats. Därför ska vi sträva efter att varje medarbetare i Karlskrona kommun ges förståelse och möjlighet att påverka sin lönesättning genom tydlig information om löneprocessen och de kriterier som gäller vid lönesättningen. Vi ska också fortsätta arbetet med lönekartläggning och arbetsvärdering samt avsätta en särskild lönepott som ska användas för att säkerställa jämställda löner.

I Karlskrona kommun har vi fokus på frisknärvaro och vi ska ha en god psykosocial arbetsmiljö i alla våra verksamheter. Vid längre sjukdom har Karlskrona kommun ett stort ansvar för rehabilitering och anpassning av arbetsuppgifter. Vi arbetar aktivt för en bra arbetsmiljö där varje medarbetare har de bästa förutsättningarna att genomföra sitt arbete och vi erbjuder, för arbetsuppgiften, relevant utrustning. Fast anställd personal inom förskolan ska exempelvis ha rätt till ändamålsenliga arbetskläder och inom hemtjänsten ska fast anställd personal ges en möjlighet till arbets skor.

Karlskrona kommun har som en av de större arbetsgivarna på arbetsmarknaden goda möjligheter att påverka andra arbetsgivare. Förutom att vara ett föredöme där utomstående aktörer kan finna goda exempel ska vi även ställa krav på villkor i enlighet med kollektivavtal vid upphandlingar. Vi vill också att sociala kriterier såsom arbetsvillkor och social inkludering ska vägas in.

Uppdrag

5. Ett nytt personalpolitiskt program inklusive strategi för ledar- och kompetensförsörjning ska tas fram.
6. Tillsvidareanställd personal inom förskolan ska erbjudas tillgång till arbetskläder.
7. Tillsvidareanställd personal inom hemtjänsten ska erbjudas tillgång till arbets skor.
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.

Ekologisk hållbarhet

Mål 3

Vi utvecklar det hållbara samhället och investerar i digital teknik samt grön energiteknik med målet:

Karlskrona kommun minskar sin miljö- och klimatpåverkan

För att uppnå ett mer ekologiskt hållbart Karlskrona ska vi ta vårt ansvar och agera som goda förebilder. Våra beslut ska vara långsiktiga och syfta till ett hållbart användande av naturresurser med bibehållen biologisk mångfald. Karlskrona kommun ska fortsätta att vara en ekokommun och arbeta efter hållbarhetsprinciperna.

Karlskrona ska jobba för en giftfri miljö och rent vatten. Även framtida invånare i Karlskronabor ska kunna bada och fiska i våra havsvikar och ha tillgång till rent dricksvatten. Spridningskällor av mikroplaster i kommunen ska inventeras och en åtgärdsplan ska tas fram. Teknikutvecklingen för reningsverk ska följas noggrant med syftet att läkemedelsrester, mikroplaster och andra skadliga kemiska ämnen framöver ska kunna renas bort innan det släpps ut i naturen. Karlskrona kommun ska även fortsättningsvis delta tillsammans med andra kommuner i nätverket Hanöbukten med fokus på frågor om fiske, vatten och lokal utveckling. Vi ska fortsätta vara en aktiv part i arbetet med Biosfärområde Blekinge Arkipelag.

Målsättningen är att Karlskrona kommuns verksamheter ska vara koldioxidneutrala och därför satsar vi på förnyelsebar energi såsom solcellsparker och solceller på kommunala byggnader. Vi ska införa en SMART infrastruktur, bredband genom fiber ska byggas ut i hela kommunen och både kommunala transporter och kollektivtrafik ska präglas av ett hållbarhetstänk. Kommunens fordons-

och maskinpark ska minimera sitt koldioxidutsläpp och vi ska fortsätta satsningarna på gång- och cykelvägar. Vi ska stimulera utveckling av elladnät och införandet av cykel- och bilpooler.

Vi ska ta fram en strategi för att minska Karlskrona kommuns klimatpåverkan avseende transporter som omfattar både det som utförs internt och externt via upphandling. Strategin ska innehålla en målsättning som är mätbar i bland annat koldioxidutsläpp och annan miljöbelastning. Viktiga delar i innehållet ska vara fossilfria drivmedel, minskat antal fordon, resvanor, samordnad varutransport och delning av resurser.

Genom att arbeta med energieffektivisering och ställa hårda miljökrav vid upphandlingar ska kommunen minska sin miljö- och klimatpåverkan. Vår mat ska vara sund och antibiotikafri. Vid en hållbar upphandling ställer vi krav motsvarande svenska regler för djurskydd och livsmedel och ger förutsättningar för en ökad andel närproducerade och/eller ekologiska produkter i kommunens verksamheter.

Vid ny- och ombyggnation ska hållbarhet, exempelvis avseende materialval, vara en viktig faktor och kommunen ska stimulera till klimatsmart byggande i trä.

Uppdrag

9. Utredda möjligheten att införa en koldioxidbudget för kommunens verksamheter.
10. Ta fram en strategi för att minska Karlskrona kommuns klimatpåverkan avseende transporter som omfattar både det som utförs internt och externt via upphandling.
11. Öka den egna produktionen av förnyelsebar energi genom exempelvis solceller på kommunens fastigheter.
12. En strategi för ett ekologiskt hållbart byggande inom kommunens verksamheter ska tas fram.
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.
14. En ny livsmedels- och måltidspolicy ska tas fram.
15. Karlskrona kommun ska aktivt arbeta för rent vatten inom kommunen och vid dess kust.

Ekonomisk hållbarhet

Mål 4

Vi har en ekonomi som tillåter framtida investeringar med målet:

Karlskrona kommun har god ekonomisk hushållning och ett effektivt resursutnyttjande

Med delmålen att under femårsperioden (2017-2021) ska kommunen:

- » Ha ett genomsnittligt positivt resultat som uppgår till minst 2 % av skatteintäkter och statsbidrag.
- » Låta nettoinvesteringarna uppgå till högst 10 % av skatteintäkter och statsbidrag.
- » Ha en självfinansieringsgrad (resultat + avskrivningar i förhållande till investeringsvolym) som uppgår till lägst 85 %.

En sund och hållbar ekonomi är helt avgörande för att lyckas utveckla Karlskrona och skapa tillväxt. Ett genomsnittligt positivt resultat över tid behövs för att kunna investera i framtiden och genomföra de nödvändiga satsningar som kommunen står inför. Det handlar om skollokaler, äldreboenden, bredband och andra viktiga investeringar som gör Karlskrona till en kommun i framkant. När vi finansierar investeringar med en stor del egna medel minskar vi kostnaden och får då mer över till den gemensamma välfärden. Vi ska inte låna av kommande generationer utan bära vår del idag.

Vi vill se över kostnaderna för interndebering och genomföra en anslagsfinansiering av kosten i samtliga verksamheter för minskad administration och därmed högre effektivitet. Antalet medarbetare med inköpsbehörighet ska begränsas med syfte att effektivisera inköp och processer och rutiner för inköp ska vara väl kända av dem som har inköpsbehörighet. Den tidigare upphandlingsbonusen fortsätter att avvecklas. Samtliga nämnder och bolag ska genomsyras av en tydlig effektiv ekonomisk styrning för att kunna klara framtidens mål och satsningar. Vi behöver både gasa och bromsa och vi behöver hitta det som skapar tillväxt och ger värde till Karlskrona. Kommunens verksamheter har ett gemensamt ansvar för att öka kommunens attraktionskraft och stimulera den demografiska tillväxten. Vi ska fortsätta arbeta med ständiga förbättringar där medarbetarnas kompetens och idéer tas tillvara.

Vi tar ansvar för framtiden genom att hitta nya lösningar där det går och satsa extra där det behövs. Då en större utgift för kommunen är verksamhetslokaler ska en fastighetsöversyn med tydligare lokaleffektivisering och styrning genomföras.

Under 2019 påbörjas också arbetet med att se över de utvecklingsområden som är en del av Vision 2030.

Uppdrag

16. Att uppdra till kommundirektören att utarbeta en koncernövergripande tillväxtstrategi för kommunen, innefattande bland annat förslag på tillväxtskapande åtgärder, organisation för tillväxtarbetet samt genomförandeplan.
17. Att kommundirektören får i uppdrag att genomföra ett innovativt och systematiskt utvecklings- och förbättringsarbete i syfte att minska nettokostnadsutveckling och nå ett resultat på 2 %.
18. Att ge kommundirektören i uppdrag att se över och föreslå en effektiv organisation för hela kommunkoncernen med hänsyn tagen till kraven på god välfärd, tillväxt, effektiviseringskrav och omvandlingsbehov med hänsyn till omvärldsförändringar med avrapportering och förslag kontinuerligt under perioden.
19. Att uppdra till kommundirektören att utifrån en bred politisk förankring och på basis av aktuella ekonomiska förutsättningar, arbeta fram en handlingsplan som ska redovisas för budgetberedningen senast april 2019. Handlingsplanen ska successivt genomföras och dess resultat avrapporteras i delårs/årsrapporter. Handlingsplanen ska vara helt genomförd senast 2021-12-31.
20. Under 2019 ska Kommunstyrelsen påbörja arbetet med att ta fram nya utvecklingsområden inom ramen för Vision 2030.
21. Genomföra en översyn av kommunens övergripande lokalanvändning ur ett ekonomiskt perspektiv.
22. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att revidera riktlinjer för internhyror och städ under 2019 (tillsammans med drift- och serviceförvaltningen) – där styrning, incitament och ändamålsenlighet är viktiga komponenter.
23. Att drift- och servicenämnden får hela budgeten för måltidskostnader 2019.
24. Att ekonomi/upphandlingsavdelningen tillsammans med berörda förvaltningen löpande finner sätt som minimerar administrationen för interna transaktioner.
25. Att uppdra till kommundirektören att senast till april 2019 ta fram förslag på prioriteringar av investeringsplaner och resultatbudget. Förslaget ska beakta effekter av de förändrade finansiella förutsättningarna och utvecklingen av demografin i syfte att målen för god ekonomisk hushållning nås i samband med budget 2020.

Attraktiv livsmiljö

"Vi ska ta vara på våra unika miljöer med skärgården, staden och landsbygden. Karlskrona ska sjuda av aktivitet och ha ett kreativt och öppet kulturliv med en internationell atmosfär. Med olika sorters boenden i attraktiva miljöer får alla möjlighet till ett aktivt liv, oavsett ålder."

Mål 5

Vi utvecklar skärgården, staden och landsbygden med målet:

Karlskrona kommun ska ha nöjda invånare som anser att kommunen är en bra plats att leva, bo och verka i

I Karlskrona möter staden och landet havet i Sveriges sydligaste skärgård. Vårt varumärke Karlskrona ska kännetecknas av attraktiva miljöer fyllda av aktivitet och kreativitet oavsett om det gäller arbetsliv, utbildning, boende eller fritid.

Karlskrona är en växande och blomstrande kommun. Fler unga människor väljer att etablera sig i Karlskrona samtidigt som den äldre generationen gärna vill bo kvar nära sin hemort, men i en mer lättskött boendeform. Därför behöver vi bygga nya bostäder i hela kommunen. Det handlar om attraktiva boenden i olika former på olika platser med tillhörande servicefunktioner för alla åldrar. För att nå detta mål krävs en ökad samverkan mellan kommunala förvaltningar och en smidigare samhällsbyggnadsprocess. Därför inrättar vi ett planutskott direkt underställt kommunstyrelsen.

Kommunen välkomnar externa och lokala byggaktörer att investera i fler hyresrätter, bostadsrätter och villor. Inte minst krävs det nya kostnadseffektiva hyresrätter där fler har råd att bo. Karlskronahem fortsätter sitt uppdrag om att bygga minst 400 nya hyreslägenheter under en femårsperiod. Vårt kommunala bostadsbolag ska vara Karlskronas flaggskepp när det gäller att bygga socialt och ekono-

miskt hållbara hyresrätter i hela kommunen.

Under 2020 påbörjas byggandet av ett nytt kulturhus. Kommunen, tillsammans med näringslivet, arbetar för att bli nominerad till utmärkelsen "Årets Stads kärna" år 2019 och vi tar fram skötselplaner för samtliga kommunens markytor.

Arbetet med den nya översiktsplanen fortsätter och blir ett viktigt instrument för att hitta nya områden för verksamhetsutveckling och bostadsbyggande. I översiktsplanen inkluderar vi också en ny trafikstrategi och möjligheter för Landsbygdsutveckling i sjönära lägen (LIS). Det nya landsbygds- och skärgårdsprogrammet ska realiserar, och vi vill stärka den lokala utvecklingskraften och fördubbla därför landsbygds- och skärgårdsmiljonen.

Vår målsättning är att 100 procent av alla hushåll har tillgång till fiber år 2020. Som en del i utvecklingsplanen för det "Smarta Karlskrona" ska kommunens självservicejänster utvecklas för en enklare vardag för invånare och besökare.

Kommunen arbetar för att förenkla och sprida möjligheten till ett aktivt och rikt liv för fler, oavsett bostadsort. Det ska vara lätt att hitta och välja, men också att boka tillgängliga aktiviteter. Öppna aktivitetsytor, tillgänglighetsanpassade lekplatser, en jämställd satsning på ungdomsidrotten, tillgång till ett fritidsbibliotek där du kan låna utrustning, satsningar på vardagskultur och en kulturskola för alla är små steg på vägen till en inkluderande fritid där alla får möjlighet att utvecklas efter sin förmåga.

Uppdrag

26. År 2020 ska 100 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.
27. Aktivt verka för ett ekonomiskt hållbart byggande av attraktiva hyresrätter i alla kommunens delar.
28. Utreda hur fritidsverksamheten kan utvecklas i hela kommunen.
29. I samråd med andra aktörer etablera ett Fritidsbibliotek
30. Den årliga landsbygds- och skärgårdsmiljonen ökas till två miljoner kronor.
31. En skötselplan för samtliga kommunens marktytor, hårdgjorda såväl som grönytor och skog, ska tas fram i samverkan med berörda kommunala förvaltningar.
32. All samhällsplanering ska inkludera ytor som möjliggör planerad fysisk aktivitet, spontanidrott samt kulturella upplevelser.
33. Kommunens lekplatser ska inventeras ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Välfärd och trygghet

Mål 6

Vi har moderna och attraktiva boenden samt god service till invånarna med målet:

Karlskrona kommuns välfärdsverksamheter tillhör de bästa i landet

Alla Karlskronabor ska ges förutsättningar till ett bra liv, oberoende av individens livsförutsättningar. God kvalitet, tillgänglighet och hög grad av socialt innehåll samt rätt till inflytande ska prägla vården och omsorgen i Karlskrona kommun. Vi utvecklar och kvalitetssäkrar den omsorg och service som ges till personer med särskilda behov. Innovativa lösningar för att säkra morgondagens välfärd ska uppmuntras. Det kan exempelvis handla om samordnad lokal-användning på landsbygden där flera verksamheter delar på samma lokal men också användning av ny teknik och digitaliserade tjänster.

Vårt mål är att Karlskrona kommuns välfärdsverksamheter ska vara en av de bästa i landet. Genom att strategiskt fortsätta utveckla våra tjänster, erbjuda hög tillgänglighet och rätt till inflytande

kommer vi att nå vårt mål.

Personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet till egen försörjning och självständighet. Systsättningsinsatser och daglig verksamhet ska utvecklas tillsammans med lokala föreningar och företag.

Att erbjuda en god, näringsrik och lokalt tillagad mat efter den enskildes behov är en självklarhet. Vi kommer också att arbeta för att det ska finnas fler aktiviteter och mötesplatser för äldre oavsett om de bor på äldreboende eller i eget boende med insatser från hemtjänsten. Vi vill se mer kultur i välfärden men också utöka möjligheterna för att alla ska få ta del av fysisk aktivitet för att öka sin hälsa och sitt välbefinnande. Ledsagarservice och en väl fungerande färdtjänst är viktig service för att erbjuda alla ett rikt fritidsliv.

Den enskilde individens behov samt villkor ska vara i centrum och verksamheten ska planeras därefter. Ökad personalkontinuitet och minskad personalomsättningen ska ge ökad trygghet för såväl brukare som personal. Vårdkedjan ska vara jämställd och jämlik där alla garanteras en värdig vård som bygger på den enskilda människans behov.

Vi vill se en utbyggnad av trygghetsboenden i kommunens alla delar, och i kvarteret Stallet på Pottholmen ska ett omsorgsboende i kooperativ, alternativt privat, regi byggas. Vi vill också se en snabbare handläggning av boendepanering där valfriheten av boende ska vara större. För att möta de demografiska utmaningarna med allt fler äldre behöver vi samordna frågan om äldres boende mellan förvaltningar och andra aktörer såsom kommunala samt privata bolag.

Alla kommuninvånare i Karlskrona har rätten att känna sig trygga i sitt närområde. Genom samverkan mellan förvaltningar och fristående aktörer, såsom föreningsliv och myndigheter, ska vi gemensamt skapa en övergripande plattform för att arbeta mot ökad trygghet i vår kommun.

Karlskrona har fått en ny brandstation, men för att kunna bibehålla en heltäckande och kompetent deltidsbrandkår behöver vi också rusta upp och modernisera våra övriga brandstationer och

räddningsvärn.

Uppdrag

34. Underlätta och utveckla daglig verksamhet samt sysselsättning i samverkan med det lokala föreningslivet.
35. Verka för en ökad personalkontinuitet inom vård- och omsorgsinsatser.
36. Säkerställa tillgängligheten till trygghets- och omvårdnadsboenden i hela kommunen.
37. Etablera ett omsorgsboende i kvarteret Stallet i kooperativ, alternativt privat, regi.
38. Verka för att den upplevda tryggheten ökar i samtliga kommunens delar.
39. Det lokala brottsförebyggande rådet får i uppdrag att stärka och utveckla det brottsförebyggande arbetet i samverkan mellan aktörer, föreningar och myndigheter i syfte att skapa en tryggare närmiljö för kommuninvånaren.
40. Ta fram en plan för upprustning och modernisering av deltidsbrandstationer och räddningsvärn.

1 Centrum

Chingstilla

KXX 532

Blekingetransit

Snabba kommunikationer

”Vi ska ha en väl utbyggd infrastruktur som gör det lätt att ta sig till och från Karlskrona. Genom fortsatt utveckling av hamnen på Verkö blir vi ett centrum för gods- och persontrafiken i Östersjön. Den digitala infrastrukturen och den väl utbyggda lokaltrafiken med buss, tåg eller båt – gör vardagen enkel i Karlskrona.”

Mål 7

Våra kommunikationer tar oss enkelt ut i världen och tillbaka till Karlskrona – såväl fysiskt som digitalt med målet:

Karlskrona kommun har tillgängliga och hållbara kommunikationsmöjligheter

Kommunikationer är livsnerven för samhällets invånare och företag. Att välja ett klimatvänligt resande ska vara enkelt och en vinst för miljön, hälsan och ekonomin. Kommunen ska främja användandet av kollektivtrafik och skapa förutsättningar för att kunna kombinera arbete och fritid oavsett bostadsort.

Vi arbetar strategiskt för att komplettera kollektivtrafiken med pendlarparkeringar och säkra gång- och cykelvägar i anslutning till dessa. Vi ska bygga ut och modernisera de kommunala gång- och cykelvägarna och vi tar fram en långsiktig plan i samverkan med Trafikverket och Region Blekinge för landsbygdens och skärgårdens behov. Vi ska fortsätta utveckla skärgårdstrafiken.

För att göra det ännu enklare att åka kollektivt vill vi verka för att minska antalet zoner till en enda som täcker hela kommunen. Vi vill dessutom utreda möjligheten till avgiftsfria resor för äldre vid lågtrafik. Det så kallade ”kompiskortet” ska utökas till att också gälla resan till aktiviteten via kollektivtrafiken. Vägen på vattnet är viktig i vår kommun och därför behöver vi också satsa på funktionsdugliga hamnar för såväl nyttotrafik som för småbåtsägare.

För att kommunen ska kunna växa behövs en väl fungerande infrastruktur med snabba, tillförlitliga transporter såsom bra vägar, goda tågförbindelser till stora städer och relevanta flygförbindelser till och

från Ronneby flygplats.

Sydöstra Sverige har stark befolkningstillväxt, en stor basindustri samt nya kreativa näringar. Tillsammans med Region Blekinge lobbar vi för nationella satsningar av infrastrukturen. Utvecklingen på Verkö ska göra Karlskrona till ett kommunikationsnav i Östersjön. Vi deltar aktivt i arbetet för att bygga ömsesidig samverkan mellan länder och företag i Östersjöområdet samt i utvecklingen av den gröna transportkorridoren Baltic Link.

Uppdrag

41. En långsiktig utbyggnad och modernisering av cykelbanor i hela kommunen ska utredas i samverkan med Trafikverket och Region Blekinge.
42. Den fortsatta utvecklingen av kollektivtrafik på vatten ska utredas.
43. Karlskrona kommun tillsammans med Region Blekinge ska utreda behov, former och kostnader för att, under mandatperioden, kunna införa avgiftsfri kollektivtrafik för äldre under lågtrafik.
44. Drift- och servicenämnden ska utreda och presentera en plan för underhåll och investeringar gällande skärgårdshamnar och kajer.
45. En översyn av parkeringsstrategin ska genomföras i samråd mellan berörda förvaltningar.
46. Kompiskortet ska införas som giltigt färdbevis till och från aktivitet med kollektivtrafiken i Karlskrona kommun.

Utbildning och kunskap

”Vi ska ha skolor och utbildningar som håller hög kvalitet på alla nivåer. Vi har utbildningsmiljöer som stimulerar till kreativitet och nyskapande. Genom ett nära samarbete med näringslivet ges möjligheter till ett livslångt lärande.”

Mål 8

Vi har kreativa utbildningsmiljöer och en skola med hög kvalitet för vetgiriga i alla åldrar med målet:

I Karlskrona ökar andelen elever som klarar kunskapskraven

Mål 9

Vi har bra samarbeten och strategier för att skapa egen försörjning med målet:

I Karlskrona minskar arbetslösheten och antalet arbetade timmar ökar

Alla barn, oavsett bakgrund och livssituation, ska ha rätt att utvecklas och nå skolans kunskapsmål. Skolans elever ska må bra, stimuleras och ges de verktyg som de behöver för att kunna utvecklas. Skolans miljö ska därför vara främjande, lärorik och trygg för alla. Det är i det personliga mötet mellan pedagog och elev nya kunskaper främjas. Med ett tydligt ledarskap ska skolan ge alla barn och unga, födda i Karlskrona eller inflyttade, möjligheten att växa och nå sina drömmar. Utbildning är den bästa investeringen för framtiden.

Vi vill se fler vuxna i skolan, främst genom införandet av lärarassistenter och en utbyggd elevhälsa. Barn och unga med psykisk ohälsa eller som befinner sig i riskzonen för utanförskap ska fångas upp och få det stöd som de behöver. Vi vill även förbättra den psykosociala miljön i våra skolor, bland annat genom ett aktivt arbete mot mobbning och trakasserier. En viktig del i detta är att stärka skolans sexualundervisning och införa porrfilter.

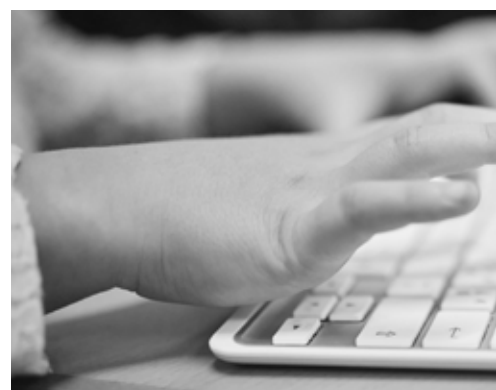
Alla elever har rätt till en likvärdig skola av hög

kvalitet oavsett var i kommunen eleven bor. För att säkerställa kvaliteten på undervisningen vill vi se över skolans organisation, barngrupperna och klassernas storlek samt möjliggöra för lärarna att ägna sin tid till undervisning. Vi vill att lärarna ska ges förutsättningar att stödja eleven att nå sin fulla potential samt att yrkets status stärks och att lärarna får en fortsatt positiv löneutveckling. Vi vill även utveckla kommunens fritidshem.

För att förbättra såväl elevernas som lärarnas arbetsmiljö vill vi upprätta en underhållsplan för kommunens skolbyggnader, bygga ett nytt kunskapscentrum i Jämjö samt bygga ut Wämö kunskapscentrum i etapper. Förutom investeringar i lokaler är det också nödvändigt att investera i den digitala infrastrukturen, såsom exempelvis wifi, för att möjliggöra vissa studier eller moment på distans. Vi vill även att alla elever i kommunen, också de som går i skolor utanför tätorter, ska ges möjlighet att uppleva kultur samt erbjudas läxhjälp under handledning av en pedagog.

Karlskrona kommun ska ha en tät samverkan med det omgivande samhället. I dialog med arbetsmarknadens parter och det lokala näringslivet kan kommande utbildningsbehov fångas upp. Koalitionen kommer att verka för att Internationella Engelska Skolan ska etablera sig i kommunen. Tillsammans med ett IB-program ges barn och unga därigenom en större möjlighet att välja inriktning på sin utbildning.

Framtidens välfärd kommer att kräva mer, och i flera fall ny, kompetens hos medarbetare i Karlskrona kommun. För att möta behoven på arbetskraft

inom vård och omsorg ska kommunen ta initiativ till ett vård- och omsorgscollege. Vi vill även utreda möjligheten att ge dem som står längst ifrån arbetsmarknaden möjlighet till anställning inom kommunens verksamheter där arbetet kombineras med vidare kompetensutveckling.

I Karlskrona ska det finnas flera vägar in på arbetsmarknaden, såväl för dem som söker sitt första jobb som för dem som vill byta spår i arbetslivet. Vi ger individer möjlighet att studera för att komplettera ett ämne, för att få en yrkesutbildning eller få behörighet till högre studier. Svenska för invandrare erbjuds både dag- och kvällstid för att

kunna tillgodose alla individuella behov och utveckla språket. Navigatorcentrum ska fortsätta utvecklas och arbetet med målet om en arbetsmarknadsinsats per 20 anställda i kommunala förvaltningar och bolag ska fortsätta.

Uppdrag

47. Lärare ska ges möjlighet att vara lärare genom att minska administration med stöd av lärarassistenter.
48. Kunskapsförvaltningen ska verka för att stärka upp elevhälsan inom grund- och gymnasieskolan.
49. Samtliga skolområden inom Karlskrona kommun

- ska vidareutveckla läxhjälpen i skolan.
50. Porrfilter ska införas i alla kommunens skolor.
  51. Extra medel ska avsättas till löner för lärare i förskola grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning samt särskola.
  52. En underhållsplan för Karlskrona kommuns skollokaler ska tas fram under 2019.
  53. Etableringen av Jämjö Kunskapscentrum ska påbörjas under 2019.
  54. En etappvis utbyggnad av Wämöskolan ska inledas.
  55. Ny översyn ska ske av lokalbehovet inom hela kunskapsförvaltningens verksamhetsområde.
  56. Fortsätta utveckla samarbeten mellan Karls-

- kronas gymnasieskolor, Vuxenutbildningen, näringsliv, högskola, fackliga organisationer och myndigheter för fler arbetstillfällen i Karlskrona kommun.
57. Ge kommundirektören i uppdrag att verka för att en etablering av Internationella Engelska Skolan i Karlskrona kommun.
  58. Etablera och vidareutveckla ett IB-program på grund- och gymnasieskolenivå.
  59. Karlskrona kommun ska ta initiativ till att etablera ett vård- och omsorgscollege.
  60. Utreda möjligheten att etablera instegsanställningar i kommunens verksamheter.

Upplevelsernas Karlskrona

”Vi ska erbjuda ett brett utbud av upplevelser kring vår unika skärgårds- och världsarvsmiljö. Med hög kvalitet och gott värdskap kan vi locka besökare året om och göra besöksnäringen till en ny basnäring i Karlskrona.”

Mål 10

Vi erbjuder upplevelser i toppklass och fler vill besöka våra unika miljöer året runt med målet:

Karlskrona ökar sin attraktivitet som besöksmål och skärgårdskommun

Det är i Karlskrona det händer! Vi ska utveckla våra arrangemang tillsammans med duktiga aktörer och utveckla vår service för arrangörer. Det ska vara enkelt att arrangera i Karlskrona oavsett om det är idrottstävlingar, festivaler eller andra evenemang. Den nya idrotts- och eventarenan vid Fisktorget är ett välkommet tillskott i detta arbete. I Karlskrona kommun erbjuds något för alla.

Kulturstaden Karlskrona är ett nytt sätt att tänka för många invånare och potentialen är stor. Vi tar nu sikte på att bli Sveriges kulturhuvudstad genom att tillsätta en arbetsgrupp som får i uppdrag att beskriva vägen framåt. Vi har fantastiska förutsättningar för en spännande inramning av kulturlivet med en mångfald av kulturhistoriska miljöer samt örlogsstaden och världsarvets Karlskrona. Ambitionen är att bli en internationell mötesplats inom arkitektur, scenkonst, litteratur och militärhistoria; områden där vi redan idag har höga värden och goda förutsättningar. Det nya Kulturhuset ska bli ett nav i en levande kulturrörelse som innefattar alla kommundelar. En del i detta är att genomföra en kartläggning och inventering av kultur- och föreningslokaler för att säkra tillgänglighet och kvalitet i hela kommunen. För att nå ut till alla skolor vill vi införa en kulturbuss där kulturen kommer till eleverna istället för tvärtom. Vi vill även ge fler barn och ungdomar tillgång till Kulturskolans olika verksamheter.

Besöksnäringen är en bransch med potential att utvecklas till en grundnäring. Vi har ett unikt läge som kan förädlas och locka allt fler besökare, inte

minst inom båt-, eko-, mat- och kulturturism.

Blekinge Arkipelag genom konceptet ARK 56 ger kommunen hög attraktivitet och ger oss möjlighet att utveckla kust och skärgårdsmiljöerna, vilket erbjuder en rik variation av naturupplevelser på ett nära avstånd. Detta skapar arbetstillfällen men ställer också nya krav på service, exempelvis sophantering, parkeringsmöjligheter, förvaltning av leder, rastplatser och relevant turistinformation. Den påbörjade inventeringen av kommunens spår och leder ska slutföras och ansvaret för service och drift fastställas. Genom samverkan med föreningar och näringsliv samt en tydlig strategi ger besöksnäringen livskraft åt hela kommunen.

Uppdrag

61. Fortsätta utveckla projektet ”Örlogsstaden kulturholmarna” på Mjölnerholmen och Basareholmen
62. Tillsätta en arbetsgrupp med syfte att utreda möjligheterna att bli Sveriges kulturhuvudstad
63. Kommunstyrelsen, tillsammans med berörda nämnder, får i uppdrag att synliggöra och marknadsföra våra världsarvsattraktioner, vår del i ARK56 och kommunen som helhet.
64. Verka för att öppna upp Karlskronas dolda berg- rum.
65. Aktivt arbeta med fristående aktörer för att säkerställa besöksnäringens utveckling.
66. Alla kulturlokaler i kommunen ska inventeras med avseende på funktion och utrustning.

”Vi ska ha ett fortsatt dynamiskt och innovativt näringsliv som ligger i framkant internationellt sett. Samarbete mellan kommun, högskola och näringsliv får våra företag att växa och utvecklas. Vår region är ledande inom miljö- och energiområdet och vår unika kompetens lockar nya företag att etablera sig i Karlskrona.”

NÄRINGSLIVETS KARLSKRONA

Näringslivets Karlskrona

Mål 11

Vi har ett dynamiskt, internationellt och innovativt företagsklimat där företag växer och nya etablerar sig med målet:

Kommunen har en kreativ miljö där idéer och företag växer samt utvecklas

Karlskrona kommun har ett livskraftigt, vitalt och engagerat näringsliv, och koalitionen ska verka för att företagen får fortsatta möjligheter att växa och utvecklas. Vår målsättning är att kommunen ska bli landets mest attraktiva kommun för nya företagsetableringar, och vi vill säkra tillgången till verksamhetsmark i hela kommunen. Karlskrona kommun erbjuder, bland annat genom Blue Science Park, en kreativ miljö för forskning och innovation inom områdena marin teknik, e-hälsa och IT/Telecom, och skapar därigenom attraktiva investeringsmiljöer. De kreativa näringarna är en ny del i kommunens näringsliv. Här ser vi nya möjligheter uppstå i nya branscher som exempelvis film. Kommunen ska även erbjuda mötesplatser där näringsliv, sociala företag, kommun, myndigheter och utbildningsanordnare möter varandra. Tillsammans med förenings- och näringsliv ska alla ungdomar i åldern 16-17 år erbjudas feriearbete.

För att ytterligare förbättra dialogen mellan näringslivet och kommunen, och för att öka förtroendet för kommunens arbete med näringslivsfrågor, vill koalitionen inrätta ett näringslivsråd. Vi vill att kommunens politiker och tjänstemän ska få en ökad förståelse för näringslivets behov och underlätta kommunikationen mellan näringsliv och kommun. Vi vill särskilt stimulera unga och kvinnors företagande i alla sektorer och arbeta för att bryta den könssegregerade arbetsmarknaden. Tillsammans ska vi göra det attraktivt och enkelt att starta, utveckla och driva företag i Karlskrona och företagets totala situation när det gäller kommunala avgifter och regelverk ska ses över och i möjligaste mån förenklas. Serviceinriktade processer för planer, bygglov och tillsyn i kombination med fler och enklare e-tjänster ska öka tillgängligheten.

Tillgången till kompetent arbetskraft ska säkerställas genom relevanta utbildningar i fortsatt samverkan mellan bland annat näringslivet och Blekinge Tekniska Högskola. Fler arbetstillfällen i intäktbasen säkerställer en fortsatt positiv utveck-

ling för kommunen, och en varierad arbetsmarknad med ett differentierat näringsliv, attraktiva boenden, bra skolor och ett rikt utbud av kultur och fritidsaktiviteter skapar en attraktiv livsmiljö, och får fler att vilja studera, arbeta och starta företag i Karlskrona. Arbetet med att få till nödvändiga infrastruktursatsningar som kan möjliggöra en större arbetsmarknadsregion, och därmed ett större utbud av såväl arbetstillfällen som arbetskraft, är avgörande för att öka Karlskrona kommuns attraktionskraft. För att underlätta flytt till Karlskrona ska kommunen tillsammans med näringslivet vidareutveckla medflyttandeservicen. Vårt strategiska läge ger oss många viktiga samverkanspartners runt Östersjön och vi vill utveckla arbetet med strategiskt viktiga frågor tillsammans med våra vänorter.

Uppdrag

67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.
68. Ett näringslivsråd ska under 2019 inrättas under kommunstyrelsen.
69. Kommunstyrelsen ska i samarbete med det lokala näringslivet aktivt arbeta för att befintliga företag ska växa och att nya företag ska etableras.
70. Vi ska aktivt arbeta för att skapa bra förutsättningar för de kreativa näringarna.
71. Förenkla taxor och avgifter för företagen.
72. Kommunstyrelsen ska tillsammans med skolan uppmärksamma och stimulera till ung företagssamhet.
73. Kommunstyrelsen ska i samarbete med det lokala näringslivet aktivt arbeta med rekryterings- och kompetensförsörjning.
74. Kommunstyrelsen ska utveckla medflyttandeservicen tillsammans med lokala näringslivet för att underlätta rekrytering av nya medarbetare till offentlig och privat verksamhet i Karlskrona.
75. Tillsammans med nuvarande och blivande vänorter utveckla samverkan kring strategiskt viktiga Östersjöfrågor.

Samtliga uppdrag gäller för år 2019 som grund, om inte annat anges eller om uppdraget är av långsiktig karaktär.

Ansvarsfördelning mål och uppdrag samt övergripande indikatorer

I samband med att budget- och den strategiska planeringen antogs av kommunfullmäktige i december 2018 fick kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med fördelningen av målen och uppdragen. Kommunstyrelsen fick också i uppdrag att arbeta fram övergripande indikatorer för målen så att målvärde kan sättas. Indikatorerna ska ses som ett hjälpmedel i analys och utvärdering av måluppfyllelse. I nedanstående tabell återfinns ansvarsfördelningen för målen och uppdragen. Indikatorerna återfinns därefter i nästa avsnitt.

Perspektiv: socialt, ekologiskt och ekonomiskt

Mål 1	Ansvarsfördelning*
I vårt Karlskrona är jämställdhet, mångfald och gemenskap en självklarhet med målet: Karlskrona är en öppen och välkomnande kommun	Samtliga nämnder och styrelser
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen, övriga nämnder och styrelser
2. Vi ska aktivt verka för och stödja civilsamhället samt myndigheter i det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld samt våld i nära relationer.	Kommunstyrelsen, socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden
3. Socialförvaltningen ska prioritera arbetet med aktiva och förebyggande åtgärder.	Socialnämnden, kunskapsnämnden
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsbokslut.	Kommunstyrelsen, övriga nämnder och styrelser
Mål 2	Ansvarsfördelning*
Vi har utvecklande, spännande och moderna arbetsplatser med målet: Karlskrona kommun är en attraktiv och jämställd arbetsgivare	Samtliga nämnder och styrelser
5. Ett nytt personalpolitiskt program inklusive strategi för ledar- och kompetensförsörjning ska tas fram.	Kommunstyrelsen
6. Tillsvidareanställd personal inom förskolan ska erbjudas tillgång till arbetskläder.	Kunskapsnämnden
7. Tillsvidareanställd personal inom hemtjänsten ska erbjudas tillgång till arbetskor.	Äldrenämnden
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen, övriga nämnder och styrelser
Mål 3	Ansvarsfördelning*
Vi utvecklar det hållbara samhället och investerar i digital teknik samt grön energiteknik med målet: Karlskrona kommun minskar sin miljö- och klimatpåverkan	Samtliga nämnder och styrelser
9. Utredda möjligheten att införa en koldioxidbudget för kommunens verksamheter.	Kommunstyrelsen
10. Ta fram en strategi för att minska Karlskrona kommuns klimatpåverkan avseende transporter som omfattar både det som utförs internt och externt via upphandling.	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
11. Öka den egna produktionen av förnyelsebar energi genom exempelvis solceller på kommunens fastigheter.	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden, Kruthusen Företagsfastigheter AB, AB Karlskronahem, Affärsverken AB

* markerad=ansvarig.

Fortsättning på nästa sida. >>

12. En strategi för ett ekologiskt hållbart byggande inom kommunens verksamheter ska tas fram.	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden, AB Karlskronahem, Kruthusen Företagsfastigheter AB
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB, samtliga nämnder och styrelser
14. En ny livsmedels- och måltidspolicy ska tas fram.	Drift- och servicenämnden, funktionsstödsnämnden, äldre- nämnden, kunskapsnämnden
15. Karlskrona kommun ska aktivt arbeta för rent vatten inom kommunen och vid dess kust.	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
Mål 4	Ansvarsfördelning*
Vi har en ekonomi som tillåter framtida investeringar med målet: Karlskrona kommun har god ekonomisk hushållning och ett effektivt resursutnyttjande	Samtliga nämnder och styrelser
16. Att uppdra till kommundirektören att utarbeta en koncernövergripande tillväxtstrategi för kommunen, innefattande bland annat förslag på tillväxtskapande åtgärder, organisation för tillväxtarbetet samt genomförandeplan.	Kommunstyrelsen
17. Att kommundirektören får i uppdrag att genomföra ett innovativt och systematiskt utvecklings- och förbättringsarbete i syfte att minska nettokostnadsutveckling och nå ett resultat på 2 %.	Kommunstyrelsen
18. Att ge kommundirektören i uppdrag att se över och föreslå en effektiv organisation för hela kommunkoncernen med hänsyn tagen till kraven på god välfärd, tillväxt, effektiviseringskrav och omvandlingsbehov med hänsyn till omvärldsförändringar med avrapportering och förslag kontinuerligt under perioden.	Kommunstyrelsen
19. Att uppdra till kommundirektören att utifrån en bred politisk förankring och på basis av aktuella ekonomiska förutsättningar, arbeta fram en handlingsplan som ska redovisas för budgetberedningen senast april 2019. Handlingsplanen ska successivt genomföras och dess resultat avrapporteras i delårs/årsrapporter. Handlingsplanen ska vara helt genomförd senast 2021-12-31.	Kommunstyrelsen
20. Under 2019 ska kommunstyrelsen påbörja arbetet med att ta fram nya utvecklingsområden inom ramen för Vision 2030.	Kommunstyrelsen
21. Genomför en översyn av kommunens övergripande lokalanvändning ur ett ekonomiskt perspektiv.	Kommunstyrelsen
22. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att revidera riktlinjer för internhyror och städ under 2019 (tillsammans med drift- och serviceförvaltningen) – där styrning, incitament och ändamålsenlighet är viktiga komponenter.	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
23. Att drift- och servicenämnden får hela budgeten för måltidskostnader 2019.	Drift- och servicenämnden, kommunstyrelsen
24. Att ekonomi-/upphandlingsavdelningen tillsammans med berörda förvaltningen löpande finner sätt som minimerar administrationen för interna transaktioner.	Kommunstyrelsen
25. Att uppdra till kommundirektören att senast till april 2019 ta fram förslag på prioriteringar av investeringsplaner och resultatbudget. Förslaget ska beakta effekter av de förändrade finansiella förutsättningarna och utvecklingen av demografin i syfte att målen för god ekonomisk hushållning nås i samband med budget 2020.	Kommunstyrelsen

Utvecklingsområde Attraktiv livsmiljö

Mål 5	Ansvarsfördelning*
Vi utvecklar skärgården, staden och landsbygden med målet: Karlskrona kommun ska ha nöjda invånare som anser att kommunen är en bra plats att leva, bo och verka i	Samtliga nämnder och styrelser
26. År 2020 ska 100 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.	Kommunstyrelsen, Affärsverken AB

* markerad=ansvarig.

Fortsättning på nästa sida. >>

27. Aktivt verka för ett ekonomiskt hållbart byggande av attraktiva hyresrätter i alla kommunens delar.	Kommunstyrelsen, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, AB Karlskronahem
28. Utredda hur fritidsverksamheten kan utvecklas i hela kommunen.	Kultur- och fritidsnämnden
29. I samråd med andra aktörer etablera ett fritidsbibliotek.	Arbetsmarknadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden
30. Den årliga landsbygds- och skärgårdsmiljonen ökas till två miljoner kronor.	Kommunstyrelsen
31. En skötselplan för samtliga kommunens markytor, hårdgjorda såväl som grönytor och skog, ska tas fram i samverkan med berörda kommunala förvaltningar.	Drift- och servicenämnden
32. All samhällsplanering ska inkludera ytor som möjliggör planerad fysisk aktivitet, spontanidrott samt kulturella upplevelser.	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, drift- och servicenämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden
33. Kommunens lekplatser ska inventeras ur ett tillgänglighetsperspektiv.	Drift- och servicenämnden
Mål 6	Ansvarsfördelning*
Vi har moderna och attraktiva boenden samt god service till invånarna med målet: Karlskrona kommuns välfärdsverksamheter tillhör de bästa i landet	Samtliga nämnder
34. Underlätta och utveckla daglig verksamhet samt sysselsättning i samverkan med det lokala föreningslivet.	Funktionsstödsnämnden, kultur- och fritidsnämnden
35. Verka för en ökad personalkontinuitet inom vård- och omsorgsinsatser.	Kommunstyrelsen, äldre- och funktionsstödsnämnden
36. Säkerställa tillgängligheten till trygghets- och omvårdnadsboenden i hela kommunen.	Äldre- och funktionsstödsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, AB Karlskronahem
37. Etablera ett omsorgsboende i kvarteret Stallet i kooperativ, alternativt privat, regi.	Kommunstyrelsen, äldre- och funktionsstödsnämnden
38. Verka för att den upplevda tryggheten ökar i samtliga kommunens delar.	Kommunstyrelsen
39. Det lokala brottsförebyggande rådet får i uppdrag att stärka och utveckla det brottsförebyggande arbetet i samverkan mellan aktörer, föreningar och myndigheter i syfte att skapa en tryggare närmiljö för kommuninvånaren.	Kommunstyrelsen
40. Ta fram en plan för upprustning och modernisering av deltidbrandstationer och räddningstjänst.	Drift- och servicenämnden

Utvecklingsområde Snabba kommunikationer

Mål 7	Ansvarsfördelning*
Våra kommunikationer tar oss enkelt ut i världen och tillbaka till Karlskrona – såväl fysiskt som digitalt med målet: Karlskrona kommun har tillgängliga och hållbara kommunikationsmöjligheter	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Affärsverken AB, Karlskrona Baltic Port
41. En långsiktig utbyggnad och modernisering av cykelbanor i hela kommunen ska utredas i samverkan med Trafikverket och Region Blekinge.	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
42. Den fortsatta utvecklingen av kollektivtrafik på vatten ska utredas.	Kommunstyrelsen
43. Karlskrona kommun tillsammans med Region Blekinge ska utreda behov, former och kostnader för att, under mandatperioden, kunna införa avgiftsfri kollektivtrafik för äldre under lågtrafik.	Kommunstyrelsen
44. Drift- och servicenämnden ska utreda och presentera en plan för underhåll och investeringar gällande skärgårdshamnar och kajer.	Drift- och servicenämnden
45. En översyn av parkeringsstrategin ska genomföras i samråd mellan berörda förvaltningar.	Kommunstyrelsen

* markerad=ansvarig.

Fortsättning på nästa sida. >>

46. Kompiskortet ska införas som giltigt färdbevis till och från aktivitet med kollektivtrafiken i Karlskrona kommun.	Funktionsstödsnämnden, kommunstyrelsen
---	---

Utvecklingsområde Utbildning och kunskap

Mål 8	Ansvarsfördelning*
Vi har kreativa utbildningsmiljöer och en skola med hög kvalitet för vetgiriga i alla åldrar med målet: I Karlskrona ökar andelen elever som klarar kunskapskraven	Kunskapsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, drift- och servicenämnden
Mål 9	Ansvarsfördelning*
Vi har bra samarbeten och strategier för att skapa egen försörjning med målet: I Karlskrona minskar arbetslösheten och antalet arbetade timmar ökar	Samtliga nämnder och styrelser
47. Lärare ska ges möjlighet att vara lärare genom att minska administration med stöd av lärarassistenter.	Kunskapsnämnden
48. Kunskapsförvaltningen ska verka för att stärka upp elevhälsan inom grund- och gymnasieskolan.	Kunskapsnämnden
49. Samtliga skolområden inom Karlskrona kommun ska vidareutveckla läxhjälpen i skolan.	Kunskapsnämnden
50. Porrfilter ska införas i alla kommunens skolor.	Kunskapsnämnden, drift- och servicenämnden
51. Extra medel ska avsättas till löner för lärare i förskola grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning samt särskola.	Kommunstyrelsen
52. En underhållsplan för Karlskrona kommuns skollokaler ska tas fram under 2019.	Drift- och servicenämnden, kunskapsnämnden
53. Etableringen av Jämjö Kunskapscentrum ska påbörjas under 2019.	Kunskapsnämnden, kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
54. En etappvis utbyggnad av Wämöskolan ska inledas.	Kunskapsnämnden, kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
55. Ny översyn ska ske av lokalbehovet inom hela kunskapsförvaltningens verksamhetsområde.	Kunskapsnämnden, kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
56. Fortsätta utveckla samarbeten mellan Karlskronas gymnasieskolor, Vuxenutbildningen, näringsliv, högskola, fackliga organisationer och myndigheter för fler arbetstillfällen i Karlskrona kommun.	Kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden
57. Ge kommundirektören i uppdrag att verka för att en etablering av Internationella Engelska Skolan i Karlskrona kommun.	Kommunstyrelsen, kunskapsnämnden
58. Etablera och vidareutveckla ett IB-program på grund- och gymnasieskolenivå.	Kunskapsnämnden
59. Karlskrona kommun ska ta initiativ till att etablera ett vård- och omsorgscollege.	Kommunstyrelsen
60. Utredda möjligheten att etablera instegsanställningar i kommunens verksamheter.	Kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden

* markerad=ansvarig.

Fortsättning på nästa sida. >>

Utvecklingsområde Upplevelsernas Karlskrona

Mål 10	Ansvarsfördelning*
Vi erbjuder upplevelser i toppklass och fler vill besöka våra unika miljöer året runt med målet: Karlskrona ökar sin attraktivitet som besöksmål och skärgårdskommun	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden, kultur- och fritidsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Affärsverken AB
61. Fortsätta utveckla projektet "Örlogsstaden kulturholmarna" på Mjölneholmen och Basareholmen.	Kultur- och fritidsnämnden
62. Tillsätta en arbetsgrupp med syfte att utreda möjligheterna att bli Sveriges kulturhuvudstad.	Kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden
63. Kommunstyrelsen, tillsammans med berörda nämnder, får i uppdrag att synliggöra och marknadsföra våra världsarvsattraktioner, vår del i ARK56 och kommunen som helhet.	Kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden
64. Verka för att öppna upp Karlskronas dolda berggrum.	Kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden
65. Aktivt arbeta med fristående aktörer för att säkerställa besöksnäringens utveckling.	Kommunstyrelsen
66. Alla kulturlokaler i kommunen ska inventeras med avseende på funktion och utrustning.	Kultur- och fritidsnämnden, drift- och servicenämnden

Utvecklingsområde Näringslivets Karlskrona

Mål 11	Ansvarsfördelning*
Vi har ett dynamiskt, internationellt och innovativt företagsklimat där företag växer och nya etablerar sig med målet: Kommunen har en kreativ miljö där idéer och företag växer samt utvecklas	Samtliga nämnder och styrelser
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden, övriga nämnder och styrelser
68. Ett näringslivsråd ska under 2019 inrättas under kommunstyrelsen.	Kommunstyrelsen
69. Kommunstyrelsen ska i samarbete med det lokala näringslivet aktivt arbeta för att befintliga företag ska växa och att nya företag ska etableras.	Kommunstyrelsen
70. Vi ska aktivt arbeta för att skapa bra förutsättningar för de kreativa näringarna.	Kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden
71. Förenkla taxor och avgifter för företagen.	Kommunstyrelsen, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, drift- och servicenämnden, Affärsverken AB
72. Kommunstyrelsen ska tillsammans med skolan uppmärksamma och stimulera till ung företagsamhet.	Kommunstyrelsen, kunskapsnämnden
73. Kommunstyrelsen ska i samarbete med det lokala näringslivet aktivt arbeta med rekryterings- och kompetensförsörjning.	Kommunstyrelsen
74. Kommunstyrelsen ska utveckla medflyttandeservicen tillsammans med lokala näringslivet för att underlätta rekrytering av nya medarbetare till offentlig och privat verksamhet i Karlskrona.	Kommunstyrelsen
75. Tillsammans med nuvarande och blivande vänorter utveckla samverkan kring strategiskt viktiga Östersjöfrågor.	Kommunstyrelsen

Budgetindikatorer 2019

Perspektiv: socialt, ekologiskt och ekonomiskt

Mål 1	Indikator	Nuläge och målsättning
I vårt Karlskrona är jämställdhet, mångfald och gemenskap en självklarhet med målet: Karlskrona är en öppen och välkommande kommun Fördelning: Samtliga nämnder och styrelser	Hur stor andel av medborgarna som skickar en enkel fråga via e-post får svar inom en arbetsdag?	Andelen som får svar inom en dag 2017, 63 % (riket 79 %). Värde 2018, 74 % (riket 80 %). Ska årligen öka. (Kkik*)
	Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga?	Andelen som får svar direkt på en enkel fråga via telefon 2016, 48 % (riket 52 %). Värde 2017, 50 % (riket 52 %). Värde 2018, 56 % (riket 53 %). Ska årligen öka. (Kkik*)
	Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen?	Andelen invånare som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen 2016, 78 %. Värde 2017, 85 % (riket 81 %). Värde 2018, 80 % (riket 85 %). Ska årligen öka. (Kkik*)
	Hur god är kommunens webb-information till medborgarna?	Informationsindex för kommunens webbplats 2016, 84. Värde 2017, 80 (riket 79). Ska fortsatt öka. (Kkik*)
	Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?	Indexet visar en samlad bild av hur väl kommunen möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling. Värde 2016, 83 %. Värde 2017, 80 % (riket 57 %). Ska öka. (Kkik*)
	Trygghetsindex.	Kommunens invånare ska känna sig trygga både utomhus och i hemmet. Värde 2016, 1,56. Värde 2017, 1,43. Värde 2018, 1,37. Allmänt accepterad indexsiffra är 2,0 eller lägre. Målet är att ytterligare förbättra värdet. (Mäts via polisens trygghetsmätning).
	Tillit till andra.	Mäts via den årliga undersökningen "Hälsa på lika villkor". Värde 2016, 31 % (riket 26 %). Värde 2018, 28 % (riket 26 %). Utgår från frågan: "Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?". Värdet visar avsaknaden av tillit, det vill säga andel (%) som svarar nej på ovanstående fråga. Andelen invånare med avsaknad av tillit till andra ska minska. (Kolada)

* Kkik står för Kommunens Kvalitet i Korthet.

Fortsättning på nästa sida. >>

Mål 2	Indikator	Nuläge och målsättning
Vi har utvecklade, spännande och moderna arbetsplatser med målet: Karlskrona kommun är en attraktiv och jämställd arbetsgivare	Andel tillsvidareanställda medarbetare med heltid i grundanställning.	Andel tillsvidareanställda med heltid i grundanställning 2016, 70 %. Värde 2017, 73 %. Långsiktiga målet 100 %. (Heroma)
	Andel sjuktal totalt i kommunen.	Sjuktalet 2016, 7,1 %. Värde 2017, 7,3 %. Ska minska. (Kolada)
Fördelning: Samtliga nämnder och styrelser		
Mål 3	Indikator	Nuläge och målsättning
Vi utvecklar det hållbara samhället och investerar i digitalteknik samt grön energiteknik med målet: Karlskrona kommun minskar sin miljö- och klimatpåverkan	Hur effektiv är kommunens hantering och återvinning av hushållsavfall?	Andelen hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling. Värde 2016 saknas. Värde 2017, 47 % (riket 40 %). Ska öka. (Kkik*)
	Hur stor är kommunorganisationens andel miljöbilar av totala antalet bilar?	Andel personbilar och lätta lastbilar som uppfyller miljöbilskrav enligt förordning. Värde 2016, 24,2 % (ovägt medel 35,7 %). Värde 2018, 30,1 % (riket 35 %). Målet är minst 50 % till år 2020. (Kkik*)
	Hur stor är andelen inköpta ekologiska livsmedel?	Med ekologiska livsmedel avses någon av märkningarna KRAV, Demeter, EU-ekologiskt och MSC. Värde 2016, 34 % (ovägt medel 26 %). Värde 2017, 33 % (riket 29 %). Ska öka. (Kkik*)
Fördelning: Samtliga nämnder och styrelser		
Mål 4	Indikator	Nuläge och målsättning
Vi har en ekonomi som tillåter framtida investeringar med målet: Karlskrona kommun har god ekonomisk hushållning och ett effektivt resursutnyttjande	Resultatmål.	Resultat 2016 3,1 %. Resultat 2017 2,5 %, prognos 2018 1,6 %, budget 2019 1,7 %, plan 2020 2,2 %, plan 2021 1,9 %. Under femårsperioden (2017-2021) ska kommunen ha ett genomsnittligt positivt resultat som uppgår till minst 2 % av skatteintäkter och statsbidrag. (Karlskrona kommuns årsredovisning)
	Investeringsmål.	Utfall 2016 7 %. Utfall 2017 5,2 %, prognos 2018 6,6 %, budget 2019 9,9 %, plan 2020 13,7 %, plan 2021 9,3 %. Under femårsperioden (2017-2021) får nettoinvesteringar uppgå till högst 10 % av skatteintäkter och statsbidrag. (Karlskrona kommuns årsredovisning)
	Skuldmål.	Utfall 2016, 67 %. Utfall 2017 114,6 %, prognos 2018 78,3 %, budget 2019 57,9 %, plan 2020 45,4 %, plan 2021 64,5 %. Under femårsperioden (2017-2021) ska självfinansieringsgraden (resultat+avskrivningar i förhållande till investeringsvolym) uppgå till lägst 85 %. (Karlskrona kommuns årsredovisning)
Fördelning: Samtliga nämnder och styrelser		

* Kkik står för Kommunens Kvalitet i Korthet.

Fortsättning på nästa sida. >>

Utvecklingsområde Attraktiv livsmiljö

Mål 5	Indikator	Nuläge och målsättning
Vi utvecklar skärgården, staden och landsbygden med målet: Karlskrona kommun ska ha nöjda invånare som anser att kommunen är en bra plats att leva, bo och verka i Fördelning: Samtliga nämnder och styrelser	Antal bostäder med startbesked.	Startbesked innebär att bygglovsåtgärden får påbörjas. Påbörjas bygglovsåtgärden inom två år gäller bygglovet i fem år från den dag som beslutet vinner laga kraft. Antal startbesked 2016, 200 stycken. Antal startbesked 2017, 304 stycken. Antal startbesked 2018, 318 stycken. Ska öka. (Karlskrona kommuns diariesystem)
	Antal bostäder med slutbesked.	Slutbesked ges av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden när bygglovsåtgärden är färdigställd och kontrollplan har verifierats. Antal slutbesked 2016, 89 stycken. Antal slutbesked 2017, 211 stycken. Antal slutbesked 2018, 180 stycken. Ska öka. (Karlskrona kommuns diariesystem)
	Befolkning.	Befolkning 2015, 65 380. 2016, 66 262. 2017, 66 666. Målet är 70 000 invånare till år 2020. (SCB)
	Hur ser medborgarna på sin kommun som en plats att bo och leva på?	Grad av nöjdhet med att bo och leva som helhet i kommunen. Mäts via SCBs medborgarundersökning. Index 2016, 64 (riket 62). Index 2017, 65 (riket 60). Index 2018, 63 (riket 62). Ska öka. (Kolada)
	Hur ser medborgarna på kommunens kulturverksamhet?	Nöjd Medborgar-Index - Kultur. Mäts via SCB:s medborgarundersökning. Utgår från frågorna: "Vad tror eller tycker du om biblioteksverksamheten?", "Vad tror eller tycker du om utställnings- och konstverksamheter?" och "Vad tror eller tycker du om teaterföreställningar och konserter?". Värde 2017, 59 (riket 62). Värde 2018, 62 (riket 62). Ska öka. (Kolada)
	Hur ser medborgarna på kommunens idrotts- och motionsanläggningar?	Nöjd Medborgar-Index - Idrotts- och motionsanläggningar. Mäts via SCB:s medborgarundersökning. Utgår från frågorna: "Vad tror eller tycker du om öppetiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar?", "Vad tror eller tycker du om utrustning och skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar?" och "Vad tror eller tycker du om belysningen i kommunens motionsspår?". Värde 2018, 60 (riket 61). Ska öka. (Kolada)
	Andel elever som deltar i musik- eller kulturskola.	Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år, (%). Värde 2016, 17 % (riket 25 %). Värde 2017, 17 % (riket 25 %). Ska öka. (Kolada)
	Antal barnbokslån i kommunala bibliotek.	Antal barnbokslån under året dividerat med antal barn 0-17 år, 31/12. Totalt utlån av tryckta böcker och seriella publikationer för barn och unga. Avser endast folkbibliotek (skolbibliotek ingår inte). Värde 2017, 17,2 (riket 14,3). Ska öka. (Kolada)

* Kkik står för Kommunens Kvalitet i Korthet.

Fortsättning på nästa sida. >>

Mål 6	Indikator	Nuläge och målsättning
<p>Vi har moderna och attraktiva boenden samt god service till invånarna med målet:</p> <p>Karlskrona kommuns välfärds-verksamheter tillhör de bästa i landet</p> <p>Fördelning: Samtliga nämnder</p>	Hur många olika personer från hemtjänsten besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod?	Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar. Värde 2016, 16 personer (riket 15). Värde 2017, 17 personer (riket 15). Värde 2018, 17 personer (riket 15). Värdet ska vara under rikssnittet. (Kkik*)
	Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende.	Andelen personer 65 år och äldre som är mycket eller ganska nöjda med kvaliteten i särskilt boende. 2016, 86 % (riket 83 %). 2018, 87 % (riket 82 %). Ska ha ett fortsatt högt värde. (Kkik*)
	Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst.	Andelen personer 65 år och äldre som är mycket eller ganska nöjda med kvaliteten i hemtjänst. 2016, 89 % (riket 91 %). 2018, 87 % (riket 91 %). Ska ha ett fortsatt högt värde. (Kkik*)
	Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - inflytande.	Baseras på resultatet av ett antal delnyckeltal, kvalitetsaspekter, inom särskilt boende (äldreomsorg). Värde 2015, 71 % (ovägt medel 66 %). Värde 2016, 69 % (ovägt medel 68 %). Värde 2018, 61 % (ovägt medel 74 %). Ska öka. (Kkik*)
	Brukarbedömning gruppbo- stad LSS - trygg med perso- nal.	Brukarbedömning gruppbo- stad LSS - trygg med perso- nal. Värde 2017, 67 % (riket 74 %). Ska öka. (Kkik*)
	Brukarbedömning servicebo- stad LSS - inflytande.	Brukarbedömning servicebo- stad LSS - inflytande, andel (%). Värde 2017, 58 % (riket 82 %). Ska öka. (Kkik*)
	Ej återaktualiserade barn 0-12 år efter avslutad utredning eller insats.	Andel (%) barn i åldern 0-12 år som inte återkommit till social- tjänsten inom ett år efter avslut av samtliga utredningar och/eller insatser. Återaktualisering avser endast formell utredning. Gäller ej ekonomiskt bistånd. Ensamkommande flyktingbarn ingår inte. Värde 2017, 73 % (riket 75 %). Ska öka. (Kolada)
	Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats.	Andel (%) vuxna med missbruk 21+ år som inte återkommit till missbruksvården inom ett år efter avslut av samtliga utredningar och/eller insatser. 2017, 74 % (riket 75 %). (Kolada)
Utredningstid i antal dagar från påbörjad utredning till avslutad utredning inom barn och ung- dom 0-20 år.	Genomsnittligt antal dagar från att utredningen påbörjats av so- cialtjänsten till dess att utredningen avslutats. Avser barn- och ungdom 0-20 år. Ensamkommande flyktingbarn ingår inte. Värde 2017, 159 dagar (riket 103 dagar). (Kolada)	

* Kkik står för Kommunens Kvalitet i Korthet.

Fortsättning på nästa sida. >>

Utvecklingsområde Snabba kommunikationer

Mål 7	Indikator	Nuläge och målsättning
<p>Våra kommuner tar oss enkelt ut i världen och tillbaka till Karlskrona – såväl fysiskt som digitalt med målet:</p> <p>Karlskrona kommun har tillgängliga och hållbara kommunikationsmöjligheter</p> <p>Fördelning: Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, Affärsverken AB, Karlskrona Baltic Port</p>	<p>Antal resande med kollektivtrafik, tåg-, buss- och sjötransporter.</p>	<p>Antalet resenärer 2016, 5 497 000. Antalet resenärer 2017, 5 605 624. Ska öka. (Blekingetrafiken, Karlskrona kommuns årsredovisning)</p>
	<p>Tillgång till bredband för hushåll och företag.</p>	<p>Täckningsgrad 2016, 63 %. Täckningsgrad 2017, 72,9 %. Målet är att år 2020 ska 100 % av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. (Post- och telestyrelsen)</p>

Utvecklingsområde Utbildning och kunskap

Mål 8	Indikator	Nuläge och målsättning
<p>Vi har kreativa utbildningsmiljöer och en skola med hög kvalitet för vetgiga i alla åldrar med målet:</p> <p>I Karlskrona ökar andelen elever som klarar kunskapskraven</p> <p>Fördelning: Kunskapsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, drift- och servicenämnden</p>	<p>Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan.</p>	<p>En undersökning som genomförs en gång per läsår, riktat till kommunala och fristående förskolor. 2015/2016, 96 % upplever att deras barn trivs på förskolan. Värde: 2016/2017, 98 %. Värde 2018, 98%. Mål att bibehålla och om möjligt att öka. (Egen undersökning av Karlskrona kommun)</p>
	<p>Elever i årskurs 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor.</p>	<p>Elever i årskurs 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%). Värde 2018, 91,5 % (riket 87,8 %). Ska öka. (Kkik*)</p>
	<p>Andelen som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9.</p>	<p>Andel elever med godkänt betyg i alla ämnen som ingått i elevens utbildning. Värde 2016, 78,7 %, (ovägt medel 76,6 %). Värde 2018, 69,8 % (riket 72,5 %). (Kolada)</p>
	<p>Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor.</p>	<p>För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan. Uppgiften avser elever i kommunala skolor i kommunen oavsett folkbokföringsort. Värde 2018, 76,6 % (riket 81,9 %). Ska öka. (Kkik*)</p>

* Kkik står för Kommunens Kvalitet i Korthet.

Fortsättning på nästa sida. >>

Mål 8	Indikator	Nuläge och målsättning
<p>Vi har kreativa utbildningsmiljöer och en skola med hög kvalitet för vetgriga i alla åldrar med målet:</p> <p>I Karlskrona ökar andelen elever som klarar kunskapskraven</p> <p>Fördelning: Kunskapsnämnden, arbetsmarknadsnämnden, drift- och service-nämnden</p>	Elever i årskurs 9: Jag känner mig trygg i skolan.	Uppgifterna kommer från Skolinspektionens "Skolenkäten". För data på kommunnivå avser uppgifterna enbart elever i kommunala skolor i den aktuella kommunen. Värde 2016, 82,3 % (riket 83,1 %). Ska öka. (Kkik*)
	Elever i årskurs 9: Jag är nöjd med min skola som helhet.	Uppgifterna kommer från Skolinspektionens "Skolenkäten". För data på kommunnivå avser uppgifterna enbart elever i kommunala skolor i den aktuella kommunen. Värde 2016, 71,2 % (riket 69,5 %). Ska öka. (Kkik*)
	Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor.	Antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för 4 år sedan med examen inom 4 år. Värde 2016, 74 % (medelvärde 64,5 %). Värde 2017, 77,8 % (riket 64,1 %). Värde 2018, 84,8 % (riket 65,3 %). Ska öka. (Kolada)
	Elever som klarar SFI:s högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare.	Alla elever som har klarat kurserna ingår, oavsett avbrott. Även elever som klarar fler kurser än de som studievägen innehåller räknas in. Värde 2016, 49 % (ovägt medel 50 %). Värde 2017, 51 % (riket 47 %). Ska minst följa rikssnittet. (Kolada)
Mål 9	Indikator	Nuläge och målsättning
<p>Vi har bra samarbeten och strategier för att skapa egen försörjning med målet:</p> <p>I Karlskrona minskar arbetslösheten och antalet arbetade timmar ökar</p> <p>Fördelning: Samtliga nämnder och styrelser</p>	Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd.	Andel (%) personer som inte återkommit till försörjningsstöd inom ett år efter avslutat försörjningsstöd. Återaktualisering avser endast formell ansökan. Värde 2017, 78 % (riket 79 %). (Kolada)
	Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd.	Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd under året dividerat med antalet vuxna biståndsmottagare under året. Långvarigt bistånd avser 10-12 månader under året. Värde 2016, 36,7 % (riket 27,1 %). Värde 2017, 35,5 % (riket 26,1 %). (Kolada)
	Andel arbetslöshet i åldern 16-24 år.	Antal personer 16-24 år i kommunen som är öppet arbetslösa eller i program med aktivitetsstöd. Värde 2016, 9,4 % (riket 7,2 %). Värde 2018, 6,7 % (riket 5,5 %). (Kolada)
	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera.	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%). Värde 2017, 57 % (riket 39 %). (Kkik*)
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta (status efter 90 dagar).	Andel i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera. Etableringsuppdraget omfattar nyanlända flyktingar i arbetsför ålder (20-64 år) samt nyanlända i åldern 18-19 år utan föräldrar i Sverige. Uppdraget omfattar aktiviteter under högst 24 månader där Svenska för invandrare (sfi), samhällsorientering och arbetsförberedande aktiviteter utgör olika delar. Arbetsförmedlingen är ansvariga för etableringsuppdraget. Värde 2016, 43 % (ovägt medel 29 %). Värde 2017, 39 % (riket 37 %). Ska öka. (Kkik*)	

* Kkik står för Kommunens Kvalitet i Korthet.

Fortsättning på nästa sida. >>

Utvecklingsområde Upplevelsernas Karlskrona

Mål 10	Indikator	Nuläge och målsättning
Vi erbjuder upp- levelser i topp- klass och fler vill besöka våra unika miljöer året runt med målet: Karlskrona ökar sin attraktivitet som besöks- mål och skär- gårdskommun	Kommersiella gästnätter.	Antal gästnätter i hotell, stugbyar och vandrarhem 2015, 212 370. Värde 2016, 223 168. Värde 2017, 221 754. Målet är en ökning av antalet gästnätter om minst 3 % årligen. (SCB, Tillväxtverket)
	Resenärer med skärgårds- trafiken under juni-augusti.	Antal resenärer med skärgårdstrafiken under juni-augusti 2016, 64 500. Värde 2017, 67 572. Värde 2018, 97 433 (inklusive skärgårdsbåten Astrid i Ronneby totalt 103 139 resenärer). Skärgårds- trafiken under sommartid ska öka. (Affärsverken AB)
Fördelning: Kommunstyrel- sen, drift- och servicenämnden, kultur- och fritidsnäm- den, miljö- och samhällsbygg- nadsnämnden, Affärsverken AB		

Utvecklingsområde Näringslivets Karlskrona

Mål 11	Indikator	Nuläge och målsättning
Vi har ett dynamiskt, internationellt och innovativt företagsklimat där företag växer och nya etablerar sig med målet: Kommunen har en kreativ miljö där idéer och företag växer samt utvecklas	Vad ger företagarna för sammanfattande omdöme om kommunens service för medborgarna?	Enkätundersökningen Insikt, företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen (skala 0-100). Värde 2014, 65 (ovägt medel 68). Saknar värde från 2015 och 2016 (ovägt medel 2016, 72). Värde 2017, 74 (riket 71). (Kkik*)
	Hur många nya företag har startats per 1 000 invånare i kommunen?	Antalet nyregistrerade företag i kommunen dividerat med antal invånare 31/12. Avser aktiebolag, enskilda näringsidkare, handelsbolag och kommanditbolag. Redan registrerade företag som flyttar in till kommunen från annan kommun ingår inte. 2016, 4,4 (ovägt medel 5,4). Värde 2017, 4,2 (riket 5). (Kolada)
	Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv, ranking.	Kommunrankning (1–290) av det sammanviktade företagsklimatet. 2015 plats 206. 2016 plats 201. 2018 plats 211. Målet är att klättra 20 steg per år. (Kolada)
Fördelning: Samtliga nämnder och styrelser		

* Kkik står för Kommunens Kvalitet i Korthet.

Hop-on Hop-off

Sammanfattning av budget 2019 och plan för 2020-2021

Budgeten för år 2019 och planen för åren 2020 och 2021 fastställdes vid kommunfullmäktiges sammanträde i december 2018. Skattesatsen är sedan tidigare beslutad om att sänkas på grund av skatteväxling av kollektivtrafiken med Region Blekinge. Tidigare skattesats låg på 22,10 procent, vilken efter skatteväxling nu uppgår till 21,65 procent.

Allmänt

Karlskrona kommun fortsätter att växa mätt i antalet invånare. Prognosen för budget- och planperioden pekar mot ett invånarantal om 66 717 (den 1 november 2018). Det har fått till effekt att skatte- och statsbidragsinkomsterna för år 2019 nu grundas på ett något lägre befolkningstal än tidigare.

Att växa innebär att inkomsterna ökar men det innebär också att utgifterna ökar. En ökad befolkning inom olika åldersgrupper fordrar ytterligare service såsom exempelvis skolor och boendeformer. Arbetslösheten, framför allt bland ungdomarna, ställer också krav på insatser i olika former. Sammantaget går det att skönja ett ökat tryck på kommunala resurser riktade mot välfärdsområdena.

Kommunens resultatbudget uppvisar för vart och ett av åren 2019-2021 positiva resultat. Mätt som andel av skatter och statsbidrag uppgår resultatnivån till 2,0 % för kommande planperiod. Resultatutvecklingen innebär att kommunen över tid nu, om än i liten mån, konsoliderar sin ekonomiska ställning.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

Ett av grundkraven på kommunens budget är att den ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna, det så kallade balanskravet. Under de tre år som budgeten och planen omfattar, klarar kommunen balanskravet. Utöver balanskravet finns även krav på att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning.

Kommunen har fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning och i dessa riktlinjer görs en mer detaljerad

uttolkning av vad som avses med god ekonomisk hushållning.

Kommunens samlade investeringar under åren 2019-2023 beräknas uppgå till 1 957 mnkr angivet i 2018 års penningvärde.

Ett särskilt uppdrag har givits till kommundirektören att ta fram förslag på prioriteringar av investeringsplaner och resultatbudget. Förslaget ska beakta de effekter av de förändrade finansiella förutsättningarna och utvecklingen av demografin i syfte att målen för god ekonomisk hushållning nås i samband med budget 2020. Bakgrunden till uppdraget är att de demografiska prognoserna visar att antalet förskolebarn blir färre än vad vi tidigare utgått ifrån. Ytterligare analyser behövs därför bland annat för att se över behovet av förskolelokaler de kommande åren. De planer som nu finns i budgeten för denna verksamhet ska därför ses som preliminära. Därutöver fordras insatser för att uppnå de av kommunfullmäktige uppsatta finansiella delmålen. Det anges tre finansiella delmål som kommunen anger i budget och plan 2019-2021 som utgör kommunens definition på god ekonomisk hushållning. Dessa är formulerade på följande sätt:

Resultatmål

Under femårsperioden (2017-2021) ska kommunen ha ett genomsnittligt positivt resultat som uppgår till minst 2 % av skatteintäkter och statsbidrag. Kompletterat till den formuleringen av mål återfinns procentangivelse för respektive år för planperioden, det finns också i budgeten uttryckt vad det innebär i mnkr.

Tabell 1. De finansiella målen för Karlskrona kommun - budget 2019 med plan 2020 och 2021

De finansiella målen	2017 utfall	2018 prognos	2019 budget	2020 plan	2021 plan	Snitt 5 år
Resultatmål	2,5	1,6	1,7	2,2	1,9	2,0
Investeringsmål	5,2	6,6	9,9	13,7	9,3	8,9
Skuldmål	114,6	78,3	57,9	45,4	64,5	72,1

Detta innebär för åren 2019-2021 följande:

- » 1,7 % för år 2019 (65,6 mnkr)
- » 2,2 % för år 2020 (86,6 mnkr)
- » 1,9 % för år 2021 (77,4 mnkr)

Investeringsmål

Under femårsperioden (2017-2021) låta nettoinvesteringarna uppgå till högst 10 % av skatteintäkter och statsbidrag. Detta innebär för åren 2019-2021 följande:

- » 9,9 % för år 2019
- » 13,7 % för år 2020
- » 9,3 % för år 2021

Skuldmål

Under femårsperioden (2017-2021) ha en självfinansieringsgrad (resultat+avskrivningar i förhållande till investeringsvolym) som uppgår till lägst 85 %. Detta innebär för åren 2019-2021 följande:

- » 57,9 % för år 2019
- » 45,4 % för år 2020
- » 64,5 % för år 2021

Bakgrund till val av finansiella mål

Karlskrona kommuns ekonomi ska präglas av ansvarstagande i såväl goda tider som stunder av finansiell oro. God ordning på ekonomin skapar handlingsutrymme på både kort och lång sikt. Det är viktigt att det finns marginaler i ekonomin, att resurserna används på effektivaste sätt och att investeringar sker på ett ansvarsfullt sätt. Skattebetalarnas pengar ska förvaltas väl. Den starka befolkningstillväxten och de ambitioner som finns för Karlskrona medför att vi nu står inför flera viktiga framtidsinvesteringar, men alla investeringar låter sig inte förverkligas samtidigt.

Resultatmålet - detta mål handlar om hur mycket den löpande verksamheten får kosta? Vilka intäkter har vi och vilka kostnader kan vi tillåta oss? Eftersom vi är en växande kommun och vi ser att vi behöver

investera i framtiden och dessutom är relativt skuldtyngda så fordras ett överskott på minst 2 % (med utgångspunkt från att pensionerna fortsatt redovisas i enlighet med blandmodellen). Överskottet behövs för att kunna betala investeringar, amortera och ha en viss buffert.

Investeringsmålet - höga investeringsnivåer ökar sårbarheten i kommunens ekonomi när behovet av lånefinansiering ökar. Hög lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader, minskad möjlighet för kommande generationer och genom detta ökar vi risktagandet. Det krävs därför att vi har kontroll över investeringarna och dess finansiering.

Investeringsmålet - höga investeringsnivåer ökar sårbarheten i kommunens ekonomi när behovet av lånefinansiering ökar. Hög lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader, minskad möjlighet för kommande generationer och genom detta ökar vi risktagandet. Det krävs därför att vi har kontroll över investeringarna och dess finansiering.

Skuldmålet - detta mål hänger till del ihop med investeringsmålet. Kommunen behöver fokusera på att hålla nere skulderna eftersom det innebär ett ökat risktagande att ha höga skulder. Det är samma resonemang som gäller för skuldmål och investeringsmål.

Mål och uppdrag

I budgeten anges övergripande mål samt specificerade uppdrag till nämnder och styrelser.

Under 2019 kommer arbetet med att förbättra analys och utvärdering i förhållande till givna mål och uppdrag att fortsätta.

Den samhällsekonomiska utvecklingen

Den internationella ekonomin

Tillväxten i omvärlden fortsätter att vara relativt stark vilket påverkar den svenska exportmarknaden som därmed antas öka under 2019, efter en något svagare utveckling 2018.

I USA råder sedan en tid tillbaka högkonjunktur och mycket pekar på att den kommer att förstärkas i närtid. Detta eftersom landet för en expansiv finanspolitik, och även har en stark investeringskonjunktur som bidrar till att tillväxten ökar.

I euroområdet har återhämtningen efter finanskrisen inte kommit lika långt som i USA, men antas nu vara på väg in i en högkonjunktur. Bidragande orsak är ECB:s (European Central Bank) fortsatta lågräntepolitik. Detta, i kombination med en relativt expansiv finanspolitik och med ett högt kapacitetsutnyttjande i näringslivet, medför detta att investeringarna antas öka jämförelsevis snabbt i år och nästa år. Den starka investeringskonjunkturen i USA och euroområdet är positivt för den svenska exportindustrin som i hög grad är inriktad mot investerings- och insatsvaror.

Högkonjunkturen i USA har bidragit till att inflationen har börjat ta fart. Det relativt höga inflationstrycket antas bestå framöver och därför antas styrräntan höjas även nästa år. I euroområdet har inflationen inte stigit lika mycket och eftersom den underliggande inflationen är betydligt lägre än ECB:s mål, antas ECB avvakta med att höja styrräntan tills hösten 2019.

Tillväxtutsikterna i de utvecklade ekonomierna ser i allmänhet ljusa ut, så finns det en rad osäkerhetsfaktorer. Det hårda tonläget inom den globala handelspolitiken innebär en risk för att den pågående handelskonflikten mellan USA och stora delar av omvärlden trappas upp ytterligare, även om det nya handelsavtal som förhandlats fram mellan USA, Mexiko och Kanada skickar positiva signaler. De handelshinder som införts den senaste tiden av USA, och de motåtgärder som bland annat Kina har vidtagit, äventyrar i sig inte den pågående globala konjunkturuppgången. Skulle spiralen av nya

handelshinder och motåtgärder fortsätta finns det dock en risk att uppgången bryts. Den svenska ekonomin skulle därför påverkas negativt även om handelshindren inte riktas direkt mot svensktillverkade produkter.

En annan betydande osäkerhetsfaktor är brexit. Risken för en brexit där Storbritannien lämnar EU i mars nästa år utan att något nytt avtal med EU kommit på plats har ökat successivt under året. Detta då det blivit allt tydligare att de inblandade parterna står mycket långt från varandra. Skulle Storbritannien helt lämna tullunionen och den inre marknaden, eller till och med lämna EU utan ett nytt avtal, kan det få betydande effekter på den svenska ekonomin eftersom Storbritannien är en viktig handelspartner för Sverige och andra länder i EU. Dessutom riskerar en sådan utveckling att skapa turbulens på de finansiella marknaderna, med ytterligare negativa konsekvenser för den ekonomiska utvecklingen som följd.

Den svenska och kommunala ekonomin

Det starka konjunkturläget i Sverige håller ännu i sig. SKLs bedömning är att utsikterna för BNP-tillväxten i år har försvagats. Å andra sidan steg antalet arbetade timmar under första halvåret starkare än förväntat. Sammantaget är synen på konjunkturen inte så olik den som gjordes av SKL i tidigare prognoser under året. Bedömningen att högkonjunkturen i år når sin topp kvarstår, och att en konjunkturavmattning kommer synas allt tydligare under loppet av 2019. Med andra ord räknar de med att nulägets höga resursutnyttjande faller nästa år, att den rekordhöga sysselsättningsgraden därmed faller tillbaka. SKL räknar med en inbromsning för såväl BNP- som sysselsättningstillväxten under 2019-2020 och att tillväxten en tid understiger tillväxten för ekonomins underliggande potential, vilket är det normala efter en högkonjunktur. Vad gäller utvecklingen för priser och löner är högkonjunktorens avtryck i statistiken hittills rätt måttligt totalt sett.

Visserligen har konsumentprisinflationen på sistone tagit fart. Septemberutfallet för KPIF-inflationen nådde 2,5 % och hittills i år (till och med september) har KPIF-inflationen varit 2,1 % (2,0 år 2017). Uppgången beror dock i hög grad på höga energipriser och den svaga svenska kronan. SKLs bedömning är trots detta att Riksbanken i december 2018 höjer reporäntan, samt att fler höjningar väntar 2019. Som SKL tidigare räknat med ser löneökningstakten ut att bli högre i år än 2017. Däremot pekar nu tillgänglig statistik mot en långsammare ökning än vad som tidigare antagits. Detta får till följd att timlöneutvecklingen i år är nedreviderad, såväl för kommuner och landsting som för resten av arbetsmarknaden. Löneökningstakten från och med 2019 är däremot samma som i tidigare antaganden.

I och med att Sverige inte har en regering och kan stå inför nyval (i skrivande stund) kan det få till följd att den budget som riksdagen kommer att besluta om vid sitt möte i december, antas få sparsam påverkan på skatteunderlaget och därmed kommunens intäkter.

Skatter och statsbidrag

Den allmänekonomiska utvecklingen enligt ovan är mycket viktig för kommunerna. Den bestämmer framför allt skatteintäkternas framtida nivåer men också kostnadsnivåerna för personal, varor, tjänster och kapital. Den påverkar också sekundärt kommunernas kostnader för exempelvis individ-

och familjeomsorg, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsverksamhet.

Budgetarbetet har i många avseenden utgått från de bedömningar och olika ekonomiska antaganden som redovisats i SKL:s aprilprognos (cirkulär 18:18 daterad 2018-04-27) gällande den kommunala sektorns budgetförutsättningar för de närmaste åren. Denna prognos bygger då främst på de ekonomiska förutsättningar, förslag och antaganden som angavs i förslag till den vårandringsbudget regeringen presenterade i april samt i förslag till Vårproposition (2018). Dessa bedömningar har sedan kompletterats med de nya/ändrade antaganden som gjorts i efterföljande prognoser (18:27, 18:37).

Utöver detta har en uppföljning av det demografiska utfallet som är inrapporterat i kommunens invånarregister (KIR) gjorts, och antagande om befolkning per den 1 november 2018, har använts i beräkning av kommunens skatteintäkter och statsbidrag. De årliga förändringarna av skatteunderlagsprognosen är dock detsamma som kommunens nuvarande befolkningsprognos anger.

Denna prognos räknar nu med en sammanlagd ökning av det kommunala skatteunderlaget med 20,1 % under perioden 2017-2021, vilket kan jämföras med 22,2 % för föregående period 2016-2020. Denna nivå motsvarar således en genomsnittlig årlig ökning om hela 3,7 %, vilket är en fortsatt hög nivå, även om det är en lägre ökning jämfört med föregående års antagande.

Tabell 2. Olika skatteunderlagsprognoser, procentuell förändring

	2017	2018	2019	2020	2021	2017-2021
SKL, oktober 2018	4,5	3,6	3,4	3,3	3,8	20,1
ESV, augusti 2018	4,4	3,7	3,4	3,3	3,3	19,4
SKL, augusti 2018	4,5	3,7	3,3	3,3	3,9	20,1
Reg, april 2018	4,5	3,6	3,9	3,7	3,5	20,8

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL

Regeringens bedömning i april 2018 hamnar på en något högre nivå än SKL:s bedömning i oktober. Det som i första hand skiljer bedömningarna åt är att regeringen räknar med en betydligt starkare sysselsättningstillväxt än SKL under åren 2019 och 2020, medan SKLs bedömning är en starkare sysselsättningstillväxt 2021. Detta förklaras av att regeringen i sin bedömning gör antagande om att högkonjunkturen fortsätter vid utgången av 2021, och i och med det också ger snabbare lönehöjningar. Ekonomistyrningsverkets (ESV) prognos visar en lägre ökning av skatteunderlaget än SKLs om man ser på hela prognosperioden. Detta då SKL räknar med en högre skatteunderlagstillväxt i slutet av perioden.

Skatteintäktsberäkningarna för kommunen följer i stort sett SKL:s prognossiffror (per oktober månad) för respektive år, med två skillnader. Den ena skillnaden är att vi utgår från ett beräknat befolkningsantal den 1 november (66 717). Den andra skillnaden är att vi utgår från vår egen befolkningsprognos avseende de årliga förändringarna och inte rikets (som är högre). Därtill har justering gjorts med de skatteväxlade kostnaderna till Region Blekinge. För 2018 antas kommunen ha ett invånarantal om 66 717 per den 1 november 2018. För de följande åren gör sedan SKL en årlig uppräknings om i snitt cirka 647 personer utifrån SCB:s riksprognos. Kommunens egen befolkningsprognos baseras på en något lägre ökning, med utgångspunkt i den faktiska utvecklingen under de senaste tre åren och förutsätter i stället en årlig befolkningsökning om cirka 460-660 personer, i snitt 593 per år.

Skatteutjämning och generella statsbidrag

Det förslag om höjning av anslaget till det generella statsbidraget för kommuner och landsting som gavs i samband med Vårpropositionen, har räknats in i

underlaget för de beräknade intäkterna. Detta motsvarar cirka 20 mnkr. I skrivande stund har förslag till budgetproposition lämnats, där detta inte längre ingår. Detta är dock ett förslag och beslutas först i december. Ett beslut om detta och dess effekter får beaktas i de löpande uppföljningar som görs under budgetåret.

LSS-utjämning

När det gäller den årliga omräkningen och uppdateringen av den särskilda LSS-utjämningen visar en preliminär avstämning av utjämningen att kommunen får cirka 17 mnkr högre bidrag i LSS-utjämningen jämfört med 2018. Förändringen är ett resultat av kommunens kostnadsutveckling för handikappomsorgen/funktionsstödsverksamheten under år 2017 i jämförelse med genomsnittskommunen i riket.

Kommunal fastighetsavgift

År 2008 ersattes den tidigare statliga fastighetskatten på olika bostäder med en kommunal fastighetsavgift. Införandet 2008 konstruerades så att det rent ekonomiskt blev neutralt för såväl kommunerna som staten. Varje år därefter har sedan skett en indexering med olika tidsintervall för de olika taxeringsvärdena innebärande ett årligt intäktsstillskott till kommunerna av skiftande storlek. Kommunens intäkt från denna avgift beräknas för innevarande (2018) år komma att uppgå till cirka 124 miljoner kronor. För de kommande tre åren beräknas sedan beloppet enligt SKL:s preliminära prognoser att uppgå till cirka 128 mnkr per år.

Övriga statsbidrag

Under 2016 beslutades om de så kallade välfärds- miljarderna. Delar av dessa medel ingår i det beräknade underlaget som ligger till grund för kommunens skatteintäkter och statsbidrag i det kommunalekonomiska utjämningsystemet och där kommunens invånarantal styr fördelningen. Resterande del

baseras efter en fördelningsnyckel till kommunerna som beaktar antalet asylsökande och nyanlända.

Av tillskottet som fördelas per invånare erhåller kommunerna 70 % och landstingen 30 %. Av det tillskott som fördelas med hänsyn till antal asylsökande och nyanlända får kommunerna 80 % och landstingen 20 %. Beräkningen är preliminär och kommer att uppdateras inför den slutliga fördelningen inför respektive år. För Karlskronas del beräknas detta innebära 50,1 mnkr för år 2019, 49,7 mnkr år 2020 samt 48,4 mnkr år 2021. Av dessa medel ingår merparten i det generella statsbidraget, men för 2019 och 2020 utgår fördelning enligt flyktingvariabel med 26,4 mnkr respektive 15,9 mnkr. Från och med 2021 ingår beloppet till fullo i det generella statsbidraget.

Mellankommunal utjämning

Som en följd av den beslutade skatteväxlingen till Region Blekinge, avseende kollektivtrafik och medlemsavgift så får Karlskrona kommun något lägre kostnader för dessa delar framöver. Men för att möjliggöra för de kommuner i länet som får något ökade kostnader, så kommer en mellankommunal utjämning att ske, som sedan under de efterföljande fyra åren trappas ned med 837 tkr per år. Från och med 2024 får Karlskrona kommun full effekt av de lägre kostnaderna.

Ovan redovisade förutsättningar innebär följande skatteintäkter och statsbidrag för i år och de kommande tre åren:

Tabell 3. Skatteintäkternas fördelning under åren 2018-2022, mnkr

Ändamål	2018 prognos	2019 budget	2020 plan	2021 plan	2022 plan
Allmän kommunalskatt	3 067,5	3 100,6	3 205,6	3 334,2	3 478,1
Inkomstutjämningsbidrag	620,9	610,4	621,7	646,7	674,7
Kostnadsutjämningsavgift	-55,6	-55,5	-53,8	-60,3	-62,8
Regleringsbidrag/-avgift	10,5	29,3	46,6	41,8	21,2
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunal fastighetsavgift	124,7	127,8	127,8	127,8	127,8
LSS-utjämning	37,0	54,2	54,6	55,2	55,7
Statsbidrag	36,2	26,4	15,9	0,0	0,0
Mellankommunal utjämning	0,0	-8,4	-7,5	-6,7	-5,9
Summa	3 841,2	3 884,8	4 010,9	4 138,7	4 288,8

Demografi

Den demografiska utvecklingen är en viktig faktor när kommunen blickar framåt. Antalet födda barn, åldersstruktur och in- och utflyttning är avgörande för de servicebehov och behov av infrastruktur och kommunikationer som uppstår. Det mesta av kommunens verksamhet hänger samman med befolkningens storlek, sammansättning och förändring.

Karlskrona, liksom många andra kommuner, möter nu en generationsväxling där en mycket stor generation, 40-talisterna, avslutar sitt förvärvsarbete och behöver ersättas av generationer som är betydligt färre. Utmaningen består i att hålla en balans mellan de olika generationernas möjligheter och behov och beakta vilken påverkan det har på bland annat sysselsättning, behovet av bostäder och utbildningsplatser. Mycket fokus hamnar på de generationer som är stora, men vi behöver även studera de generationer som är mindre, inte minst då rekrytering är en viktig fråga för kommunen som är en stor arbetsgivare.

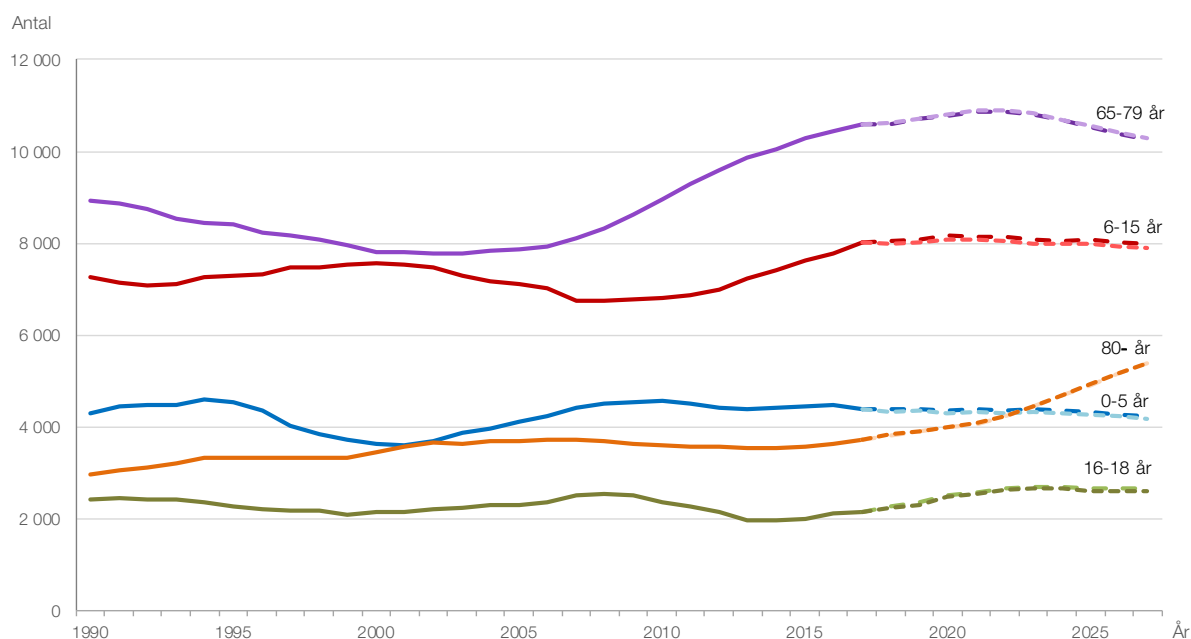
Det finns fluktuationer mellan åldersklassers storlek som ställer krav på flexibilitet inom och mellan olika verksamheter i kommunen särskilt när det gäller barn och ungdomar. Dessa variationer ska ses som normala. Karlskrona har en äldre befolkning jämfört med riket i genomsnitt, men skillnaderna håller till viss del på att jämnas ut. Att ha ett underskott på mellanåldrar är ett strukturproblem som behöver mötas med ökad inflyttning av i synnerhet yngre kvinnor.

Det sker en ökad koncentration av befolkningen till tätorter, högskoleorter och större städer. För Karlskrona kommun har en stor del av inflyttningen de senaste åren utgjorts av studenter till Blekinge Tekniska Högskola. Studentinflyttning är en osäkerhetsfaktor eftersom det ofta handlar om tillfälliga bosättningar i studieorten. För mindre orter inom kommunen blir det svårare att attrahera nya invånare

och behålla de som vuxit upp där. Omkring två tredjedelar av kommunens befolkning är bosatt i centralorten Karlskrona/Lyckeby, Nättraby, Rödeby eller Jämjö och utvecklingen, som vi ser den just nu, går mot en fortsatt koncentration.

Då årets budget tas senare på året har en stor del av året hunnit passera och avstämningar av befolkningsutvecklingen gentemot prognosen har kunnat göras. Kommunens befolkning har hittills inte ökat i den takt som blev antaget i årets befolkningsprognos, framför allt är det stor avvikelse i antalet personer i arbetsför ålder. Detta ger kommunen lägre skatteintäkter och statsbidrag än tidigare bedömningar, vilket har tagits i beräkning utifrån en uppföljning av det demografiska utfallet enligt kommunens invånarregister (KIR) och antagande om befolkning per den 1 november. På motsvarande sätt har en justering av prognossiffrorna för respektive åldersklass gjorts i detta underlag. Hur mycket varje åldersgrupp har justerats framgår av kommentarerna under diagrammet.

I diagrammet visas faktisk folkmängd för vissa åldersgrupper under åren 1990-2017 samt folkmängd enligt befolkningsprognosen för åren 2018-2027, tillsammans med justering enligt utfallet vid 1 november. Det är de åldrar där mest samhällsservice efterfrågas som har valts ut i detta sammanhang. De stora förändringarna i antalet invånare i olika åldersgrupper ställer höga krav på omställningar och flexibilitet i den kommunala verksamheten.

Diagram 1. Befolkningsutveckling i vissa åldersgrupper under åren 1990-2027**0-5 år**

Antalet födda barn har tidigare fluktuerat mycket mellan åren med en topp i den så kallade babyboomen 1991. Efter låga födelsetal i slutet av 90-talet har det sedan 2004 fötts mellan 700 och 750 barn per år, vilket fått en stor påverkan på antalet barn i förskoleåldern. Stora variationer och fluktuationer mellan årskullar är det normala. Under prognosperioden antas åldersklassen inledningsvis ligga på en relativt konstant nivå för att därefter minska något. I justeringen av prognosen gentemot utfallet vid 1 november har antalet barn minskats med 50, se den ljusare streckade linjen.

6-15 år

Antalet barn i åldersklassen har tidigare ökat som en följd av de stora födelsetalen, men förväntas enligt den aktuella befolkningsprognosen ligga på en relativt konstant nivå, med en viss minskning mot slutet av perioden. Även i denna grupp förekommer stora, normala fluktuationer i storlek mellan årskullarna som påverkar planering och underlag. I justeringen av prognosen gentemot utfallet vid 1 november har antalet barn i denna åldersgrupp minskats med 80, se den ljusare streckade linjen.

16-18 år

Antalet ungdomar 16-18 år hade 2008 en topp då de barnen som föddes kring 1990 fanns i den gruppen.

Därefter minskade gruppen något. Åldersklassen förväntas efter några år med en relativt jämn nivå öka med cirka 450 personer under prognosperioden. I justeringen av prognosen gentemot utfallet vid 1 november har antalet ungdomar i denna åldersgrupp minskats med 45, se den ljusare streckade linjen.

65-79 år

Antalet personer i åldern 65-79 år i Karlskrona kommun förväntas fortsätta att öka med ca 300 personer fram till 2021. I takt med att de stora årskullarna födda under 40-talet går in i nästa åldersklass börjar klassen 65-79 år minska med cirka 600 personer mot slutet av prognosperioden. I justeringen av prognosen gentemot utfallet vid 1 november har antalet personer i denna åldersgrupp ökat med 20, se den ljusare streckade linjen.

80 år och äldre

Antalet personer i åldern 80 år och äldre som under några år har legat på en relativt konstant nivå förväntas öka stadigt fram till slutet av prognosperioden, totalt med över 1 600 personer. De första "40-talisterna" blir 80 år under 2020, vilket får stor betydelse under kommande år. I justeringen av prognosen gentemot utfallet vid 1 november har antalet personer i denna åldersgrupp ökat med 10, se den ljusare streckade linjen.

Ett hållbart arbetsliv

Karlskrona kommun är en mångfacetterad arbetsplats som kan erbjuda spännande och utvecklande arbeten. Kommunen har omkring 150 olika befattningar och 6 000 engagerade medarbetare där många återfinns inom vård-, omsorgs- och skolområdena. Det är också här som rekryteringsläget är ansträngt. Konkurrensen om dessa kompetenser, som är för få för att kunna tillfredsställa behoven, är stenhård. Utlysta befattningar kan därför inte tillsättas då sökande inte uppfyller de krav som ställs på befattningen. Vakanser innebär att en redan ansträngd arbetssituation blir än mer ansträngd för de som arbetar i de berörda verksamheterna. Under de kommande åren kommer behovet att rekrytera dessutom att öka med anledning av att en stor grupp medarbetare går i pension. Attraktionskraften bland unga att söka sig till de utbildningar varifrån kommunen anställer är också sviktande. Kommunen står dessutom inför en utmaning med en utökad efterfrågan på kommunens tjänster inom skola och omsorg med anledning av den demografiska utvecklingen. Med detta följer inte bara ett större rekryteringsbehov utan även, som en konsekvens av brist på arbetskraft i kommunen, behov av att utveckla arbetssätt och roller i organisationen, att ta tillvara resurserna hos befintlig personal men även att stimulera inflyttning till kommunen.

En mångfacetterad arbetsplats erbjuder många möjligheter. Framtida vakanser med anledning av pensionsavgångar är exempel på en sådan möjlighet för kommunens medarbetare. Kommunens erbjudande om karriär och individuell utveckling kan förädlas ytterligare. Sedan ett par år tillbaka införs ett kompetensverktyg som ska ge stöd i kommunens arbete med den strategiska kompetensutvecklingen. Verktyget ger ett välkommet stöd för att identifiera förmågor och kompetens men även systematiskt fånga karriär- och utvecklingsförväntningar hos medarbetare. Bland kommunens medarbetare finns också potentiella chefer som behöver identifieras och utvecklas.

Svårigheten att attrahera nya medarbetare sätter fokus på de som redan är anställda i kommunen. Att behålla medarbetare är därför en strategiskt viktig framtidsfråga.

Erbjudande om heltid och sänkt sjukfrånvaro framtidsfrågor

Ett hållbart arbetsliv innebär ett arbete där arbetsvillkor och arbetsmiljö är så bra att medarbetare både vill, orkar arbeta och utveckla sig fram till pensionsåldern. Alla nyinrättade tjänster sedan 2017 är heltidstjänster medan 76 procent av kommunens medarbetare har heltid i sin grundanställning. Merparten av de deltidsanställda utgörs av kvinnor. Detta faktum har Karlskrona kommun därför beslutat att ta fasta på och förändra. Fram till 2019 kommer samtliga deltidsanställda att erbjudas en heltidsanställning. Heltidsanställning till alla är inte bara ett stort jämställdhetsarbete utan också ett viktigt bidrag ur ett kompetensförsörjningsperspektiv. Skeden i livet kan innebära behov av att sänka sin sysselsättningsgrad från heltid till deltid, utöver de lagstadgade skälen som föräldra- eller studieledighet. Detta möjliggörs via en tjänstledighet till önskad sysselsättningsgrad. Löneprocessen fortsätter att utvecklas i syfte att tydligt koppla verksamhetens mål till medarbetarens prestation och löneutveckling för att säkra att den individuella löneutvecklingen är individuell och differentierad.

Karlskrona kommun har haft stigande sjukfrånvaro som under 2017 har bromsat in. Liksom i landet som helhet är det den psykiska ohälsan som dominerar. En långsiktig plan för friska medarbetare formuleras som tar avstamp dels från avsiktsförklaringen för friskare arbetsplatser inom kommuner och landsting som tecknades nationellt mellan arbetsmarknadens parter hösten 2016 samt det samarbetsavtal som Karlskrona kommun tecknat med Försäkringskassan lokalt om en effektivare rehabiliteringsprocess. I dag

finns väl fungerande rutiner för efterhjälpande insatser och förebyggande arbete där ett systematiskt arbetsmiljöarbete spelar en viktig roll. Inom personalområdet behöver en utveckling inom det hälsofrämjande området ske för att ytterligare ta till vara den arbetsförmåga och potential som finns hos den enskilde medarbetaren som drabbats av sjukdom.

Chefer som är trygga i sin roll och rätt kan tolka uppdraget kan i sin tur ge förutsättningar för att medarbetarna kan växa och vill vara delaktiga i att forma sin arbetsmiljö. Kommunens chefer är därför viktiga aktörer i det hållbara arbetslivet och genom att tydliggöra chefsuppdraget och utveckla chefernas kompetens skapas förutsättningar för en attraktiv arbetsplats.

Ekonomisk översikt

Generellt gäller att med 2018 års resultat avses i detta dokument det prognostiserade årsresultatet per den 30 september 2018, det vill säga budgetuppföljning per september månad. Prognosen är inte baserad på en regelrätt delårsrapport.

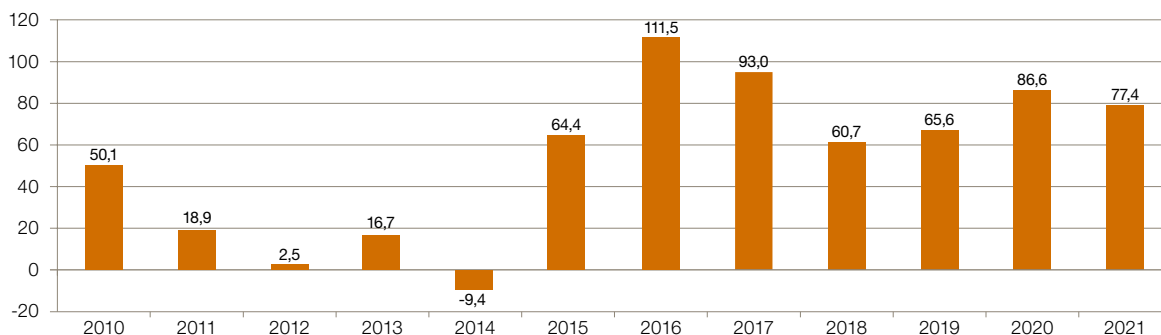
Årets resultat, kommunen

Årets resultat prognosticerades per den 30 september 2018 till + 65 mnkr jämfört med budgeterade + 54 mnkr (tidigare drygt 78 mnkr före kommunfullmäktiges beslut i oktober 2018). Från detta resultat ska det göras justeringar för realisationsvinster i enlighet med balanskravsutredningen med drygt 22 mnkr, vilket innebär att det balanskravsavstämda resultatet blir knappt 43 mnkr.

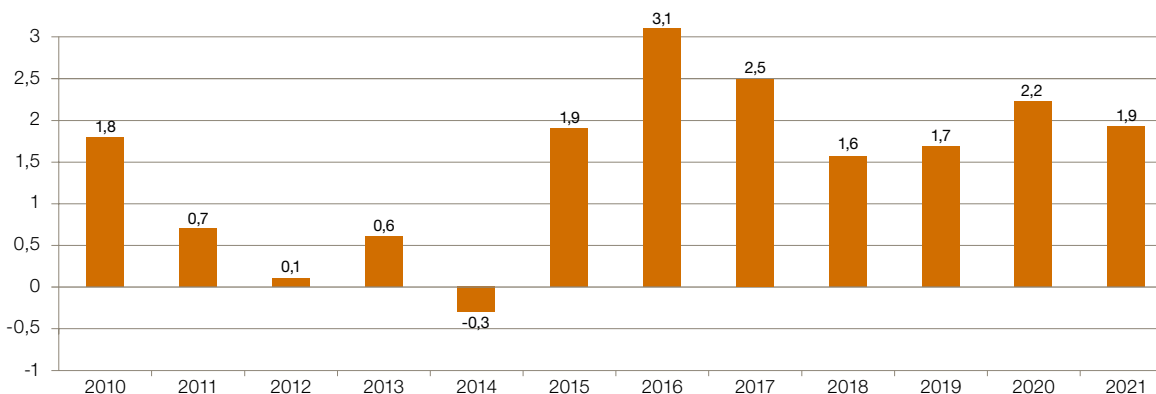
De negativa ekonomiska obalanserna i kommunen per den 30 september 2018, finns företrädesvis inom socialnämnden och funktionsstödsnämnden samt de

lägre skatteintäkterna. Kommunfullmäktige beslutade i oktober 2018 att från det budgeterade resultatet 2018 tillföra extra budgetmedel under innevarande år till socialnämnden med 14,5 mnkr och kunskapsnämnden med 10 mnkr, vilket då medför att budgetunderskotten för dessa nämnder minskar i motsvarande utsträckning. De negativa budgetavvikelsena kompenseras framförallt av de positiva avvikelsena inom äldrenämnden, kommunstyrelsen, erhållna realisationsvinster och ej ianspråktaga reserver. Därtill har kommunen även ett förbättrat finansnetto.

Diagram 2. Årets resultat (mnkr) åren 2010-2021, ej balanskravsjusterat

Diagram 3. Årets resultat åren 2010-2021 uttryckt som resultat efter skatteintäkter och finansnetto i procent av skatteintäkter och statsbidrag, ej balanskravsjusterat

Skattesats och utdebitering

År 2018 uppgår skattesatsen i Karlskrona kommun till 22,10 % efter genomförd skatteväxling 2013 med landstinget om 0,32 % avseende hemsjukvården. (Hemsjukvården övergick till kommunerna). Från och med 2019 kommer ytterligare skatteväxling med Landstinget att genomföras, då kollektivtrafiken och Region Blekinge övergår till Landstinget, som samtidigt byter namn till Region Blekinge. Skatteväxlingen är 45 öre, så den primärkommunala skattesatsen uppgår från och med 1 januari 2019 till 21,65 %. En sänkning hänförlig till skatteväxling från 22,10 %.

Som jämförelse uppgår den genomsnittliga skattesatsen för rikets kommuner år 2018 till 20,74 %, vilket är 0,01 procentenheter lägre jämfört med föregående år. Kommunen hade innan skattehöjningen 2015 haft samma skattesats ända sedan år 1996. Den genomsnittliga kommunalskatten i riket inklusive landstingskatten uppgår till 32,12 %, vilket är oförändrat jämfört med föregående år.

Karlskrona har den lägsta skattesatsen i Blekinge län. I Ronneby, Sölvesborg, Karlshamn och Olofström uppgår skattesatserna för 2018 till 22,36 – 22,27 – 22,21 respektive – 22,16 %. Länets övriga fyra kommuner tillämpar därmed samma skattesats som för året dessförinnan. Länets genomsnittliga skattesats uppgår till 22,19 %.

Landstinget i Blekinge höjde från år 2012 sin skattesats med 0,80 % till då 11,51 % (11,19 % efter skatteväxlingen år 2013) efter att ha haft oförändrad skattesats ända sedan början av 1980-talet. Landstinget har behållit denna skattenivå även för år 2018. För 2019 finns i skrivande stund förslag om höjning av landstingskatten mellan 0,40 % till 0,60 %.

Den totala kommunala utdebiteringen för Karlskronas invånare uppgår därmed för år 2018 till 33,29 %. Under 2018 är det 162 kommuner som har en lika hög eller högre total skattesats som Karlskrona, vilket är 13 stycken färre än föregående år.

Föreliggande budget/plan baseras på förutsättningen att kommunens skattesats resten av treårsperioden kommer att hållas oförändrad om 21,65 % (22,10 %).

Avgifter

De olika facknämnderna har själva rätt att fatta beslut om sådana avgiftshöjningar som är en anpassning till allmän prisutveckling och som inte berör själva taxekonstruktionen. Budgetförslaget bygger på att ingen intäktsuppräknning görs, varför nämnder ej heller ska höja sina avgifter. Behov av förändring av taxa alternativt höjning som initieras av statlig förändring kan dock komma att omprövas av kommunfullmäktige, eller i vissa fall av berörd nämnd (maxtaxa). Berörd nämnd ansvarar för att initiera detta ärende i så fall.

Intäktsnivån i budgeten för nämnderna är likställda med de beräknade antagandena för priskompensation. Därmed är en intäktsförändring hos nämnderna något som till stora delar styr en nämnds möjlighet att påverka sin ekonomi och dess attraktionskraft för sina verksamheter.

Vatten- och avloppstaxan och renhållningstaxan är dock undantagna från detta förfarande och kommer att behandlas som särskilda ärenden i kommunfullmäktige. Från och med 2019 ändras redovisningsprincipen för VA-kollektivet, där eventuellt över- eller underskott ska redovisas som upplupen förutbetalad intäkt eller upplupen kostnad. I och med detta uppstår ingen resultatpåverkande effekt för Karlskrona kommun, utan resultatet stannar inom VA-kollektivet.

Nämnder som vill införa nya taxor/avgifter, ändra den grundläggande taxekonstruktionen eller föreslå förändring av avgifter utöver vad som kan betraktas som allmän prisutveckling ska hänskjuta dessa beslut till kommunfullmäktige för prövning och fastställelse.

Kostnaden för räntor och antaganden om räntesatser

Budgetåret 2019 beräknas räntenettet uppgå till – 12,8 mnkr. Räntenettet väntas därefter att försämrats med 2,8 mnkr för år 2020 och ytterligare 7,7 mnkr år 2020 till –23,3 mnkr. Den genomsnittliga räntan på skuldportföljen är antagen till 1,25 % år 2019, 1,31 % år 2020 samt 1,69 % år 2021. Räntekostnaderna är baserade på marknadsprissättningen september 2018 och en låneportfölj med en genomsnittlig räntebindning och kapitalbindning om 2,5 år.

Förändring av kommunens nettolåneskuld

Vid ingången av år 2019 beräknas nettolåneskulden att uppgå till cirka 608 mnkr (664 mnkr ett år tidigare), vilket motsvarar cirka 9 100 kr per invånare. Att nettolåneskulden minskar under år 2018 förklaras främst av att kommunens fordringar på staten väntas bli reglerade vilket väntas ge inbetalningar på 118 mnkr.

Nettolåneskulden beräknas sedan öka med 800 mnkr under perioden 2019-2021 från 608 mnkr till 1 408 mnkr. Ökningen av nettolåneskulden kan hänföras till investeringsutgifterna som under perioden 2018-2021 beräknas uppgå till drygt 2 000 mnkr. Investeringar som till delar finansieras via ökad upplåning. Se diagram över utvecklingen av kommunens nettolåneskuld.

Soliditet

Kommunens soliditet vid ingången av år 2019 är beräknad till 22,4 % för att under planperioden minska till 21,3 %. Soliditetens utveckling under åren 2010-2021 visas nedan.

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor andel av

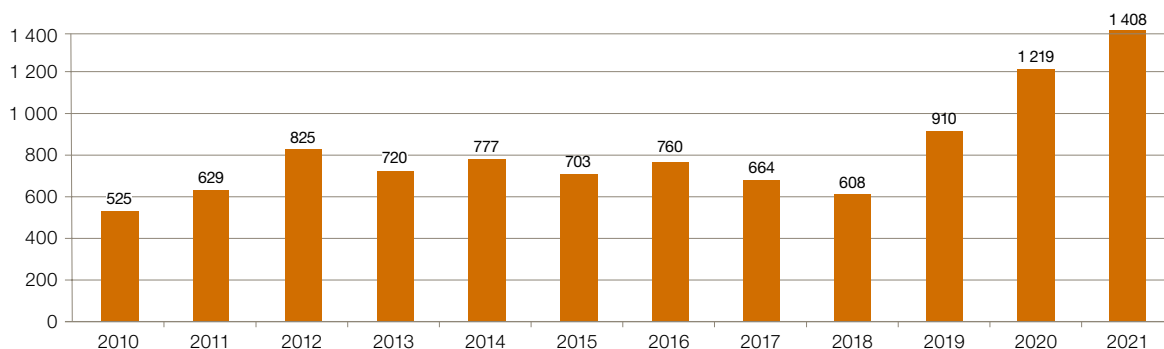
kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Då kommunen bedriver utlåning till de kommunala bolagen via en internbank påverkas soliditeten negativt. Att ersätta internbanksutlåning med ett system med borgensförbindelser skulle innebära en soliditet om cirka 40 %. Fördelen med en internbank och gemensam upplåning är att de finansiella kostnaderna för hela den samlade verksamheten blir lägre då stordriftsfördelar kan utnyttjas och att finansiell kompetens samlas på ett ställe i kommunkoncernen.

Löne- och prisstegring

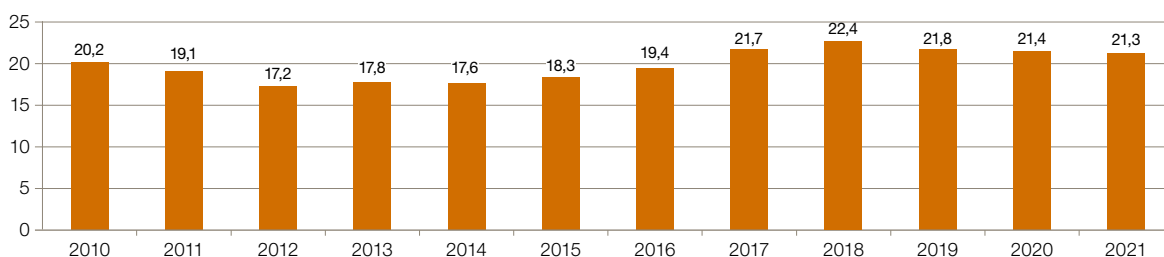
Budgetens/planens årliga reserver för löne- och prisstegring är beräknade så att nämnderna i princip årligen ska kunna tilldelas viss kompensation för såväl avtalsenliga löneökningar som generella prisstegringar i övrigt.

Reserven för löneökningar för den kommande treårsperioden motsvarar således en årlig löneökning om 2,9 %, inklusive eventuella extra satsningar, löneglidningar samt behov av avtalsförändringar, och är den nivå som totalt kan komma att fördelas till nämnderna. Avsättningarna är något lägre än de antagande som SKL gör i april månad

Diagram 4. Kommunens nettolåneskuld 2010-2021. Beloppet år 2018 utgår från uppföljningsrapport per 30 sept

Diagram 5. Kommunens soliditet åren 2010-2021. Beloppet år 2018 utgår från uppföljningsrapport per 30 sept

2018. Den främsta orsaken till de lägre antagandena är de skatteunderlagsprognoser som kom i april, och som förutsätter en balansering av de lägre skatteintäkterna.

Skulle de slutliga förhandlingarna innebära högre löneavtal än det avsatta, är den del som överstiger den del som fördelas till nämnderna något som ska rymmas inom de olika nämndernas ramar. Hanteringen av lönekompensation är något förändrad gentemot tidigare år, och innebär en större delaktighet från nämnderna i dessa diskussioner. Denna hantering är en anpassning till hur lönekompensationer till nämnder hanteras i övriga kommuner, där det är mer regel än undantag att en pott finns avsatt för löneökning, och den andra delen innebär ett tydligt effektivitetskrav hos nämnder för att finansiera resterande del.

Nivåerna på löneökningarna för de kommande tre åren lär till stor del bli avhängiga av dels den (sammhälle)ekonomiska utvecklingen såväl i vår omvärld som i Sverige, dels utvecklingen av den inhemska sysselsättningen och arbetslösheten. En annan faktor som också kan påverka storleken på kommande lönehöjningarna är den fortsatta satsningen på höjda lärarlöner under de närmaste åren. Alla löneökningar förutsätts för övrigt i likhet med de senaste åren genomgående ske från den 1 april respektive år.

Enligt de bedömningar som för närvarande är gjorda, antas inflationen öka under planperioden, och

beräknas under 2018 uppgå till Riksbankens mål om 2 %, för att under 2019 uppgå till 2,6 % och under 2020 till 2,7 %. Budgeten förutsätter att ingen särskild priskompensation ges, utan det ska vara nämndernas årliga effektiviseringskrav att motverka denna del.

Utöver dessa delar finns liksom tidigare år särskilda belopp avsatta för en rättvisande/likvärdig priskompensation till olika verksamheter i "alternativ drift" som fristående skolor, enskild barnomsorg, privat hemtjänst och ickekommunala vårdinrättningar

Pris- och lönereserven disponeras av kommunstyrelsen (med vidaredelegation till ekonomichefen) och är den buffert, som finns för att kunna kompensera nämnder och styrelse för de kostnadsförändringar som beräknas uppstå under året.

I december 2017 beslutas att en höjning av personalomkostnaderna med 0,84 % från och med 2018. Motivet för den beslutade förändringen är de kommande ökande pensionskostnaderna. Höjningen motsvarade cirka 16 mnkr för kommunen och kunde balanseras genom en ombudgetering av pensionskostnaderna. Därför blev det för kommunen i stort sett neutralt. För åren 2019 och framåt är förslaget en sänkning av personalomkostnaderna med 0,02 % och motsvarar cirka 400 tkr. Justeringar kan dock aktualiseras senare under innevarande år. Kommunen följer de av SKL rekommenderade personalomkostnadspålägget.

Tabell 4. Vissa nyckeltal för åren 2017-2021 som ligger till grund för budget

Antagande ekonomin	2018	2019	2020	2021
Befolkning 1 november året innan	66 611	66 717	67 182	67 842
Befolkningsförändring mellan åren		106	465	660
Skatter och statsbidrag, uppräkningsfaktor skattetillväxt kommunen	3,60 %	3,40 %	3,30 %	3,80 %
Konsumentprisindex, KPI	2,10 %	2,70 %	2,80 %	2,80 %
Prisindex kommunal verksamhet	2,40 %	2,90 %	3,20 %	3,30 %
Löneutveckling	2,80 %	3,10 %	3,40 %	3,50 %
Skattesats (sänks 2019 som följd av beslutad skatteväxling)	22,10 %	21,65 %	21,65 %	21,65 %

Tabell 5. Budgetens antagande för pris- och lönereserv åren 2019-2021

Antagande pris- och lönereserv	2019	2020	2021
Antagande pris- och lönereserv	2,9 %	2,9 %	2,9 %
Antagande priskompensation	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Krav på intäktsuppräknings	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Prisindex kommunal verksamhet	2,90 %	3,20 %	3,20 %
Antagen normal intäktsuppräknings utan kommunfullmäktiges godkännande	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Finansiell analys och nyckeltal

Genom att göra en känslighetsanalys och en så kallad RK-analys (resultat/kapacitet) bedöms den ekonomiska ställningen.

Känslighetsanalys

Vid beräkningen av skatteintäkter och statsbidrag för den kommande treårsperioden har denna beräkning anpassats efter kommunens befolkningsprognos. Den förutsätter att befolkningen kommer att öka från antagna 66 717 den 1 november 2018, med 465 personer till 2019, 660 personer för år 2020 samt med 655 personer 2021 per den 1 november respektive år. Jämfört med tidigare år innebär det en lägre uppräkningsnivå som är hänförlig till den demografiska prognosen. De budgetmedel som tidigare lämnats till nämnder motsvarande de gjorda antagandena för befolkningsförändringen är högre än troligt utfall. Vad som varit fallet under 2018 är att ökningstakten är betydligt lägre jämfört med tidigare antaganden varför det finns behov att göra motsvarande neddragningar, vilket inte är att betrakta som besparingar, utan som en anpassning till den faktiska kostnadsnivån. Finns inte underlaget i befolkningen finns heller inte kostnaden. Samtidigt har den befolkningsrelaterade volymen till nämnderna antagits öka enligt samma antaganden. Jämfört med rikets prognos antas befolkningsprognosen för Karlskrona kommun över tid inte vara så positiv som rikets. Skulle denna förändring ett visst år bli 100 personer större eller mindre motsvarar detta en ökning eller minskning av de beräknade årliga skatteintäkterna och statsbidragen med cirka 5,0 miljoner kronor. I och med att intäkterna anpassats efter de antagna befolkningsförändringarna blir dessa mycket känsliga i händelse av att befolkningens utveckling inte utvecklar sig enligt prognosen.

Kommunens skatteunderlag har samtidigt förutsatts öka med 3,4 – 3,3 – 3,9 % under de nu aktuella planeringsåren. Om ökningen av kommunens totala skatteunderlag något år skulle avvika från dessa antagna nivåer med en procentenhet,

innebär detta ökade eller minskade årliga skatteintäkter för kommunen med cirka 37 miljoner kronor

Budgeten och planerna bygger på förutsättningen att de kommunalanställdas löner stiger med i genomsnitt cirka 2,9 % per år. Skulle löneökningarna ett visst år däremot bli en procentenhet lägre eller högre än detta antagande medför det en minskad eller ökad årlig kostnad för kommunen om cirka 25,5 miljoner 2019 till drygt 26,6 miljoner kronor 2021.

I planeringen antas att inflationen år 2019 kommer att uppgå till cirka 2,7 % för att till år 2021 ligga på cirka 2,8 %. Dock kommer inte någon prisökning att göras, utan de prisökningar som kan inträffa och som är hänförliga till inflationen ska hanteras av respektive nämnd. En procentprisökning av de löpande driftskostnaderna motsvarar totalt cirka 9,6 mnkr. Samtidigt ökar eller minskar kommunens intäkter med cirka 2,8 miljoner kronor, om kommunens avgifter/hyror och så vidare höjs eller sänks en procentenhet mer eller mindre än vad som förutsatts i budgetkalkylerna.

En procentenhets förändring av räntenivån i nuläget innebär en påverkan på kommunens kostnader med cirka 6 miljoner kronor.

Självfallet finns det också ett samspel mellan flera av de ovan redovisade ”riskfaktorerna” – om exempelvis löneökningarna för kommunens anställda ett enskilt år blir högre än beräknat, kan detta vara i samklang med arbetsmarknaden i övrigt. Detta leder då samtidigt till att kommunens skatteintäkter kommer att öka mer än vad som ursprungligen antagits. Om i stället kommunens befolkningsökning ett enskilt år eller varje år blir högre än beräknat kan detta medföra inte bara ökade skatteintäkter utan sannolikt också ökade kostnader på kort eller lång sikt för exempelvis förskola och grundskola.

Vi baserar antagandena på att kommunens utdebitering blir oförändrad för såväl år 2019 som de

efterföljande två åren under denna planperiod. Vi beaktar den beslutade skatteväxlingen som är beslutad på 21,65 %. Om skattesatsen ett visst år skulle höjas eller sänkas med tio öre, så skulle detta innebära ett tillskott eller bortfall av årliga intäkter motsvarande cirka 14 miljoner kronor.

En ökning eller minskning av personalstyrkan med tio befattningar motsvarar cirka 3,5-7 årliga miljoner kronor i förändrad kostnad för kommunen.

Känslighetsanalysen är en beskrivning av olika

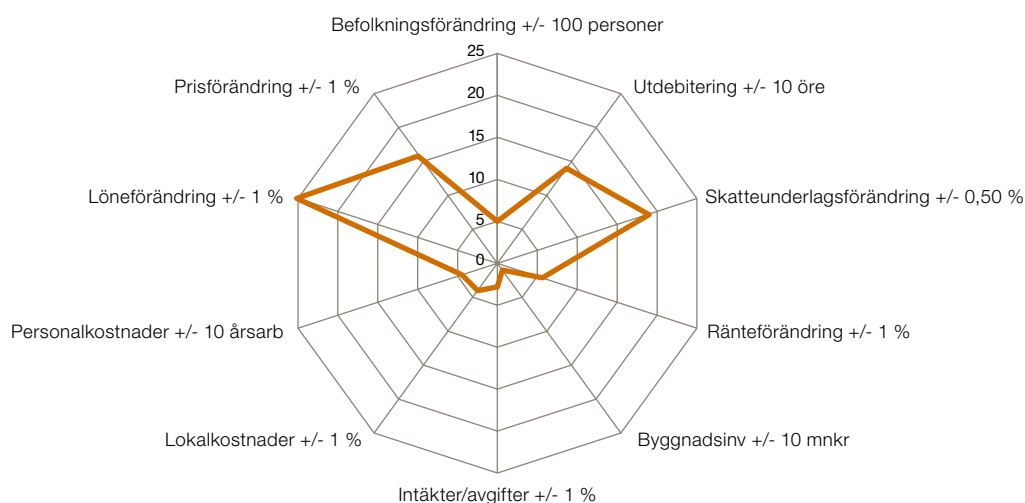
händelsers påverkan på den kommunala ekonomin. Små förändringar kan innebära stora summor, och dessa effekter är en orsak till vikten av att det finns reserver – alternativt ett tillräckligt stort positivt resultat – som kan möta dessa vid eventuella behov. De olika posterna ger ungefär samma förändrade kostnader/intäkter oavsett vilket år i den antagna planen som de inträffar. Karlskrona kommun har valt att fokusera på en händelse som inträffar ett enskilt år och inte blir en årlig förändring som ackumuleras.

Tabell 6. Känslighetsanalys, mnkr/år

	Förändring	2019	2018
Skatteintäkter	Befolkningsförändring +/- 100 personer	5,0	5,0
	Utdebitering +/- 10 öre	14,0	14,0
	Skatteunderlagsförändring riket +/-0,50 %	18,4	15,9
Kapitalkostnader	Ränteförändring lån +/- 1 %	5,9	1,9
	Byggnadsinvestering +/- 10 mnkr	1,0	1,0
Verksamhetskostnader	Intäkter/avgifter +/- 1 %	2,6	2,5
	Lokalkostnader +/- 1 %	4,0	4,2
	Personalkostnader +/- 10 årsarbetare	4,6	4,4
	Löneförändring +/- 1 %	25,5	24,8
	Prisförändring +/- 1 %	16,4	13,2

Diagram 6. Kommunens känslighetsanalys olika faktorer, mnkr/år

De olika faktorernas påverkan relativt varandra kan enklast visas genom nedanstående diagram.

Resultat och kapacitet

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Tabell 7. Avser budget 2019 samt kommande planår med årsprognos per 31 aug, %

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter och kostnadsutveckling					
Nettokostnadsutveckling	5,1	3,1	-0,3	2,7	3,3
Skatte- och statsbidragsutveckling	3,8	2,6	0,6	3,2	3,2

Under 2018 har nettokostnadsutvecklingen minskat något jämfört med 2017. Den överstiger dock fortfarande intäktsutvecklingen. Inför 2019 blir det en kan tyckas lite konstig utveckling eftersom det blir ett negativt värde, men det beror på att kollektivtrafik-kostnaden samt medlemsavgift för Region Blekinge kommer att skatteväxlas och därmed försvinner från kostnadsmassan.

Detta är även orsaken till att skatte- och statsbidragsutvecklingen minskar så pass jämfört med 2018. Oaktat det är förhållandet under 2019 att intäktsökningen är högre än kostnadsutvecklingen. Under 2021 är utvecklingstakten ungefär jämstora för både nettokostnadsutvecklingen och skatte- och statsbi-

dragsutvecklingen.

Jämfört med planeringsförutsättningar för budget 2018 så är den allmänna bedömningen att samhälls-ekonomins tillväxttakt är lägre vilket påverkar den årliga ökningstakten av kommunens skatteintäkter.

Det är viktigt att notera att det under 2018 beräknas bli en högre nettokostnadsökning jämfört med ökningen av skatteintäkter, vilket understryker vikten av budgetföljsamhet i nämnderna. Under perioden 2019 och 2021 beräknas skatteintäkterna öka mer än nettokostnaderna vilket är en grund för en god ekonomisk hushållning och för att kommunen ska ha en stabil tillväxt.

Driftskostnadsandel

Tabell 8. Avser budget 2019 samt kommande planår med årsprognos per 31 aug, %

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Driftskostnadsutveckling					
Verksamhetens andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	95,2	95,9	94,5	93,9	94,0
Avskrivningarnas andel av av skatteintäkter och generella statsbidrag	3,7	3,5	4,0	4,1	4,1
Finansnettots andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	-1,3	-1,1	-0,3	-0,2	0,0
Total driftskostnadsandel	97,5	98,3	98,3	97,8	98,1

Kommunen har de senaste åren haft en positiv resultatutveckling, på totalen. Däremot har budgetföljsamheten inte varit optimal på ett par nämnder. Det tar tid för anpassning av nivån för verksamhetens kostnader, och det är därför att yttersta vikt att nämnder tar de beslut som behövs, för att förvaltningarna ska kunna verkställa uppdragen så att en budget i balans nås.

Då kommunen har en omfattande investeringsplan blir effekten att verksamhetens kostnader som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag blir lägre år för år, i takt med att avskrivningarnas andel blir ökande. Dessutom kommer den kombination av ökad

belåningsgrad, och ett generellt sett högre ränteläge att innebära att kommunen under slutet av planperioden istället för att ha haft ett positivt finansnetto, och därmed bidrag till verksamheten att närma sig en punkt där finansnettot kommer att bli negativt.

Kommunen har under ett antal år haft en förhållandevis låg investeringsnivå, samtidigt som det finns stora investeringsbehov, vilket innebär att när kommunen väl börjar nå en högre nivå, så får höjningen av denna undanträngningseffekt av verksamhetens kostnader.

Under 2018 beräknas verksamhetens andel att öka från 95,2 % till 95,9 %, medan den för budget- och

planåren beräknas minska jämfört med föregående år. Kommunen ska under en femårsperiod ha ett genomsnittligt resultat som uppgår till minst 2 % av

skatteintäkter och statsbidrag. För närvarande är det genomsnittliga resultatet under perioden 2,0 %.

Nettoinvesteringar

Kommunen har under ett antal år haft höga ambitioner och därmed en förhållandevis hög investeringstakt, men samtidigt blir det uppenbart att genomförandegraden är förhållandevis låg trots beslutade satsningar. Det är en förklaring till den låga investeringsvolymen i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag 2017. I takt med att försenade investeringar kommer igång, samt ett relativt ambitiöst investeringsprogram, inte minst inom skola och kulturverksamhet under 2019

och 2020 så blir investeringarna inte självfinansierade, utan nyupplåning behöver göras.

Under 2019 och 2020 blir därför andelen investeringar i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag relativt hög, för att under 2021 nå en relativt rimlig nivå. Den del av investeringarna som inte kan egenfinansieras, behöver finansieras genom upptagande av nya lån, eller genom av försäljning av andra tillgångar.

Tabell 9. Avser budget 2019 samt kommande planår med årsprognos per 31 aug

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Årets investeringar					
Totala nettoinvesteringar kommunen, mnkr	201	257	384	551	384
Skattefinansierade nettoinvesteringar, mnkr	179	229	355	534	355
Netto Investeringsvolym (tot)/ skatteintäkter och statsbidrag, %	5,2	6,6	9,9	13,7	9,3
Nettoinvesteringar/avskrivningar, %	146,1	190,1	245,1	335,6	225,0
Självfinansieringsgrad investeringar					
Självfinansieringsgrad, %	114,6	78,3	57,9	45,4	64,5

I slutet av perioden närmar sig kommunen en egenfinansiering av investeringarna. I takt med att nettoinvesteringarna minskar, och kommunens totala ekonomi ökar i omfattning så minskar investeringsvolymen procentuellt i relation till verksamhetens nettokostnad. Generellt under budget- och planperioden skapar ett

års avskrivningar om cirka 170 mnkr, samt ett positivt resultat om cirka 2 % en investeringsnivå om cirka 250 mnkr som kan egenfinansieras.

Risk och kontroll

Soliditet

Tabell 10. Avser budget 2019 samt kommande planår med årsprognos per 31 aug

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Soliditet					
Soliditet, %	20,4	22,4	21,8	21,4	21,3
Tillgångsförändring, %	1,7	-4,8	7,8	7,3	5,5
Förändring av eget kapital, %	7,1	4,6	4,5	5,7	4,8
Förändring av eget kapital, mnkr	92,9	66,0	65,6	86,6	77,4
Resultat som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	2,5	1,7	1,7	2,2	1,9
Soliditet enligt fullfonderingsmodell, %	-0,8	0,9	2,9	4,4	5,6

Soliditeten (kommunens handlingsberedskap på lång sikt) kommer att minska under den aktuella budgetperioden, från dagens beräknade 22,4 % 2018, till 21,3 % för år 2021. Detta beror på att kommunen inte kan egenfinansiera sina investeringar även om budgeten förutsätter ett ökat eget kapital. Andelen lån ökar proportionerligt mer som andel av den totala balansomslutningen, än vad det egna kapitalet gör. En annan orsak är att pensionsskulden som redovisas inom balansräkningen ökar.

Om kommunen skulle redovisa pensionsåtagandena helt och hållet i balansräkningen, så är prognosen 2018 att kommunen för första gången på många år nu når en positiv soliditet enligt fullfonderingsmodellen. Denna post minskar stadigt under åren framöver. Det i kombination med årliga positiva resultat, som ökar det egna kapitalet, innebär att soliditeten enligt fullfonderingsmodellen ökar upp till cirka 5,6 % för år 2021. Denna utveckling följer den som tidigare redovisats.

Skuldsättningsgrad

Tabell 11. Avser budget 2019 samt kommande planår med årsprognos per 31 aug. %

Skuldsättningsgrad	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Total skuldsättningsgrad	79,6	77,6	78,2	78,6	78,7
varav avsättningsgrad	3,5	4,0	4,1	4,2	4,5
varav kortfristig skuldsättningsgrad	11,6	11,9	11,3	10,3	9,9
varav långfristig skuldsättningsgrad	64,5	61,6	62,9	64,0	64,3
varav kommunens nettolåneskuld	11,2	11,1	12,5	15,7	17,3

Den årliga ökningen av av kommunens balansomslutning under hela budget- och planperioden beräknas vara proportionellt sett högre än den proportionella ökningen av det egna kapitalet under hela perioden. Detta innebär att den totala skuldsättningsgraden för perioden beräknas öka från 2018 till 2021. De årliga förändringarna av kommunens avsättning för pensionsskuld innebär att ansvarsförbindelsen får en årlig minskning under samtliga år. Däremot så ökar avsättningen i balansräkningen som avser pensionsskulden, vilket är det som ingår i avsättningsgraden. Som en direkt följd av genomförda satsningar såsom exempelvis lärarlönesatsning kommer betydligt fler bli berörda av pensionsavsättningen, vilket innebär ytterligare ökat behov av avsättningar för pensionsskuld.

Som en följd av de eftersläpningar som finns i kommunens investeringsplanering i kombination med de satsningar som görs under budgetperioden, kommer kommunens nettolåneskuld att öka, vilket även kommer att påverka kommunens totala skuldsättningsgrad.

I kommunens finansiella mål sätts även ett "tak" på hur stora nettoinvesteringarna mätt som den genomsnittliga andelen i förhållande till kommunens skatteintäkter och statsbidrag. Dessutom sätts ett

"golv" på den genomsnittliga självfinansieringsgraden av investeringar för att långsiktigt kunna arbeta med kommunens skuldsättning.

I budgeten så nås inte delmålet för självfinansieringsgraden (skuldsättning) för perioden, varför kommundirektören getts i uppdrag att till budgetberedningen 2020 ta fram förslag till prioriteringar så att detta mål kan uppnås.

Sammanfattningsvis tyder den finansiella analysen på att kommunens resultat över perioden är stabilt på minst 2 % av skatteintäkter och statsbidrag. Den genomsnittliga andelen nettoinvesteringar understiger 10 % av skatteintäkter och statsbidrag och uppgår till 8,9 %. Däremot ligger självfinansieringsgraden på 72,1 % i genomsnitt vilket understiger "minst 85 %".

Detta innebär i stort att kommunen har en relativt god beredskap för att kunna möta de osäkerhetsfaktorer som finns för de kommande planåren. Men det är mycket viktigt för kommunens ekonomi att göra de prioriteringar som behövs för att även självfinansieringsgraden nås (skuldsättningen).

Därutöver innebär de satsningar i investeringsbudgeten en årlig ökning av kommunens nettolåneskuld med cirka 800 mnkr från dagens nivå om cirka 608 mnkr till cirka 1 409 mnkr år 2021.

Dessa poster i kombination är mycket viktiga för att kommunen ska kunna sägas ha en god ekonomisk hushållning. Vägen fram är svår och det ställer stora krav på verksamheterna att bedriva sin verksamhet inom de ramar som erhålls. Den generella bilden från SKL och i samhället i övrigt är

att kommunsektorn överlag står inför stora utmaningar framöver. Ska kommunen kunna hantera detta är det av mycket stor vikt att de nu lagda resultatnivåerna kan hållas.

Finansiella förändringar

Tabell 12. Sammanställning av de finansiella förutsättningarna som ligger till grund för budgeten, mnkr

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Förändringar av planeringsförutsättningar			
Poster inom verksamhetens nettokostnader			
Nettoeffekt pris/lönestegring 2020	0,0	0,0	0,0
Förändring antagande löne- och inflationsförväntningar	-16,8	-21,6	-15,2
Förändrade pensionskostnader	0,0	0,0	0,0
Poster inom skatteintäkter och statsbidrag			
Tillkommande år, skatteintäkter	0,0	0,0	0,0
Skatteintäkter statsbidrag enl prognos okt mot gällande budget*	-118,3	-112,1	-111,1
Poster inom finansnetto			
Förändring av avskrivningar från gällande budget	-7,0	-6,0	-5,6
Förändrat krav på utdelning	-19,0	-19,0	-19,0
Förändrad utlåningsavgift	1,2	1,6	1,6
Förändrat räntenetto	5,5	6,2	-1,5
Summa förändrade planeringsförutsättningar 2019-2021	-154,4	-150,9	-150,8

* I detta belopp ingår beslutad skatteväxling med 99,0 mnkr.

I samband med att budgetprocessen påbörjades i början av året, har de kända förändringarna ställts samman och beaktats av budgetberedningen, tillsammans med de bedömda långsiktiga effekterna av uppföljningen som upprättades per 2018-03-31. Eftersom det är det nyvalda kommunfullmäktige som ska fastställa budgeten pausades budgetberedningen, och återupptogs efter det genomförda valet. I och med det har även uppföljning avseende 2018-09-30 samt skattunderlagsprognos fram till och med oktober, med preliminär uppgift om antal befolkning kunnat beaktas i beräkningen av kommunens ekonomiska läge.

I övrigt är det smärre förändringar under perioden som påverkar kommunens totala intäkter. Kommunen har ökande skatteintäkter, men jämfört med föregående budget så är ökningstakten något lägre, och antas bli -19,3 mnkr under 2019, -13,9 mkr 2020 och -13,7 mnkr 2021. Till detta har även beslut tagits om en skatteväxling beträffande Region Blekinge och kollektivtrafiken som sänker skatteintäkter med cirka 99 mnkr/år men samtidigt minskar kommunens kostnader motsvarande. Läger vi till den effekten

minskar skatteintäkterna åren 2019-2021 med 118,3 mnkr, 112,1 mnkr resp 111,1 mnkr.

Att det blir en lägre ökning, är att föregående års budget förutsatte en högre skattelliv i riket, samt en liten högre befolkningsförändring i kommunen jämfört med uppdaterade prognoser.

Jämfört med tidigare planering ökar kommunen sin avsättning till pris- och lönereserven jämfört med tidigare år. Detta då volymen ökat något. Detta motsvarar cirka 16 mnkr 2019.

Kommunens finansnetto som består av både de externa låneräntorna, men även den utdelning som kommunen erhåller från de bolag där man är ägare, beräknas lämna en intäktsförstärkning med totalt 13,1 mnkr för respektive år 2019-2021. I detta har justering gjorts med uttag av utdelning från Karlskronahem, (-5 mnkr) då de efter fastighetsförsäljningen inte har möjlighet att lämna denna. Dessutom har utdelning från Kommuninvest minskats med -2 mnkr, samt utdelning från moderbolagskoncernen i övrigt med -12 mnkr. Detta för att möjliggöra att medel stannar i koncernen och att Affärsverken ska fokusera på att

lägga fiber i hela kommunen, med 26,9 mnkr under 2019 och med 23,0 mnkr år 2020. Justering av utlåningsavgift har gjorts motsvarande beräknad förändring av volym och i enlighet med beslutad nivå. Kommunens lån och dess påverkan av kommunens ekonomi styrs av både ränteläge vid omsättningar/nyupplåning samt av kommunens självfinansieringsgrad av investeringar. Räntekostnaderna beräknas uppgå till -12,8 mnkr 2019, -15,6 mnkr 2020 och 23,3 mnkr 2021. Jämfört med nuvarande budget innebär det ett försämrat finansnetto 2019 med -12,3 mnkr, och med 2020 -11,2 mnkr för att under 2021 uppgå till -18,9 mnkr.

Därutöver har även de effekter som är följden av färdigställda investeringar beaktats vilket innebär att de totala avskrivningskostnaderna ökar med 7,0 mnkr år 2019 och med 6,0 mnkr år 2020 för att under 2021 öka med 5,6 mnkr. Totalt sett har beräknade avskrivningskostnader satts av i reserv med 34,8 mnkr för år 2019, 47,5 mnkr år 2020 och 58,8 för år 2021. Utöver reserv för avskrivningar finns en reserv för ökade hyreskostnader (utöver kapitalkostnader) med 9,1 mnkr 2019, 15,4 mnkr 2020 och 22,9 mnkr 2021. Detta för att de avskrivnings- och hyreskostnader som är följd av investeringsbudgeten ska kunna täckas.

Totalt sett minskar kommunens intäkter hänförligt till den demografiska utvecklingen jämfört med tidigare budget, varför reduktion av ramarna måste göras som motsvarar kostnader som kommunen inte har. Då även skatteunderlagsprognoserna minskar, samt försämrat finansnetto behövs olika effektiviseringar genomföras.

Förändrade resurser till nämnderna

De förändrade förutsättningarna för de finansiella posterna har därefter legat till grund för förändring av nämndernas ramar.

I likhet med föregående år har kommunens intäkter i den föreslagna budgeten beräknats enligt den förväntade befolkningsprognosen för kommunen. Därutöver har effekterna av föreslagen investeringsbudget beaktats vid beräkning av finansnettot. Eftersom kommunens intäkter utgår från befolkningens förändring har även motsvarande beräkning gjorts för de flesta nämnder, och en beräknad volym-

förändring räknats fram som är följden av en förväntad förändring av demografin enligt samma modell som förra året.

Det är av mycket stor vikt för nämnderna att beakta att de ramförstärkningar som görs med demografin som grund, beräknas som årsbelopp, även om den demografiska förändringen sker succesivt under året. Eftersom nämnderna erhåller årsbelopp har en faktor om 0,75 % använts som multiplikator för att justera för att förändringen sker löpande under året och inte per den 1 januari. Denna multiplikator har använts för samtliga nämnder.

Den faktiska effekten för kunskapsnämnden enligt den nya befolkningsprognosen skulle inneburet något minskad ram. Reducering för detta har gjorts, vilket därmed innebär att nämnden erhållit en minskad ram, i förhållande till demografin. Detta gäller för de nämnder som berörs. I flera fall bygger budgetförslaget på att en del nämnder även ges utökade ramar för att klara ambitionsökningar.

Utöver de förändringar som är följden av den demografiska förändringen har särskilda medel skjutits till för specifika satsningar/åtgärder. De nämnder som framförallt varit föremål för dessa satsningar är kommunstyrelsen, där en volymjustering inte görs, utan endast för specifika satsningar, funktionsstödsnämnden, kunskapsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden. Vilka åtgärder som avses framgår i nedanstående tabell. Det innebär med andra ord endast en omfördelning av resurserna och inte någon egentlig besparing.

Jämfört med tidigare budget har de direkta ramarna till nämnderna minskats med 118,3 mnkr 2019, med 118,9 mnkr år 2020 samt med 109,9 mnkr 2021. I detta finns dock en "jämförelsestörande post" för kommunstyrelsen som innebär en ramreducering motsvarande cirka 99 mnkr som är hänförlig till skatteväxlingen, och därmed helt neutral för nämnden. Justerar vi för den blir motsvarande reduktion av ramarna 2019 med -19,3 mnkr, -19,7 mnkr år 2020 och -10,9 mnkr år 2021. Utöver detta har även medel reserverats i olika reserver för de olika åren.

Tabell 13. Förslag till förändringar, mnkr

Förslag till förändringar	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Arbetsmarknadsnämnden	-1,5	-1,2	-0,2
Demografisk anpassning	-1,5	-1,2	-0,2
Drift- och servicenämnden	-20,5	-22,0	-24,0
Effektiviseringskrav interna tjänster*	-2,5	-4,0	-6,0
Effekt byte av redovisningsprincip*	-18,0	-18,0	-18,0
Funktionsstödsnämnden	0,0	0,6	3,8
Demografisk anpassning	-9,3	-8,7	-5,5
Volymökning utöver demografi	9,3	9,3	9,3
Kultur- och fritidsnämnden	1,8	1,9	2,9
Demografisk anpassning	-2,0	-1,9	-0,9
Kulturskolelokaler	4,8	4,8	4,8
Effektiviseringskrav utöver demografi	-1,0	-1,0	-1,0
Kunskapsnämnden	0,0	0,0	0,0
Demografisk anpassning	-24,2	-27,6	-22,8
Ambitionshöjning	24,2	27,6	22,8
Kommunrevisionen	0,0	0,0	0,0
Oförändrad ram	0,0	0,0	0,0
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	-0,8	-0,7	-0,6
Demografisk anpassning	-0,3	-0,2	-0,1
Effektiviseringskrav	-0,5	-0,5	-0,5
Socialnämnden, individ- och familjeomsorg	0,0	0,0	0,0
Demografisk anpassning	-2,7	-2,5	-1,1
Ambitionshöjning	2,7	2,5	1,1
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Oförändrad ram	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	0,0	0,0	5,5
Demografisk anpassning	-0,2	-1,7	5,5
Anpassning ram	0,2	1,7	0,0
Äldrenämnden, bostadsanpassningsbidrag	0,0	0,0	0,0
Oförändrad ram	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	-0,5	-0,5	-0,5
Demografisk anpassning, volym	-0,5	-0,5	-0,5
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0
Oförändrad ram	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	-96,9	-96,9	-96,9
Växling regionen och kollektivtrafik	-99,0	-99,0	-99,0
Merkostnad arkivmyndighet	0,4	0,4	0,4
Utökning "landsbygds- och skärgårdsmiljon"	1,0	1,0	1,0
Effektiviseringskrav	-0,5	-0,5	-0,5
Utökad medlemsavgift kom.förb Räddningstjänsten Ö Blekinge	1,3	1,3	1,3
Summa förändringar styrelser och nämnder	-118,3	-118,8	-109,9

Fortsättning på nästa sida. >>

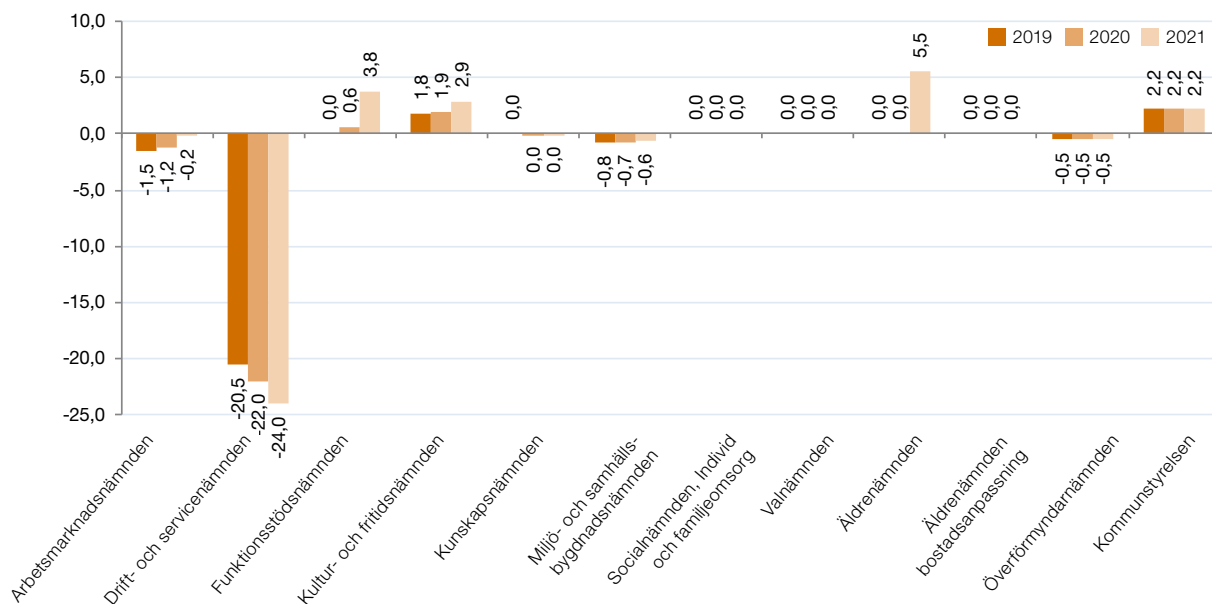
*Både posterna kommer att räknas av mot berörda nämnders ramar efterhand som de effektueras, förutom de delar som avser drift- och servicenämndens egna delar.

Tabell 13. Förslag till förändringar, mnkr (fortsättning föregående sida)

Förslag till förändringar			
Övriga förändringar reserver och effektiviseringar			
Centrala reserver under kommunstyrelsen			
Upplösen resurs särskilda prioriteringar (medel utlagda till nämnder)	14,0	13,5	13,5
Netto förändring reserv för avkrivningar enl inv.budget	21,1	38,2	26,9
Reserv lokalkostnader (tidigare del av reserv avskr)	-9,1	-15,4	-22,9
Generella effektiviseringar			
Utöver tidigare beslutade	3,9		
Summa förslag till förändringar	29,9	36,3	17,5

Förslaget innebär ett minskat krav beträffande utdelning från Karlskrona Moderbolag, samt att utdelning från Karlskronahem för bostadssociala ändamål inte tas ut under planperioden. Dessutom kommer utdelningen från Kommuninvest att minskas varför den är lägre.

Förändringarna av ramarna för nämnderna åskådliggörs i stapeldiagrammet, där de positiva värdena utvisar ökade anslag gentemot den budgetram som nämnden har idag för respektive år. Ett negativt värde innebär således att nämnden har minskade resurser jämfört med den idag gällande budgeten.

Diagram 7. Nämndernas förändrade ramar. Kommunstyrelsen exklusive skatteväxling kollektivtrafik, mnkr

Sammantaget leder de olika delarna fram till ett i budgeten föreslaget resultat som lever upp till resultatmålet där kommunen under femårsperioden ska ha ett genomsnittligt positivt resultat som uppgår till minst 2 % av skatteintäkter och statsbidrag, (där hänsyn tas till de två åren före budgetåret, budgetåret, samt de två efterföljande planåren). För de enskilda åren blir resultatet motsvarande 65,6

mnkr år 2019, 86,6 mnkr för år 2020 och slutligen 77,4 mnkr för år 2021. En avstämning av femårsresultatet innebär ett genomsnittligt resultat om cirka 2,0 %.

Finansnetto

I och med att budgeten redovisar nettoeffekt av olika förändringar, kan det vara av värde att illustrera

värdet av de olika posterna som ingår under begreppet finansnetto i kommunens resultaträkning, samt kommunen finansiella kostnad för pensionsskulden.

Tabell 14. Specifikation finansiella poster, mnkr

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Specifikation budgeterat finansnetto	10,3	7,3	-0,6
Utdelning Kommuninvest ek förening	1,0	1,0	1,0
Utdelning AB Karlskrona Moderbolag	12,1	12,1	12,1
Utlåningsavgifter	14,3	14,3	14,3
Räntenetto	-12,8	-15,6	-23,3
Finansiell kostnad pensionsskuld	-4,3	-4,5	-4,7

Sammanställning av befintliga reserver

Nedanstående sammanställning visar de olika reserver som finns till förfogande inklusive de satsningar som görs för år 2019. Generellt svarar kommunstyrelsen för de olika reserverna och effektiviseringskraven

fram till dess att beslut tagits beträffande hantering av dessa. Efter hand som underlag tas fram och beslut tas så justeras berörda nämnder, reserver och effektiviseringskrav genom en teknisk justering, och budgeterade medel omfördelas.

Tabell 15. Sammanställning av de resurser och reserver samt effektiviseringskrav/besparingskrav som ej fördelats ut till nämnder och styrelse

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Förslag till resurser och reserver samt krav på effektivisering			
Reserver under kommunfullmäktige			
Reserv kommunfullmäktige oförutsett	-0,3	-0,3	-0,3
Summa reserver under kommunfullmäktige	-0,3	-0,3	-0,3
Resurser och reserver under kommunstyrelsen			
Reserv kommunstyrelsen oförutsett	-1,0	-1,0	-1,0
Reserv pris- och löneökning	-80,4	-175,6	-272,9
Gjorda åtaganden: förhyrningar förskolelokaler samt Östersjöhall	-22,3	-22,0	-22,0
Reserv ökade avskrivningskostnader investeringsbudget	-34,8	-47,5	-58,8
Reserv ökade lokalkostnader följd av inv (uppdelad reserv)	-9,1	-15,4	-22,9
Summa resurser och reserver under kommunstyrelsen	-147,6	-261,5	-377,6
TOTALT RESERVER INKL LÖNE/PRISRESERV	-147,9	-261,8	-377,9
Generella effektiviseringar att fördelas till nämnder			
Rationaliseringskrav rationalisering/förändrad struktur*	0,0	39,8	39,8
Summa krav på effektiviseringar/besparingar	0,0	39,8	39,8
Summa resurser och reserver samt krav på effektiviseringar/besparingar	-147,9	-222,0	-338,1

*Inkluderar uppdrag till kommundirektör

Resultat-, balans- och investeringsbudget

Budgetsammanställning Karlskrona kommun

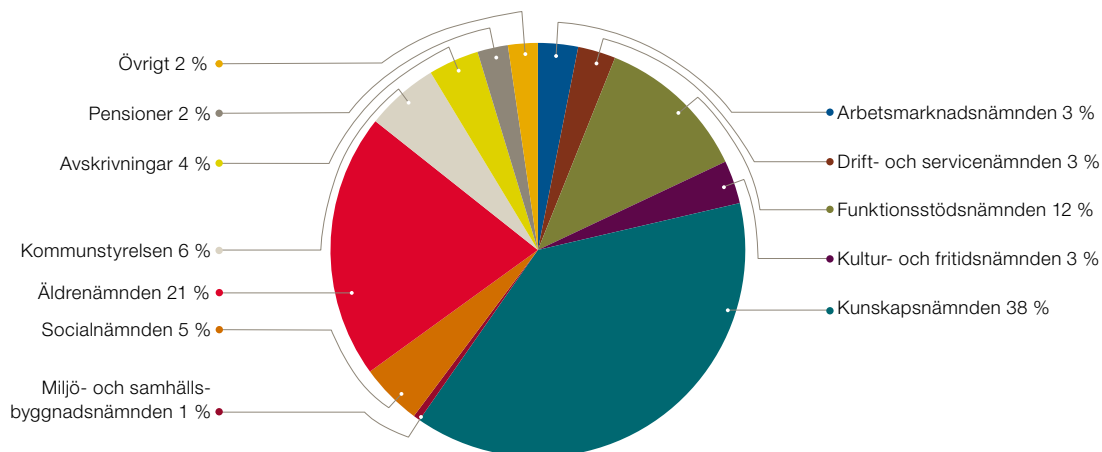
Tabell 16. Budget och plan för perioden:

	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Arbetsmarknadsnämnden	124,5	124,2	125,2	126,2
Drift- och servicenämnden	144,8	117,2	115,7	113,7
Drift- och service nämnden varav VA-verksamhet	5,5	0,0	0,0	0,0
Funktionsstödsnämnden	469,5	474,1	480,4	483,6
Kultur- och fritidsnämnden	132,0	134,3	135,3	136,3
Kunskapsnämnden	1 517,1	1 524,4	1 539,2	1 539,2
Kommunrevisionen	2,2	2,2	2,2	2,2
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	21,9	20,7	20,8	21,0
Socialnämnden, individ- och familjeomsorg	205,2	191,7	192,9	192,9
Valnämnden	2,3	2,0	0,2	0,2
Äldrenämnden	812,5	812,0	818,2	823,7
Äldrenämnd bostadsanpassning	9,9	10,1	10,2	10,2
Överförmyndarnämnden	4,6	4,2	4,2	4,2
Kommunfullmäktige	6,4	6,4	6,4	6,4
Kommunstyrelsen	316,7	226,1	226,6	226,6
Styrelser och nämnder	3 769,6	3 649,7	3 677,7	3 686,5
Kapitalkostnader (internräntor och avskrivningar)	174,4	174,4	174,4	174,4
Pensionskostnader	-88,8	-94,7	-97,0	-106,3
Realisationsvinster	0,0	6,0	3,0	3,0
Reserver:				
Löne- och prisreserv	5,4	-80,4	-175,6	-272,9
Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige reserv för oförutsett	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Gjorda åtaganden: förhyrningar förskolelokaler samt Östersjöhall	-8,9	-22,3	-22,0	-22,0
Resurs särskilda prioriteringar	-22,8	0,0	0,0	0,0
Reserv ökade avskrivningskostn. investeringsbudget	-30,7	-34,8	-47,5	-58,8
Reserv ökade lokalkostnader följd av investeringsb.	0,0	-9,1	-15,4	-22,9
Effektiviseringskrav ej utfördelade under KS	4,6	0,0	39,8	49,8
Skatteintäkter och statsbidrag	3 885,2	3 884,7	4 010,9	4 138,8
Avskrivningar	-121,6	-121,9	-116,8	-111,9
Utlåningsavgifter	12,6	14,3	14,3	14,3
Utdelning	31,0	13,1	13,1	13,1
Räntenetto	-15,7	-12,8	-15,6	-23,3
TOTALT FINANSIERING	3 823,5	3 715,2	3 764,3	3 763,9
Resultat	53,8	65,6	86,6	77,4
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto i %	1,4 %	1,7 %	2,2 %	1,9 %

Nettokostnadernas fördelning inklusive avskrivningar

Nedanstående cirkeldiagram visar hur kommunalskattebidragen enligt fastställda budgeten för år 2019 kommer att fördelas mellan olika nämnder/verksamheter

Diagram 8. Total utgiftsfördelning för kommunen

Som framgår av diagrammet tar de fem nämnderna i den traditionella mjuka sektorn – arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden, äldrenämnden, funktionsstödsnämnden och socialnämnden – tillsammans i anspråk cirka 79 % av kommunens nettokostnader inklusive avskrivningar. Detta är en ökning med cirka 4 % jämfört med föregående budget. Detta förklaras av två delar. Den ena delen är att den beslutade skatteväxlingen minskar kommunstyrelsens andel från 8 % till 6 %, samt den andra delen är att de demografiska justeringarna för dessa nämnder samtidigt möts av medel för ambitions- och volymökningar. Kunskapsnämndens andel går från 36 % till 38 %. Detta visar samtidigt med eftertryck att just verksamhetsområdena utbildning respektive vård och omsorg inanspråkar merparten av resurserna i den kommunala budgeten.

Samtliga övriga verksamheter konsumerar därmed tillsammans resterande 21 % av kommunens utgifter. Inom denna volym inryms då såväl de

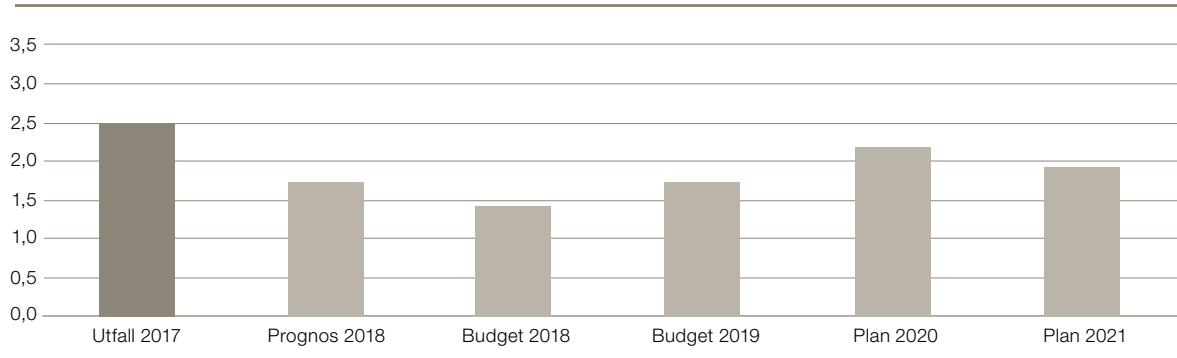
”hårda nämnderna” (drift- och servicenämnden, respektive miljö- och samhällsbyggnadsnämnden) samt kultur- och fritidsnämnden tillsammans med flera kommunövergripande verksamheter som politiska funktioner (kommunfullmäktige, kommunstyrelsen med flera) liksom vissa finansiella poster.

Fördelningen i diagrammet skulle ha blivit något annorlunda om det i stället utgick från de olika nämndernas/verksamheternas bruttokostnader. I en sådan beräkning skulle i stället de fyra största nämndernas andel ha blivit lägre samtidigt som framför allt drift- och servicenämndens andel skulle ha blivit högre. Denna nämnds verksamhet innehåller nämligen andra betydande intäktsposter utöver de rena skattebidragen såsom konsumtionsavgifter (vatten- och avlopp), hyresintäkter och olika upplåtelseavgifter (exempelvis parkeringsavgifter).

Resultatsammanställning budget, kommunen totalt

Tabell 17. Enligt budgetläge: 2018-10-31 Senaste prognos: 2018-09-30

	Utfall 2017	Prognos 2018	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Samtliga belopp i mnkr						
Verksamhetens intäkter	1 019,4					
Verksamhetens kostnader	-4 600,4					
Verksamhetens nettokostnader	-3 581,0	-3 701,3	-3 703,0	-3 672,7	-3 767,3	-3 890,3
Avskrivningar	-137,8	-135,0	-152,3	-156,7	-164,3	-170,7
Resultat efter avskrivningar	-3 718,8	-3 836,3	-3 855,3	-3 829,4	-3 931,6	-4 060,9
Skatteintäkter och generella statsbidrag	3 765,9	3 862,2	3 885,2	3 884,7	4 010,9	4 138,8
Finansnetto	49,2	43,0	27,9	14,6	11,8	4,1
Ränta på pensionsskulden	-3,4	-3,5	-3,9	-4,3	-4,5	-4,5
ÅRSRESULTAT	92,9	65,4	53,8	65,6	86,6	77,4
Ekonomiska ianspråktaga reserver:			2018	2019	2020	2021
Löne- och prisreserv			-5,4	80,4	175,6	272,9
Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige reserv för oförutsedda behov			1,3	1,3	1,3	1,3
Resurs för utveckling			0,0	0,0	0,0	0,0
Resurs särskilda prioriteringar			22,8	0,0	0,0	0,0
Reserv för ökade avskrivningskostnader investeringsbudget			30,7	34,8	47,5	58,8
Gjorda åtaganden förhyrningsärende förskolelokaler samt Östersjöhall			8,9	22,3	22,0	22,0
Effektiviseringskrav ej utfördelade			-4,6	0,0	-39,8	-39,8

Diagram 9. Resultat efter skatteintäkter och finansnetto i %**Tabell 18.** Ökning av: (Jämfört med föregående budget, innevarande år mot föregående utfall)

	Utfall 2017	Prognos 2018	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Skatteintäkter och generella statsbidrag i %		2,6	3,2	0,6	3,2	3,2
Verksamhetens nettokostnad i %		3,2	3,7	-0,2	2,7	3,3
Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna i %		99,3	99,2	98,6	98,0	98,1
Finansnettots andel av skatteintäkterna i %		1,1	0,7	0,4	0,3	0,1
Årsresultat i % av skatteintäkter och statsbidrag	2,5	1,7	1,4	1,7	2,2	1,9
Andel nettokostnad i % till kunskaps-, äldre-, funktionsstöd-, individomsorg		-82,7	-78,3	-82,1	-80,0	-78,2

Tabell 19. Balansräkning (mnkr) 2017-2021

Karlskrona kommun	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
TILLGÅNGAR					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1 910	1 763	1 606	1 442	1 271
Pågående nyanläggningar	191	461	1 122	1 673	2 120
Inventarier	125	125	125	125	125
Finansiella anläggningstillgångar					
Värdepapper	462	462	462	462	462
Långfristiga fordringar					
Långfristiga fordringar hos koncernföretag	3 476	3 076	3 176	3 276	3 376
Summa anläggningstillgångar	6 164	5 887	6 491	6 978	7 354
Bidrag till statlig infrastruktur	2	2	2	2	2
Omsättningstillgångar					
Förråd och exploateringar	1	1	1	1	1
Pågående exploateringar	112	112	112	112	112
Kortfristiga fordringar	439	444	348	376	419
Likvida medel	153	92	92	92	93
Summa omsättningstillgångar	705	650	553	582	625
SUMMA TILLGÅNGAR	6 871	6 539	7 047	7 563	7 982
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Balanserat eget kapital	1 309	1 402	1 467	1 533	1 620
Årets resultat	93	65	66	87	77
Summa eget kapital	1 402	1 467	1 533	1 620	1 697
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	221	240	264	295	340
Övriga avsättningar	22	22	22	22	22
Summa avsättningar	243	262	286	317	362
Långfristiga skulder					
Långfristiga skulder till kreditföretag	4 176	3 776	4 178	4 587	4 877
Övriga långfristiga skulder	254	254	254	254	254
Summa långfristiga skulder	4 430	4 030	4 432	4 841	5 131
Kortfristiga skulder					
Kortfristiga skulder	796	780	796	784	788
Summa kortfristiga skulder	796	780	796	784	788
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	6 871	6 539	7 047	7 563	7 982
Borgensförbindelser och ställda panter	200	200	200	200	200
Ansvarsförbindelse, pensioner	1 171	1 092	1 066	1 034	1 003
Ansvarsförbindelse, löneskatt	284	265	259	251	243
SOLIDITET %	20,4	22,4	21,8	21,4	21,3

Tabell 20. Betalningsflödesrapport (mnkr) 2018-2021

Karlskrona kommun	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	65	66	87	77
Justering för avskrivningar	149	152	171	197
Justering avsättningar	19	24	31	45
Justering övriga poster				
Betalningsflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	233	242	289	319
Justering för rörelsekapitalförändring				
Ökningar(-)/minskningar(+) lager	0	0	0	0
Ökningar(-)/minskningar(+) kortfristiga fordringar	-5	97	-28	-43
Ökningar(+)/minskningar(-) kortfristiga skulder	-17	16	-11	7
Summa rörelsekapitalförändring	-22	113	-39	-36
Betalningsflöde från den löpande verksamheten	211	355	250	283
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringar av materiella anläggningstillgångar (-)	-272	-657	-558	-472
Investeringar av finansiella anläggningstillgångar (-)	0	0	0	0
Exploateringsutgifter				
Försäljning av tomter				
Avyttrade materiella tillgångar (+)				
Betalningsflöde från investeringsverksamheten	-272	-657	-558	-472
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Ökningar(-)/minskningar(+) utlåning	400	-100	-100	-100
Ökningar(+)/minskningar(-) upplåning	-400	402	409	290
Betalningsflöde från finansieringsverksamheten	0	302	309	190
ÅRETS KASSAFLÖDE	-61	0	0	1
Likvida medel vid årets början	153	92	92	92
Likvida medel vid årets slut	92	92	92	93
Förändring av likvida medel	-61	0	0	1

Investeringar

Investeringarna delas in i lokaler, exploateringar, löpande årliga investeringar, övriga investeringar samt avgiftsfinansierade investeringar.

Lokalinvesteringar avser ny-, till- och ombyggnation av lokaler. Det budgeterade beloppet tillhör kommunstyrelsen som kan justera det mellan olika lokalobjekt under året. Nya hyror för lokalinvesteringar samt inhyrda boenden budgeteras centralt och nämnden erhåller, om inget annat framgår, ramhöjning motsvarande hyran när lokalen är klar att tas i bruk. Ramhöjning för ökade hyreskostnader med anledning av verksamhetsanpassningar av lokaler utgår inte.

Vid uppstart av lokalprojekt som ingår i investeringsbudgeten avropas budgetmedel och beslut fattas om vilken nämnd som är ansvarig projektägare.

Löpande årliga investeringar är nämndernas reinvesteringar i främst inventarier. Dessa investeringar är sådana som regelbundet återkommer och som ligger på en någorlunda jämn nivå. Investerings-

budget och kapitalkostnader för löpande investeringar budgeteras för respektive nämnd. Kapitalkostnader föranledda av dessa investeringar hanteras inom nämndens befintliga ram.

Övriga investeringar är av engångskaraktär till exempelvis satsningar på infrastruktur. Nämnden erhåller ramtilldelning motsvarande de kapitalkostnader som denna kategori av investeringar föranleder. Investeringarna binds på objektsnivå med undantag för reinvesteringar i fastigheter samt komponentindelning som tillhör drift- och service-nämnden.

Investeringar inom den avgiftsfinansierade verksamheten finns redovisade inom respektive avgiftskollektiv. Dessa investeringar finansieras genom verksamhetens intäkter i form av avgifter från kunderna som exempelvis vatten- och avloppsavgifter.

Exploateringsverksamheten budgeteras på kommunstyrelsen och handläggs av mark och exploatering på kommunstyrelsen.

Lokalverksamhet

En sammanfattning av kommunens planering för lokaler och boenden presenteras i tabellerna som följer. Tabellerna omfattar endast de lokaler som kommunen själv investerar i.

Investeringsbudget för nya lokaler och boenden

Tabell 21. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019-2023
Kommunstyrelsen:	200 542	334 900	308 800	117 100	90 000	1 051 342
Gruppboendestäder, serviceboendestäder och daglig verksamhet	0	0	25 000	12 700	25 000	62 700
Omsorgsboende	117 500	81 600	0	65 000	65 000	329 100
Fritidsanläggningar och kulturlokaler	3 300	97 400	115 900	39 400	0	256 000
Förskolor, grundskolor och gymnasieskolor	68 372	131 700	164 900	0	0	364 972
Övriga lokaler	11 370	24 200	3 000	0	0	38 570

Gruppboendestäder, serviceboendestäder och daglig verksamhet

Gruppboendestäder är boendena för personer med omfattande stödbehov på grund av fysiska eller socialpsykiatriska funktionsvariationer. Gruppboendestäder består i allmänhet av cirka sex lägenheter med tillhörande lokaler för gemensamma aktiviteter samt personalutrymmen. Serviceboendestäder är boendena för personer

med mindre omfattande stödbehov på grund av fysiska eller socialpsykiatriska funktionshindervariationer.

Lokaler för daglig verksamhet är främst till för de boende i grupp- eller serviceboendestäder. De är utformade för olika typer av verksamhet beroende på brukarnas möjligheter och behov.

Tabell 22. Lokaltyp och investering

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Nytt gruppboende			x		x
Korttidsverksamhet				x	

Omsorgsboenden

Omsorgsboenden är boendena för äldre med behov av särskilt stöd enligt socialtjänstlagen. Ett vård- och omsorgsboende består av bostadslägenheter, gemensamma lokaler samt personalutrymmen. Utifrån demografiska förändringar beräknas det framtida behovet till ett nytt boende vart tredje år.

Tabell 23. Lokaltyp och investering

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Nytt omvårdnadsboende, Rödeby	x	x			
Om- och nybyggnation, Fredriksdals omvårdnadsboende, Nättraby	x	x			
Nytt omvårdnadsboende			x	x	

Fritidsanläggningar och kulturlokaler

Avser kommunens anläggningar för kulturlokaler och för idrotts- och fritidsaktiviteter.

Tabell 24. Lokaltyp och investering

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kulturkvarter Bonde	x	x	x		
Renovering Karlskrona varmbadhus				x	

Förskolor, grundskolor och gymnasieskolor
I grund- och förskoleverksamhet planeras för investeringar under åren 2019-2023 för 365 mnkr.

Prognoser visar att antalet förskolebarn minskar. Ytterligare analyser behövs därför för att se över behovet av förskolelokaler de kommande åren. Nedan redovisade planer för förskolelokaler ska därför ses som preliminära.

I grundskoleverksamheten finns medel avsatta för den planerade om- och tillbyggnaden av Jämjö

Kunskapscenter (JKC) under åren 2019 och 2020. För att kunna möta behovet av en ny central grundskoleenhet i anslutning till Wämöskolan finns investeringsmedel avsatta åren 2021-2022.

Inga nya investeringsmedel i gymnasielokaler planeras under kommande år då såväl externa förhyrningar som ombyggnader av befintliga egna lokaler har gjorts eller kommer att göras för sedan tidigare tilldelade medel.

Tabell 25. Lokaltyp och investering

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Förskola Lyckeby, 6 avdelningar. Ersätter befintliga lokaler (pågående)	x				
Förskola Nättraby, 4 nya avdelningar	x	x			
Förskola Jämjö, 4 avdelningar. Ersätter befintliga lokaler.		x	x		
Förskola Holmsjö, 2,5 avdelning ersätter paviljong	x	x			
Förskoleklass-årskurs 6-skola Ramdala (pågående)	x				
Jämjö Kunskapscenter, om- och tillbyggnad	x	x			
Grundsärskola, samlad verksamhet		x	x		
Nybyggnad, grundskoleenhet Wämö		x	x		

Övriga lokaler

Tabell 26. Lokaltyp och investering

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Ny lokal Fisktorget		x			
Ombyggnation Räddningstjänstens deltidstationer	x	x	x		
Övriga lokaler	x				

Exploateringar

Karlskrona kommuns exploateringsverksamhet anskaffar, förädlar och iordningställer kommunens mark för infrastruktur (gator, parker och vatten och avlopp) samt för bostads- verksamhets- och industriområden. Ansvaret för exploateringar ligger hos kommunstyrelsen och handläggs av kommunledningsförvaltningens avdelning för mark och exploatering (MEX). Exploateringsprocessen är lång och komplicerad och de olika projekten sträcker sig vanligen över flera år.

Exploateringsverksamhetens inkomster och utgifter redovisas nedan. Inkomsterna består främst av intäkter för markförsäljning och exploateringsbidrag från exploatörerna. Utgifterna består av iordning-

ställande av mark samt utgifter för att bygga ut kommunala anläggningar inom exploateringsområdena, såsom gator, grönytor och lekplatser. I exploateringsverksamheten inkluderas även strategiska markförvärv.

År 2019 uppgår exploateringsinkomsterna till 86 mnkr. Av dessa avser 10,4 mnkr investerings- och exploateringsbidrag och 76,6 miljoner är prognostiserade intäkter för markförsäljning. Exploateringsutgifterna uppgår till 79,6 mnkr där majoriteten avser investeringar i kommunala anläggningstillgångar, exempelvis gator, gång- och cykelvägar och parker. Utgift för strategiska markförvärv uppgår till 18,5 mnkr.

Tabell 27. Exploateringsbudget 2019 med planer för 2020-2023, tkr

Inkomster (+) och utgifter (-)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023
Investerings- och exploateringsbidrag	10 400	500	6 500	0	0
Intäkter markförsäljning	75 574	35 046	32 183	36 535	7 700
Utgifter anläggningstillgångar	-79 575	-77 400	-14 100	-17 500	-6 600
Strategiska markförvärv	-18 500	-18 500	-18 500	-18 500	-18 500
Summa exploateringar	-12 101	-60 354	6083	535	-17 400

Exploateringsobjekt 2019-2023

Under perioden 2019-2023 har Karlskrona kommun 19 planerade exploateringsobjekt varav några av dessa beskrivs här:

Pottholmen

Pottholmen blir Karlskronas nya stadsdel och en viktig länk mellan de befintliga stadsdelarna Trossö och Pantarholmen. Stadsdelen ska bli en mötesplats och kommunikationspunkt där människorna, naturen och havet står i fokus. Här byggs cirka 450 nya bostäder. Det skapas även plats för kontor, verksamheter och service.

Kölen och Stäven

Kvarteren Kölen och Stäven är belägna på södra Hästö. Här planeras det byggas 16 småhus under 2019 och framåt. En privat exploatör står för 12 av tomterna och kommunen för resterande tomter. Kommunen står för utbyggnad av gata och vatten och avlopp vilka påbörjades under 2018 och pågår även under 2019.

Nordström

Kvarteret Nordström ligger norr om Tullskolan på Pantarholmen. Här planeras det under kommande år för förskola kombinerat med cirka 110 smålägenheter för studenter med flera som ska byggas av Karlskronahem.

Kilströms kaj

Vid Kilströms kaj intill Saltöbron på Björkholmen kommer det under 2019 byggas 44 bostadsrätter. Kommunen iordningställer mark innan försäljning görs till privat exploatör.

Hejans Lycka

Hejans Lycka ligger norr om Parkvägen och väster om Folkets hus i Nätraby. Här planeras för cirka 200-250 bostäder de kommande åren. Bostäderna planeras bestå av lägenheter, radhus, parhus och friliggande hus. Majoriteten av området exploateras av GBJ Constructions. Resterande del exploateras av kommunen som bland annat skapar tomt för skola, eller liknande verksamhet, samt utbyggnad av gata, gång- och cykelväg och vatten och avlopp.

Villa Fehr

Vid Villa Fehr i norra Nättraby söder om E22 planeras att byggas 35 bostadsrätter. Kommunen planerar för markförsäljning under kommande period.

Mölletorps by

Mölletorps by är beläget mellan bostadsområdet Spandelstorp och Augerum. Här planeras att byggas 300-350 bostäder, bland annat enligt BoKlok-konceptet. Området exploateras av kommunen och Skanska. Kommunen planerar för utbyggnad av gator, gång- och cykelvägar samt vatten och avlopp under kommande år.

Lyckeby centrum

I Lyckeby centrum planeras kompletterande bebyggelse med cirka 100-150 nya bostäder, lokaler samt förskola i den första detaljplanen. Bostäderna byggs bland annat av Karlskronahem. Kommunen planerar för markförsäljning samt utbyggnad av gator, gång- och cykelväg och torg under kommande år.

Industriområden

Kommunen har ett antal industriområden där exploatering planeras och är möjlig framöver, bland annat i Torskors, Jämjö och på Rosenholms udde.

Investeringar bolagskoncernen

I bolagskoncernen planeras för investeringar om cirka 1,4 mdkr.

Investeringarna avser elnät, fjärrvärme, renhållning stadsnät, båttrafik och bostäder. Satsningen på stadsnät fortsätter. Totalt planeras för investeringar om drygt 200 mnkr i syfte att 100 % av invånarna i kommunen år 2020 ska ha tillgång till snabba IT-kommunikationer. I bostadsbolaget AB Karlskronahem avsätts år 2019 ytterligare 160 mnkr i syfte att kunna erbjuda nya lägenheter till kommuninvånarna.

Det bör särskilt betonas att investeringsanslagen för 2021 och 2022 i synnerhet, i allt väsentligt ska betraktas som planeringsinriktning, och därmed kan komma att förändras.

Tabell 28. Investeringsram bolagen, tkr

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Affärsverken AB	265 750	163 550	157 800	73 850	71 000	731 950
AB Karlskronahem	225 000	142 500	32 500	65 000	65 000	593 000
Kruthusen Företagsfastigheter AB	12 000	4 000	4 000	4 000	4 000	28 000
Summa	502 750	310 050	257 300	142 850	140 000	1 352 950

Sammanställning investeringsbudget Karlskrona kommun och moderbolagskoncern

Tabell 29. Investeringsbudget 2019 med plan för 2020-2023, tkr

Skatte- respektive avgiftsfinansierad verksamhet	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019-2023
Verksamhetsansvarig nämnd						
Investeringsområde						
SKATTEFINANSIERAT						
Arbetsmarknadsnämnden						
Löpande investeringar	170	170	170	170	170	850
Summa arbetsmarknadsnämnden	170	170	170	170	170	850
Drift- och servicenämnden						
Övriga investeringar stadsmiljö	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	30 000
Övriga investeringar lokaler	25 500	25 500	25 500	25 500	25 500	127 500
Övriga investeringar hamn	32 100	26 000	0	5 300	20 000	83 400
Övriga investeringar gata/trafik	-4 450	3 750	3 750	3 750	3 750	10 550
Löpande investeringar	34 300	31 600	31 600	31 600	31 600	160 700
Summa drift- och servicenämnden	93 450	92 850	66 850	72 150	86 850	412 150
Funktionsstödsnämnden						
Löpande investeringar	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	8 000
Summa funktionsstödsnämnden	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	8 000
Kommunstyrelsen						
Lokalverksamhet	200 542	334 900	308 800	117 100	90 000	1 051 342
Löpande investeringar	10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	50 500
Exploateringar	12 101	60 354	-6 083	-535	17 400	83 237
Summa kommunstyrelsen	222 743	405 354	312 817	126 665	117 500	1 185 079
Kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen						
Löpande investeringar	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	5 000
Summa kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	5 000
Kultur- och fritidsnämnden						
Löpande investeringar	600	600	600	600	600	3 000
Övriga investeringar	4 650	1 650	3 250	1 650	1 000	12 200
Summa kultur- och fritidsnämnden	5 250	2 250	3 850	2 250	1 600	15 200
Kunskapsnämnden						
Löpande investeringar	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	25 000
Övriga investeringar	20 900	20 900	20 900	20 900	20 900	104 500
Summa kunskapsnämnden	25 900	25 900	25 900	25 900	25 900	129 500

Fortsättning på nästa sida. >>

Tabell 29. Investeringsbudget 2019 med plan för 2020-2023, tkr

Skatte- respektive avgifts-finansierad verksamhet Verksamhetsansvarig nämnd Investeringsområde	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Socialnämnden						
Löpande investeringar	210	210	210	210	210	1 050
Summa socialnämnden	210	210	210	210	210	1 050
Äldrenämnden						
Löpande investeringar	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200	16 000
Övriga investeringar	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	9 000
Summa äldrenämnden	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	25 000
SKATTEFINANSIERAT SUMMA	355 323	354 334	417 397	234 945	239 830	1 781 829
Avgiftsfinansierat						
Drift- och servicenämnden						
Hamnverksamhet	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	10 500
VA-verksamhet	26 600	15 000	27 000	44 000	47 200	159 800
Summa drift- och servicenämnden	28 700	17 100	29 100	46 100	49 300	170 300
AVGIFTFINANSIERAT SUMMA	28 700	17 100	29 100	46 100	49 300	170 300
SUMMA KARLSKRONA KOMMUN	384 023	551 434	446 497	281 045	289 130	1 952 129
Investeringsramar bolagskoncernen						
Affärsverken Karlskrona AB	265 750	163 550	157 800	73 850	71 000	731 950
AB Karlskronahem	225 000	97 000	95 500	65 000	65 000	547 500
Kruthusen Företagsfastigheter AB	12 000	4 000	4 000	4 000	4 000	28 000
SUMMA BOLAGSKONCERNEN	502 750	264 550	257 300	142 850	140 000	1 307 450
SUMMA KOMMUNKONCERNEN	886 773	815 984	703 797	423 895	429 130	3 259 579

Budgetens fördelning för nämnder, styrelser och bolag

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige, KF, är Karlskrona kommuns högsta beslutande organ med 75 ledamöter. Här avgörs bland annat:

- » hur kommunens pengar ska fördelas
- » hur hög skatten ska vara
- » hur den kommunala organisationen ska se ut
- » vilka avgifter som ska tas ut.

Kommunfullmäktige lägger fast ekonomiska ramar, väljer revisorer, utser ledamöter i nämnderna och beslutar om finansiella- och verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning. Kommunen har enligt kommunallagen stor frihet att bestämma om sin organisation. Dock är följande organ obligatoriska i den kommunala organisationen nämligen fullmäktige, styrelse, valnämnd och överförmyndare/överförmyndarnämnd.

Valnämnden

I varje kommun ska det finnas en valnämnd (Vallag 1 kap. 17 §), som ansvarar för valens genomförande. Valnämnden ska ha tillgång till den personal och de resurser, som behövs. Valförrättarna genomför preliminär rösträkning i vallokalen och valnämnden granskar underkända röster för eventuellt godkännande under den så kallade onsdagsräkningen. Slutlig sammanräkning och mandatfördelning verkställs av länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Valprovsningsnämnden. Valnämndens uppdrag är att administrera och genomföra valen i kommunen enligt vallagen samt valmyndighetens och länsstyrelsens direktiv.

Överförmyndarnämnden

Verksamheten är lagstadgad och obligatorisk i samtliga Sveriges kommuner. Nämnden ska verka för att skapa förutsättningar och hjälp för behövande personer utifrån Föräldrabalken.

Nämnden ska vara ett skydd mot rättsförluster för omyndiga barn och dem som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande inte själva kan tillvarata sina intressen.

Revisionen

Kommunrevisorerna granskar all verksamhet inom kommunkoncernen varje år och ska bedöma om nämnder, styrelser och bolag har tillräcklig styrning och kontroll över verksamhetens ekonomi, prestationer och kvalitet.

Vid granskningen utgår man från de mål som kommunfullmäktige bestämt för de olika verksamheterna. Andra viktiga utgångspunkter är kommunallagen, olika speciallagar och förordningar samt kommunens egna regler och reglementen.

Revisionen genomför årligen övergripande granskning av alla nämnder, styrelser och bolag samt ett antal fördjupade granskningar inom utvalda verksamheter. Därutöver granskas tillförlitligheten i kommunens ekonomiska redovisning, en granskning som avslutas med granskning av kommunens årsredovisning. Som biträden i arbetet anlitas sakkunniga experter. Genom kommunikation och revisionskrivelser återkopplas resultatet av granskningen till de aktuella verksamheterna och till fullmäktige. Enligt gällande reglemente för kommunens revisorer är det fullmäktiges presidium som är budgetberedning för revisorernas budget.

Driftsanslag

Tabell 30. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kommunfullmäktige	6 444,7	6 444,7	6 444,7	6 444,7
Kommunfullmäktiges reserv för oförutsett	250,0	250,0	250,0	250,0
Valnämnd	2 304,1	2 004,1	231,1	231,1
Överförmyndarnämnd	4 578,2	4 158,2	4 188,2	4 188,2
Revisorer	2 231,4	2 231,4	2 231,4	2 231,4
Nettokostnad/budgetram	15 558,4	14 838,4	13 095,4	13 095,4
Specifikation av ramförändringar				
Överförmyndarnämndens ramar				
Minskning ram mindre volym		-500	-500	-500
SUMMA		-500	-500	-500

Ramförändringarna inkluderas i de totala ramarna ovan.

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Överförmyndarnämndens ram minskas med 500 tkr/år från och med 2019. Detta då verksamheten har en lägre volym, vilket kan ha samband med de lägre demografiska antagandena jämfört med gällande budget.
- » Valnämndens verksamhet och dess kostnader kan komma att påverkas av de förändringar av vallagen som riksdagen beslutade i november. Utredning av vilka effekter detta får för kommunens valnämnd kommer att göras under 2019, varför ingen förändring av ramen görs för nämnden.
- » Övriga budgetramar är oförändrade.

Följande mål och uppdrag gäller för överförmyndarnämnden

Mål: 1,2,3,4,5,6,9 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser.
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsboksut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser.
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser.
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppdrag och ansvar
Kommunstyrelsen är kommunfullmäktiges verkställande organ och ansvarar för att leda och samordna kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen ska enligt lag ha uppsikt över nämnderna och deras verksamhet. Frågor som avgörs av kommunfullmäktige bereds av kommunstyrelsen som lämnar förslag till beslut.

Kommunledningsförvaltningen ansvarar främst för styrning, samordning, utveckling och uppföljning av kommunens verksamhet samt för att de politiska besluten i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen genomförs.

Driftskostnader för hela kommunstyrelsen, ramanslag

Tabell 31. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kommunstyrelsen:	316 683,2	226 103,0	226 603,0	226 603,0
Kommunledningsförvaltningen	164 481,5	162 955,1	163 455,1	163 455,1
Högskola	965,8	965,8	965,8	965,8
Kollektivtrafik	105 532,3	12 666,3	12 666,3	12 666,3
Räddningstjänsten Östra Blekinge	45 703,6	49 515,8	49 515,8	49 515,8
Reserver och effektiviseringskrav	58 734,0	67 200,0	46 123,8	64 923,8
Kommunstyrelsen reserv för oförutsett	1 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0
Gjorda åtaganden; förhyrningar och Östersjöhall	8 883,0	22 300,0	22 000,0	22 000,0
Resurs särskilda prioriteringar	22 750,0	-	-	-
Reserv ökade avskrivningar kostnad investeringsbudget	30 739,0	34 800,0	47 500,0	58 800,0
Reserv ökade avskrivningar kostnad investeringsbudget	0,0	9 100,0	15 400,0	22 900,0
Effektiviseringskrav	-4 638,0	0,0	-39 776,2	-39 776,2
Specifikation av ramförändringar		49 515,9	49 515,9	49 515,9
Kommunstyrelsen				
Skatteväxling medlemsavgift Region Blekinge		-3 868,0	-3 868,0	-3 868,0
Merkostnader arkivmyndighet Sydarkivera		400,0	400,0	400,0
Landsbygds- och skärgårdsmiljonen		1 000,0	1 000,0	1 000,0
Effektiviseringskrav		-500,0	-500,0	-500,0
SUMMA		-2 968,0	-2 968,0	-2 968,0
Kommunstyrelsen, kollektivtrafik				
Skatteväxling kollektivtrafik till Region Blekinge		-95 166,0	-95 166,0	-95 166,0
SUMMA		-95 166,0	-95 166,0	-95 166,0
Kommunstyrelsen, Räddningstjänsten Östra Blekinge				
Förändrad medlemsavgift		1 278	1 278	1 278
SUMMA		1 278	1 278	1 278

Ramförändringarna inkluderas i de totala ramarna ovan.

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Kommunstyrelsens ram minskas med -3 868 tkr/år jämfört med tidigare budget. Detta då regionens verksamhet inklusive kollektivtrafiken från och med årsskiftet kommer att skatteväxlas med totalt 45 öre. I och med detta upphör medlemsavgiften.
- » För att säkerställa kommunens arkivmyndighet fördjupas samarbetet med Sydarkivera. I samband med detta kommer kommunen totala kostnader att öka med cirka 400 tkr/år.
- » För att ytterligare satsa på landsbygden och skärgården utökas befintlig landsbygds- och skärgårdsmiljon med 1 000 tkr/år.
- » Utöver befintligt effektivitetskrav behöver kommunen få ned verksamhetskostnaderna ytterligare. Därför åläggs ett antal nämnder utökat effektivitetskrav. För kommunstyrelsens del motsvarar detta -500 tkr/år.
- » Anslaget för kollektivtrafik minskas med 95 166 tkr/år som en följd av beslutad växling.
- » Räddningstjänsten har inkommit med äskande om utökad medlemsavgift. Kommunen har samrått med Ronneby, och hanterar detta motsvarande, utökning med 1 278 tkr/år.

Investeringsramar för kommunstyrelsen, ramanslag

Tabell 32. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Kommunstyrelsen:	24 621	222 743	405 354	312 817	126 665	117 500	1 185 079
Exploateringsverksamhet samt markförvärv		12 101	60 354	-6 083	-535	17 400	83 237
varav löpande investeringar		10 100	10 100	10 100	10 100	10 100	50 500
Lokalverksamhet		200 542	334 900	308 800	117 100	90 000	1 051 342
Gruppboende, serviceboende och daglig verksamhet		0	0	25 000	12 700	25 000	62 700
Omsorgsboende	3 232	117 500	81 600	0	65 000	65 000	329 100
Fritidsanläggningar och kulturlokaler		3 300	97 400	115 900	39 400	0	256 000
Förskolor, grundskolor och gymnasieskolor	21 389	68 372	131 700	164 900	0	0	364 972
Övriga lokaler		11 370	24 200	3 000	0	0	38 570

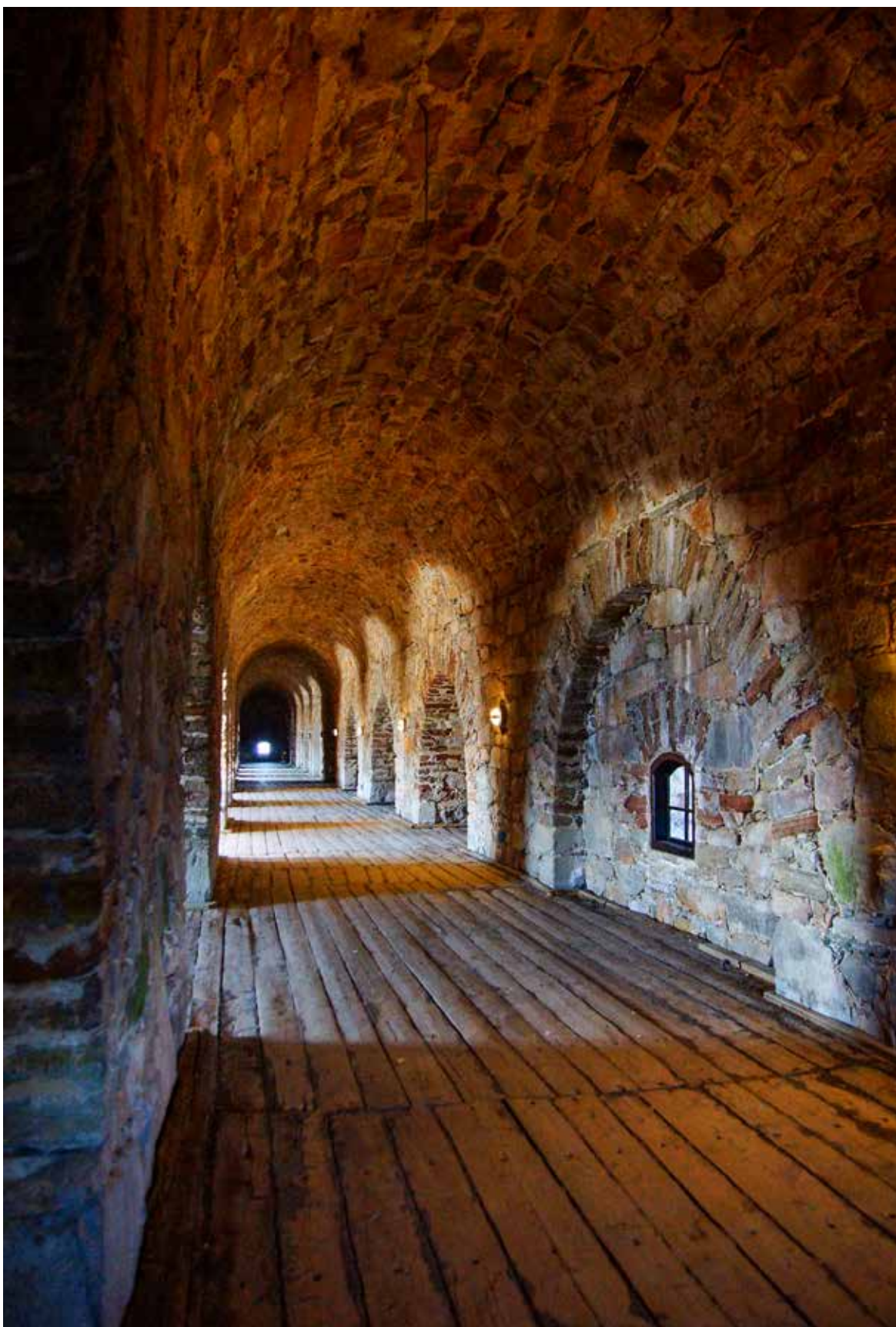
Följande mål och uppdrag gäller kommunstyrelsen

Mål: 1,2,3,4,5,6,7,9,10 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
2. Vi ska aktivt verka för och stödja civilsamhället samt myndigheter i det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld samt våld i nära relationer.	Kommunstyrelsen , socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsbokslut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
5. Ett nytt personalpolitiskt program inklusive strategi för ledar- och kompetensförsörjning ska tas fram.	Kommunstyrelsen
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
9. Utredda möjligheten att införa en koldioxidbudget för kommunens verksamheter.	Kommunstyrelsen
10. Ta fram en strategi för att minska Karlskrona kommuns klimatpåverkan avseende transporter som omfattar både det som utförs internt och externt via upphandling.	Kommunstyrelsen , drift- och service-nämnden
11. Öka den egna produktionen av förnyelsebar energi genom exempelvis solceller på kommunens fastigheter.	Kommunstyrelsen , drift- och service-nämnden, Kruthusen Företagsfastigheter AB, AB Karlskronahem, Affärsverken AB
12. En strategi för ett ekologiskt hållbart byggande inom kommunens verksamheter ska tas fram.	Kommunstyrelsen , drift- och service-nämnden, AB Karlskronahem, Kruthusen Företagsfastigheter AB
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
15. Karlskrona kommun ska aktivt arbeta för Rent vatten inom kommunen och vid dess kust.	Kommunstyrelsen , drift- och service-nämnden
16. Att uppdra till kommundirektören att utarbeta en koncernövergripande tillväxtstrategi för kommunen, innefattande bland annat förslag på tillväxtskapande åtgärder, organisation för tillväxtarbetet samt genomförandeplan.	Kommunstyrelsen
17. Att kommundirektören får i uppdrag att genomföra ett innovativt och systematiskt utvecklings- och förbättringsarbete i syfte att minska nettokostnadsutveckling och nå ett resultat på 2 %.	Kommunstyrelsen
18. Att ge kommundirektören i uppdrag att se över och föreslå en effektiv organisation för hela kommunkoncernen med hänsyn tagen till kraven på god välfärd, tillväxt, effektiviseringskrav och omvandlingsbehov med hänsyn till omvärldsförändringar med avrapportering och förslag kontinuerligt under perioden.	Kommunstyrelsen
19. Att uppdra till kommundirektören att utifrån en bred politisk förankring och på basis av aktuella ekonomiska förutsättningar, arbeta fram en handlingsplan som ska redovisas för budgetberedningen senast april 2019. Handlingsplanen ska successivt genomföras och dess resultat avrapporteras i delårs/årsrapporter. Handlingsplanen ska vara helt genomförd senast 2021-12-31.	Kommunstyrelsen
20. Under 2019 ska kommunstyrelsen påbörja arbetet med att ta fram nya utvecklingsområden inom ramen för Vision 2030.	Kommunstyrelsen

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
21. Genomför en översyn av kommunens övergripande lokalanvändning ur ett ekonomiskt perspektiv.	Kommunstyrelsen
22. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att revidera riktlinjer för internhyror och städ under 2019 (tillsammans med drift- och serviceförvaltningen) – där styrning, incitament och ändamålsenlighet är viktiga komponenter.	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
23. Att drift- och servicenämnden får hela budgeten för måltidskostnader 2019.	Drift- och servicenämnden, kommunstyrelsen
24. Att ekonomi/upphandlingsavdelningen tillsammans med berörda förvaltningen löpande finner sätt som minimerar administrationen för interna transaktioner.	Kommunstyrelsen
25. Att uppdra till kommundirektören att senast till april 2019 ta fram förslag på prioriteringar av investeringsplaner och resultatbudget. Förslaget ska beakta effekter av de förändrade finansiella förutsättningarna och utvecklingen av demografin i syfte att målen för god ekonomisk hushållning nås i samband med budget 2020.	Kommunstyrelsen
26. År 2020 ska 100 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.	Kommunstyrelsen, Affärsverken AB
27. Aktivt verka för ett ekonomiskt hållbart byggande av attraktiva hyresrätter i alla kommunens delar.	Kommunstyrelsen, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, AB Karlskronahem
30. Den årliga landsbygd- och skärgårdsmiljonen ökas till två miljoner kronor.	Kommunstyrelsen
32. All samhällsplanering ska inkludera ytor som möjliggör planerad fysisk aktivitet, spontanidrott samt kulturella upplevelser.	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, drift- och servicenämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden
35. Verka för en ökad personalkontinuitet inom vård- och omsorgsinsatser.	Kommunstyrelsen, äldre- och funktionsstödsnämnden
37. Etablera ett omsorgsboende i kvarteret Stallet i kooperativ, alternativt privat, regi.	Kommunstyrelsen, äldre- och funktionsstödsnämnden
38. Verka för att den upplevda tryggheten ökar i samtliga kommunens delar.	Kommunstyrelsen
39. Det lokala brottsförebyggande rådet får i uppdrag att stärka och utveckla det brottsförebyggande arbetet i samverkan mellan aktörer, föreningar och myndigheter i syfte att skapa en tryggare närmiljö för kommuninvånaren.	Kommunstyrelsen
41. En långsiktig utbyggnad och modernisering av cykelbanor i hela kommunen ska utredas i samverkan med Trafikverket och Region Blekinge.	Kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
42. Den fortsatta utvecklingen av kollektivtrafik på vatten ska utredas.	Kommunstyrelsen
43. Karlskrona kommun tillsammans med region Blekinge ska utreda behov, former och kostnader för att, under mandatperioden, kunna införa avgiftsfri kollektivtrafik för äldre under lågtrafik.	Kommunstyrelsen
45. En översyn av parkeringsstrategin ska genomföras i samråd mellan berörda förvaltningar.	Kommunstyrelsen
46. Kompiskortet ska införas som giltigt färdbevis till och från aktivitet med kollektivtrafiken i Karlskrona kommun.	Funktionsstödsnämnden, kommunstyrelsen
51. Extra medel ska avsättas till löner för lärare i förskola grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning samt särskola.	Kommunstyrelsen

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
53. Etableringen av Jämjö Kunskapscentrum ska påbörjas under 2019.	Kunskapsnämnden , kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
54. En etappvis utbyggnad av Wämöskolan ska inledas.	Kunskapsnämnden , kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
55. Ny översyn ska ske av lokalbehovet inom hela kunskapsförvaltningens verksamhetsområde.	Kommunstyrelsen , kunskapsnämnden, drift- och servicenämnden
56. Fortsätta utveckla samarbeten mellan Karlskronas gymnasieskolor, vuxenutbildningen, näringsliv, högskola, fackliga organisationer och myndigheter för fler arbetstillfällen i Karlskrona kommun.	Kommunstyrelsen , arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden
57. Ge kommundirektören i uppdrag att verka för att en etablering av Internationella Engelska Skolan i Karlskrona kommun.	Kommunstyrelsen , kunskapsnämnden
59. Karlskrona kommun ska ta initiativ till att etablera ett vård- och omsorgscollege.	Kommunstyrelsen
60. Utredda möjligheten att etablera instegsanställningar i kommunens verksamheter.	Kommunstyrelsen , arbetsmarknadsnämnden
62. Tillsätta en arbetsgrupp med syfte att utreda möjligheterna att bli Sveriges kulturhuvudstad	Kommunstyrelsen , kultur- och fritidsnämnden
63. Kommunstyrelsen, tillsammans med berörda nämnder, får i uppdrag att synliggöra och marknadsföra våra världsarvsattraktioner, vår del i ARK56 och kommunen som helhet.	Kommunstyrelsen , kultur- och fritidsnämnden
64. Verka för att öppna upp Karlskronas dolda bergum.	Kommunstyrelsen , kultur- och fritidsnämnden
65. Aktivt arbeta med fristående aktörer för att säkerställa besöksnäringens utveckling.	Kommunstyrelsen
68. Ett Näringslivsråd ska under 2019 inrättas under kommunstyrelsen.	Kommunstyrelsen
69. Kommunstyrelsen ska i samarbete med det lokala näringslivet aktivt arbeta för att befintliga företag ska växa och att nya företag ska etableras.	Kommunstyrelsen
70. Vi ska aktivt arbeta för att skapa bra förutsättningar för de kreativa näringarna.	Kommunstyrelsen , kultur- och fritidsnämnden
71. Förenkla taxor och avgifter för företagen.	Kommunstyrelsen , miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, drift- och servicenämnden, Affärsverken AB
72. Kommunstyrelsen ska tillsammans med skolan uppmärksamma och stimulera till ung företagsamhet.	Kommunstyrelsen , kunskapsnämnden
73. Kommunstyrelsen ska i samarbete med det lokala näringslivet aktivt arbeta med rekrytering- och kompetensförsörjning.	Kommunstyrelsen
74. Kommunstyrelsen ska utveckla medflyttandeservicen tillsammans med lokala näringslivet för att underlätta rekrytering av nya medarbetare till offentlig och privat verksamhet i Karlskrona.	Kommunstyrelsen
75. Tillsammans med nuvarande och blivande vänorter utveckla samverkan kring strategiskt viktiga Östersjöfrågor.	Kommunstyrelsen

Arbetsmarknadsnämnden

Nämndens uppdrag och ansvar

Arbetsmarknadsnämnden har som huvuduppdrag, att via kommunala arbetsmarknadsinsatser förebygga arbetslöshet och skapa förutsättningar till egenförsörjning. Nämnden ansvarar för ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen. Nämnden ska även fullgöra socialnämndens uppgifter när det gäller bistånd till begravningskostnader.

Nämnden svarar för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare enligt skollagen.

Nämnden bedriver uppdragsutbildning enligt lag om uppdragsutbildning. Till nämndens uppgifter hör också det kommunala aktivitetsansvaret enligt 29 kap 9 § skollagen avseende de ungdomar i kommunen som har fullgjort sin skolplikt men inte har fyllt 20 år och inte genomfört eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

Nämnden är arbetslöshetsnämnd enligt lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd.

Nämnden ska ansvara för organisering och samordning av kommunala uppgifter beträffande nyanlända invandrare samt fördela erhållna statliga ersättningar. Nämnden ansvarar även för de uppgifter som föreligger för kommunen enligt lag (2016:38) om mottagning av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

» Kommunens befolkningsprognos 2018 har jämförts med prognosen 2017 eftersom den lade grunden till ramarna 2018. Därutöver har även en avstämning av hur utfallet hittills ser ut under 2018, och jämfört med nämndernas anslag. Förändringarna mellan prognoserna ger därmed en demografiskt motiverad förändring av ramen med -1 500 tkr 2019, -1 200 tkr för år 2020 och med -200 tkr år 2021. Ett avdrag beroende på lägre antal person, bör då leda till lägre volym, varför denna del bör vara neutral för nämnden.

Tabell 33. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Arbetsmarknadsnämnden	124 506,0	125 739,9	126 439,9	126 439,9
ramförändring		-1 500,0	-1 200,0	-200,0
Nettokostnad/budgetram	124 506,0	124 239,9	125 239,9	126 239,9
Specifikation av ramförändringar				
Arbetsmarknadsnämnden				
Demografisk volymförändring		-1 500,0	-1 200,0	-200,0
SUMMA		-1 500,0	-1 200,0	-200,0

Investeringsramar för arbetsmarknadsnämnden, ramanslag

Tabell 34. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Arbetsmarknadsnämnden	466	170	170	170	170	170	850
Löpande investeringar	466	170	170	170	170	170	850

Följande mål och uppdrag gäller arbetsmarknadsnämnden

Mål: 1,2,3,4,5,6,8,9 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
2. Vi ska aktivt verka för och stödja civilsamhället samt myndigheter i det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld samt våld i nära relationer.	Kommunstyrelsen , socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsboksut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
29. I samråd med andra aktörer etablera ett Fritidsbibliotek	Arbetsmarknadsnämnden , kultur- och fritidsnämnden
56. Fortsätta utveckla samarbeten mellan Karlskronas gymnasieskolor, vuxenutbildningen, näringsliv, högskola, fackliga organisationer och myndigheter för fler arbetstillfällen i Karlskrona kommun.	Kommunstyrelsen , arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden
60. Utredda möjligheten att etablera instegsanställningar i kommunens verksamheter.	Kommunstyrelsen , arbetsmarknadsnämnden
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser

Drift- och servicenämnden

Nämndens uppdrag och ansvar

Drift- och servicenämnden svarar för olika interna stöd- och servicefunktioner gentemot kommunens nämnder. Nämnden har vidare hand om kommunens uppgifter inom områdena för kost- och måltidsservice, vatten och avlopp, gata och trafik, park och hamnar. Nämnden är tillika trafiknämnd enligt lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor. Nämnden har ansvaret för:

- » Kost- och måltidsservice
- » VA-verksamheten
- » Hamnverksamheten
- » Gator, trafik och väghållning
- » Projektering infrastruktur
- » Bidrag till enskilda vägar och enskilda utfartsvägar
- » Kommunens uppgifter enligt lagen om flyttning av fordon och parkeringsövervakning enligt lagen om kommunal parkeringsövervakning
- » Ärenden enligt ordningslagen och lokala ordningsföreskrifter
- » Parker, lekplatser, parkskogar, grönområden, och andra offentliga platser
- » Anläggningar för fritidsverksamhet som badplatser, campingplatser, koloniträdgårdar, odlingslotter och liknande
- » Djurkrematorium
- » Kalkning i syfte att förhindra försurning
- » Utfärdande av parkeringstillstånd för rörelsehindrade enligt trafikförordningen.

Nämnden är serviceorgan för kommunens övriga nämnder i frågor om:

- » Fastighets- och anläggningsservice: förvaltning, skötsel, underhåll och städning av kommunens bebyggda fastigheter och förhyrda lokaler i den mån detta inte uppdragits till annan nämnd
- » Kommunens lokalförsörjning: nybyggnation, om- och tillbyggnad, in-/utarrangering och förhyrning av lokaler samt köp och försäljning av bostadsrätt Avseende förhyrning av lokaler gäller följande begränsning: Nämnden äger rätt att träffa avtal om förhyrning av lokaler för kommunal verksamhet med en längsta hyrestid om 15 år och/eller med en högsta hyra uppgående till 2 mnkr/år. För hyres-

avtal med en längre hyrestid eller högre hyresbelopp än som anges ovan krävs kommunfullmäktiges beslut, liksom vid hyresavtal med avtalat restvärde/lösenpris.

- » Skötsel och underhåll av inom- och utomhusanläggningar för idrott, spår och leder, fritidsanläggningar och samlingslokaler
- » Löneadministration
- » IT och telefoni
- » Internservice: kundservice, leasingbilar, transporter och fordonsshantering
- » Tryckeri och posthantering
- » Konsumentrådgivning
- » Karlskrona KompetensCenter

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Utöver befintligt effektivitetskrav behöver kommunen få ned verksamhetskostnaderna ytterligare. Därför åläggs ett antal nämnder utökat effektivitetskrav. För drift- och servicenämndens del motsvarar detta -2 500 tkr år 2019, -4 000 tkr 2020 och -6 000 tkr för år 2021. Effektiviseringar avser generellt sett interna tjänster, varför berörd nämnds ram kan reduceras motsvarande efterhand som effektiviseringarna verkställs.
- » Som en följd av övergång till komponentavskrivning, så kommer nämndens underhållskostnader att minska, då dessa istället ska finansieras av investeringsmedel. För fastighetssidan motsvarar detta cirka -15 000 tkr/år och för gata/park/hamn cirka -3 000 tkr/år. Sammantaget har nämnden erhållit 20 000 tkr/år i investeringsmedel för att ersätta dessa delar, varför detta är helt neutralt för nämnden, och till och med lite bättre. För de delar där annan kommunal nämnd hyr (framförallt fastighet) innebär detta att hyran ska sänkas motsvarande, och den hyrande nämndens ram minskas med samma belopp. Då kan det räknas av reduktion hos drift- och service.

Tabell 35. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Drift- och servicenämnden inklusive VA ramförändring	139 252,9	137 705,5	137 705,5	137 705,5
		-20 500,0	-22 000,0	-24 000,0
Nettokostnad/budgetram	139 252,9	117 205,5	115 705,5	113 705,5
Specifikation av ramförändringar				
Drift- och servicenämnden inklusive VA				
Effektiviseringskrav interna tjänster		-2 500,0	-4 000,0	-6 000,0
Effekt byte av redovisningsprincip		-18 000,0	-18 000,0	-18 000,0
SUMMA		-20 500,0	-22 000,0	-24 000,0

Investeringsramar för drift- och servicenämnden

Tabell 36. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innev. års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Drift- och servicenämnden skattefinansierad		93 450	92 850	66 850	72 150	86 850	412 150
Löpande investeringar	76 247	34 300	31 600	31 600	31 600	31 600	160 700
Övriga investeringar	-32 222	59 150	61 250	35 250	40 550	55 250	251 450
Gata/trafik							
Cykelstrategi och trafik- säkerhet	1 248	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	18 750
Gång- och cykelväg Verkö industriväg	13 500	-12 700					-12 700
Parkeringsledningssystem		4 000					4 000
Infartsled	2 100	500					500
Hamnverksamhet							
Rosenholms udde			15 000				15 000
Utfyllning Verkö	10 360	31 800	10 800				42 600
Ny kaj Verkö					5 300,0	20 000,0	25 300,0
Blekinge Arkipelag	300	300	200				500
Stadsmiljöprogram	11 936	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	30 000
Lokaler							
Reinvesteringar och kom- ponentdelningar	0	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	100 000
Ökat antal noder för wifi i skollokaler	4 200	3 600	3 600	3 600	3 600	3 600	18 000
Ökat antal noder för admindat	2 300	1 900	1 900	1 900	1 900	1 900	9 500
Drift- och servicenämnden avgiftsfinansierad	61 772	28 700	17 100	29 100	46 100	49 300	170 300
Hamnverksamhet	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	10 500
VA-verksamhet	59 672	26 600	15 000	27 000	44 000	47 200	159 800
Hamnverksamhet							
Utbyte/nya fritidsbåts- bryggor	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100	10 500

Fortsättning på nästa sida. >>

	Innev. års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Pln 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
VA-verksamhet							
Förnyelse VA-ledningar	8 800	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000	45 000
Ledningar under E22 Jämjö-Fågelmara			2 200				2 200
Ny avloppspumpstation Gullberna		3 700					3 700
Ny vattenledning Lyckeby- Jämjö					9 600	9 600	19 200
Ny vattenreservoar					7 500	7 500	15 000
Nya serviser, inkomster	-5 200	-5 300	-5 300	-5 300	-5 300	-5 300	-26 500
Nya serviser, utgifter	5 200	5 300	5 300	5 300	5 300	5 300	26, 500
Nybyggnad Söremåla reningsverk			5 400	32 400	32 300		70 100
Nybyggnad Söremåla reningsverk, med- finansiering			-2 700	-15 500	-15 500		-33 700
Överföringsledning Rödeby-Spjutsbygd		12 800					12 800
Åtgärder Koholmens reningsverk						20 000	20 000
Pump förnyelse	1 000	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100	5 500
VA-planens genomförande, inkomster	-20 800	-21 400	-21 400	-21 400	-21 400	-21 400	-107 000
VA-planens genomförande, utgifter	20 800	21 400	21 400	21 400	21 400	21 400	107 000
VA nya detaljplaner, inkomster	-10 400	-10 600	-10 700	-10 700	-10 700	-10 700	-53 400
VA nya detaljplaner, utgifter	10 400	10 600	10 700	10 700	10 700	10 700	53 400

Följande mål och uppdrag gäller drift- och servicenämnden

Mål: 1,2,3,4,5,6,7,8, 9,10 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsbokslut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
10. Ta fram en strategi för att minska Karlskrona kommuns klimatpåverkan avseende transporter som omfattar både det som utförs internt och externt via upphandling.	Kommunstyrelsen , drift- och servicenämnden
11. Öka den egna produktionen av förnyelsebar energi genom exempelvis solceller på kommunens fastigheter.	Kommunstyrelsen , Drift- och servicenämnden, Kruthusen AB, AB Karlskronahem, Affärsverken AB

12. En strategi för ett ekologiskt hållbart byggande inom kommunens verksamheter ska tas fram.	Kommunstyrelsen , drift- och servicenämnden, AB Karlskronahem, Kruthusen Företagsfastigheter AB
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
14. En ny livsmedels- och måltidspolicy ska tas fram.	Drift- och servicenämnden , funktionsstödsnämnden, äldrenämnden och kunskapsnämnden
15. Karlskrona kommun ska aktivt arbeta för rent vatten inom kommunen och vid dess kust.	Kommunstyrelsen , drift- och servicenämnden
22. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att revidera riktlinjer för internhyror och städ under 2019 (tillsammans med drift- och serviceförvaltningen) – där styrning, incitament och ändamålsenlighet är viktiga komponenter.	Kommunstyrelsen , drift- och servicenämnden
23. Att drift- och servicenämnden får hela budgeten för måltidskostnader 2019.	Drift- och servicenämnden , kommunstyrelsen
31. En skötselplan för samtliga kommunens markytor, hårdgjorda såväl som grönytor och skog, ska tas fram i samverkan med berörda kommunala förvaltningar.	Drift- och servicenämnden
32. All samhällsplanering ska inkludera ytor som möjliggör planerad fysisk aktivitet, spontanidrott samt kulturella upplevelser.	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden , drift- och servicenämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden
33. Kommunens lekplatser ska inventeras ur ett tillgänglighetsperspektiv.	Drift- och servicenämnden
40. Ta fram en plan för upprustning och modernisering av deltidsbrandstationer och räddningsvärn.	Drift- och servicenämnden
41. En långsiktig utbyggnad och modernisering av cykelbanor i hela kommunen ska utredas i samverkan med Trafikverket och Region Blekinge.	Kommunstyrelsen , drift- och servicenämnden
44. Drift- och servicenämnden ska utreda och presentera en plan för underhåll och investeringar gällande skärgårdshamnar och kajer.	Drift- och servicenämnden
50. Porrfilter ska införas i alla kommunens skolor.	Kunskapsnämnden , drift- och servicenämnden
52. En underhållsplan för Karlskrona kommuns skollokaler ska tas fram under 2019.	Drift- och servicenämnden , kunskapsnämnden
53. Etableringen av Jämjö Kunskapscentrum ska påbörjas under 2019.	Kunskapsnämnden , kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
54. En etappvis utbyggnad av Wämöskolan ska inledas.	Kunskapsnämnden , kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
55. Ny översyn ska ske av lokalbehovet inom hela kunskapsförvaltningens verksamhetsområde.	Kommunstyrelsen , kunskapsnämnden, drift- och servicenämnden
66. Alla kulturlokaler i kommunen ska inventeras med avseende på funktion och utrustning.	Kultur- och fritidsnämnden , drift- och servicenämnden
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser
71. Förenkla taxor och avgifter för företagen.	Kommunstyrelsen , miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, drift- och servicenämnden, Affärsverken AB

Funktionsstödsnämnden

Nämndens uppdrag och ansvar

Funktionsstödsnämnden svarar för de uppgifter som ankommer på kommunen enligt socialtjänstlagen avseende särskilda bestämmelser för människor med funktionsnedsättning som inte fyllt 65 år. Nämnden ansvarar vidare för kommunens insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett personens ålder. Nämnden utövar för dessa grupper ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården. Enligt vad som framgår nedan svarar även andra nämnder inom sitt verksamhetsområde för stöd och insatser till personer med funktionsnedsättning.

Avgränsning i förhållande till andra nämnders verksamhetsområde

Äldrenämnden ansvarar för omsorgen av äldre personer (65 år och äldre) enligt socialtjänstlagen i enlighet med äldrenämndens reglemente. Person med funktionsnedsättning som fyller 65 år och har pågående insatser enligt socialtjänstlagen i det ordinarie boendet, har rätt att kvarstå inom funktionsstödsnämndens ansvarsområde.

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som sägs i lag om socialnämnden med den inskränkning som framgår av äldrenämndens och funktionsstödsnämndens reglementen.

Kunskapsnämnden svarar för insatser i skola och förskola till barn och elev med särskilda behov i verksamheten med undantag för de insatser Försäkringskassan beviljar enligt lagen om assistansersättning. Kunskapsnämnden svarar för ersättning för kostnader för boende och omvårdnad i boendet för elever på Rh-anpassad utbildning.

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Kommunens befolkningsprognos 2018 har jämförts med prognosen 2017 eftersom den lade grunden till ramarna 2018. Därutöver har även en avstämning av hur utfallet hittills ser ut under 2018, och jämfört med nämndernas anslag. Förändringarna mellan prognoserna ger därmed en demografiskt motiverad förändring av ramen med -9 300 tkr 2019, -8 700 tkr för år 2020 och med -5 500 tkr år 2021. Ett avdrag beroende på lägre antal person, bör då leda till lägre volym, varför denna del bör vara neutral för nämnden.
- » Verksamhetens utveckling styrs inte enbart av den demografiska förändringen varför en justering för ramar utöver den demografiska förändringen behövs. Därför tillförs nämnden 9 300 tkr 2019, 9 300 tkr 2020 och 9 300 tkr år 2021.

Tabell 37. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Funktionsstödsnämnden	469 467,2	474 085,7	479 785,7	479 785,7
ramförändring		0,0	600,0	3 800,0
Nettokostnad/budgetram	469 467,2	474 085,7	480 385,7	483 585,7
Specifikation av ramförändringar				
Funktionsstödsnämnden				
Demografisk anpassning		-9 300,0	-8 700,0	-5 500,0
Volymökning utöver demografisk förändring		9 300,0	9 300,0	9 300,0
SUMMA		0,0	600,0	3 800,0

Investeringsramar för funktionsstödsnämnden

Tabell 38. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Funktionsstödsnämnden	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	8 000
Löpande investeringar	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	8 000

Följande mål och uppdrag gäller för funktionsstödsnämnden

Mål: 1,2,3,4,5,6,9 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsboksut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
14. En ny livsmedels- och måltidspolicy ska tas fram.	Drift- och servicenämnden , funktionsstödsnämnden, äldrenämnden och kunskapsnämnden
34. Underlätta och utveckla daglig verksamhet samt sysselsättning i samverkan med det lokala föreningslivet.	Funktionsstödsnämnden , kultur- och fritidsnämnden
35. Verka för en ökad personalkontinuitet inom vård- och omsorgsinsatser.	Kommunstyrelsen , äldrenämnden, funktionsstödsnämnden
36. Säkerställa tillgängligheten till trygghets- och omvårdnadsboenden i hela kommunen.	Äldrenämnden , miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, funktionsstödsnämnden, AB Karlskronahem
46. Kompiskortet ska införas som giltigt färdbevis till och från aktivitet med kollektivtrafiken i Karlskrona kommun.	Funktionsstödsnämnden , kommunstyrelsen
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser

Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens uppdrag och ansvar

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala kultur-, idrotts- och fritidsverksamheten. Nämnden har ett särskilt ansvar för frågor kring barn- och ungdomars fritid. Nämnden svarar för folkbiblioteken, kulturskolan samt för att arrangera kulturprogram som komplement till övrig kulturell verksamhet i kommunen. Nämnden svarar vidare för samordning av världsarvsfrågorna.

Nämnden ska tillgodose behovet av idrotts- och fritidsanläggningar, samlingslokaler, kulturlokaler, spår och leder och fritidsgårdar.

Nämnden ska främja kultur-, idrotts- och fritidslivet genom samverkan och stöd till föreningar för barn- och ungdomsverksamhet, föreningar för funktionsnedsatta, etniska föreningar, samhälls- och bygdeföreningar, föreningar som äger samlingslokal, kulturföreningar, studieförbund, institutioner och kulturarbetare i kommunen. Nämnden ska verka för bevarande och utveckling av kulturarvet, kulturmiljön samt kommuninvånarnas kontakt med olika former av förenings- och friluftsliv.

Nämnden ansvarar enligt spellagen för tillståndsgivning, registrering och tillsyn av lokala lotterier. Nämnden har dessutom beslutanderätt i följande ärenden:

- » tilldelning av Karlskrona kommuns kulturpris, kulturstipendier, föreningsledarpris och idrotts-

stipendier

- » namnsättning av gator, kvarter och allmänna platser
- » kommunens offentliga utsmyckningar och inköp och förvaltning av kommunal konst

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Kommunens befolkningsprognos 2018 har jämförts med prognosen 2017 eftersom den lade grunden till ramarna 2018. Därutöver har även en avstämning av hur utfallet hittills ser ut under 2018, och jämfört med nämndernas anslag. Förändringarna mellan prognoserna ger därmed en demografiskt motiverad förändring av ramen med -2 000 tkr 2019, -1 900 tkr för år 2020 och med -900 tkr år 2021. Ett avdrag beroende på lägre antal personer, bör då leda till lägre volym, varför denna del bör vara neutral för nämnden.
- » Nämnden tog under våren beslut om att satsa på utökade kulturskolelokaler, då nuvarande kulturskola är trångbodd. Nämnden föreslås därför erhålla medel för de utökade kostnaderna.
- » Utöver befintligt effektivitetskrav behöver kommunen få ned verksamhetskostnaderna ytterligare. Därför åläggs ett antal nämnder utökat effektivitetskrav. För kultur- och fritidsnämndens del motsvarar detta -1 000 tkr/år i budgetförslaget.

Tabell 39. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kultur- och fritidsnämnden	132 013,4	132 516,7	133 416,7	133 416,7
ramförändring		1 800,0	1 900,0	2 900,0
Nettokostnad/budgetram	132 013,4	134 316,7	135 316,7	136 316,7
Specifikation av ramförändringar				
Kultur- och fritidsnämnden				
Demografisk anpassning		-2000,0	-1 900,0	-900,0
Kulturskolelokaler		4 800,0	4 800,0	4 800,0
Effektiviseringskrav utöver demografi		-1 000,0	-1 000,0	-1 000,0
SUMMA		1 800,0	1 900,0	2 900,0

Investeringsramar för kultur- och fritidsnämnden

Tabell 40. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Kultur- och fritidsnämnden	4 400	5 250	2 250	2 250	3 850	1 600	12 500
Löpande investeringar	2 800	600	600	600	600	600	3 000
Övriga investeringar	1 600	4 650	1 650	1 650	3 250	1 000	12 200
Reinvesteringar kultur- och fritidsanläggningar	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	5 000
Utbyte ljudanläggning NKT Arena	0	0	0	0	1 600	0	1 600
Mjölhareholmen (Kulturholmarna)	1 600	1 000					
Basareholmen (Kulturholmarna)	2 000	2 650	650	650	650	0	4 600

Följande mål och uppdrag gäller för kultur- och fritidsnämnden

Mål: 1,2,3,4,5,6,9,10 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsbokslut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
28. Utredda hur fritidsverksamheten kan utvecklas i hela kommunen.	Kultur- och fritidsnämnden
29. I samråd med andra aktörer etablera ett Fritidsbibliotek.	Arbetsmarknadsnämnden , kultur- och fritidsnämnden
32. All samhällsplanering ska inkludera ytor som möjliggör planerad fysisk aktivitet, spontanidrott samt kulturella upplevelser.	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden , drift- och servicenämnden, kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden
34. Underlätta och utveckla daglig verksamhet samt sysselsättning i samverkan med det lokala föreningslivet.	Funktionsstödsnämnden , kultur- och fritidsnämnden
61. Fortsätta utveckla projektet "Örlogsstaden kulturholmarna" på Mjölhareholmen och Basareholmen.	Kultur- och fritidsnämnden
62. Tillsätta en arbetsgrupp med syfte att utreda möjligheterna att bli Sveriges kulturhuvudstad	Kommunstyrelsen , kultur- och fritidsnämnden
63. Kommunstyrelsen, tillsammans med berörda nämnder, får i uppdrag att synliggöra och marknadsföra våra världsarvsattraktioner, vår del i ARK56 och kommunen som helhet.	Kommunstyrelsen , kultur- och fritidsnämnden
64. Verka för att öppna upp Karlskronas dolda berggrum.	Kommunstyrelsen , kultur- och fritidsnämnden
66. Alla kulturlokaler i kommunen ska inventeras med avseende på funktion och utrustning.	Kultur- och fritidsnämnden , drift- och servicenämnden
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser
70. Vi ska aktivt arbeta för att skapa bra förutsättningar för de kreativa näringarna.	Kommunstyrelsen , kultur- och fritidsnämnden

Kunskapsnämnden

Nämndens uppdrag och ansvar

Kommunfullmäktige är enligt skollagen och författningar huvudman för skolväsendet men kunskapsnämnden har verksamhetsansvaret för skolformerna förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Kunskapsnämnden fullgör samtliga uppgifter som åligger kommunen i förhållande till annan huvudman avseende de skolformer och den verksamhet som nämnden är ansvarig för.

Kunskapsnämnden har som vårdgivare ansvar för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom elevhälsan. Kunskapsnämnden handhar även ärenden angående vårdnadsbidrag enligt lagen om kommunalt vårdnadsbidrag.

Nämnden svarar för ersättning för kostnader för boende och omvårdnad i boendet för elever på RH-anpassad utbildning.

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Kommunens befolkningsprognos 2018 har jämförts med prognosen 2017 eftersom den lade grunden till ramarna 2018. Därutöver har även en avstämning av hur utfallet hittills ser ut under 2018, och jämfört med nämndernas anslag. Förändringarna mellan prognoserna ger därmed en demografiskt motiverad förändring av ramen med -24 200 tkr 2019, -27 620 tkr för år 2020 och med -22 820 tkr år 2021. Ett avdrag beroende på lägre antal person, bör då leda till lägre volym, varför denna del bör vara neutral för nämnden.
- » För att ytterligare möjliggöra för kunskapsnämnden att öka målvärdena ges nämnden en utökad ram för att klara denna ambitionsökning med 24 200 tkr 2019, 27 620 tkr 2020 och med 22 820 tkr för år 2021.

Tabell 41. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kunskapsnämnden	1 517 120,3	1 524 439,5	1 539 239,5	1 539 239,5
ramförändring		0,0	0,0	0,0
Nettokostnad/budgetram	1 517 120,3	1 524 439,5	1 539 239,5	1 539 239,5

Specifikation av ramförändringar

Kunskapsnämnden			
Demografisk anpassning		-24 200,0	-27 620,0
Ambitionsökning		24 200,0	22 820,0
SUMMA		0,0	0,0

Investeringsramar för kunskapsnämnden

Tabell 42. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Kunskapsnämnden	29 600	25 900	25 900	25 900	25 900	25 900	129 500
Varav löpande investeringar	21 900	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	25 000
Varav övriga investeringar		20 900	20 900	20 900	20 900	20 900	104 500
Åtgärder ventilation skolverksamhet		13 200	13 200	13 200	13 200	13 200	66 000
Lokalförtätning skolverksamhet	7 400	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200	16 000
Utemiljö förskolor och grundskolor		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	10 000

Fortsättning på nästa sida. >>

Säkerhetsåtgärder skolverksamhet		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	10 000
Solavskärning skolverksamhet	300,0	500	500	500	500	500,0	2 500

Följande mål och uppdrag gäller för kunskapsnämnden

Mål: 1,2,3,4,5,6,8,9 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
2. Vi ska aktivt verka för och stödja civilsamhället samt myndigheter i det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld samt våld i nära relationer.	Kommunstyrelsen , socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden
3. Socialförvaltningen ska prioritera arbetet med aktiva och förebyggande åtgärder.	Socialnämnden , kunskapsnämnden.
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsboksut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
6. Tillsvidareanställd personal inom förskolan ska erbjudas tillgång till arbetskläder.	Kunskapsnämnden
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
14. En ny livsmedels- och måltidspolicy ska tas fram.	Drift- och servicenämnden , funktionsstödsnämnden, äldrenämnden, kunskapsnämnden
47. Lärare ska ges möjlighet att vara lärare genom att minska administration med stöd av lärassistenter.	Kunskapsnämnden
48. Kunskapsförvaltningen ska verka för att stärka upp elevhälsan inom grund- och gymnasieskolan.	Kunskapsnämnden
49. Samtliga skolområden inom Karlskrona kommun ska vidareutveckla läxhjälpen i skolan.	Kunskapsnämnden
50. Porrfilter ska införas i alla kommunens skolor.	Kunskapsnämnden , drift- och servicenämnden
52. En underhållsplan för Karlskrona kommuns skollokaler ska tas fram under 2019.	Drift- och servicenämnden , kunskapsnämnden
53. Etableringen av Jämjö Kunskapscentrum ska påbörjas under 2019.	Kunskapsnämnden , kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
54. En etappvis utbyggnad av Wämöskolan ska inledas.	Kunskapsnämnden , kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
55. Ny översyn ska ske av lokalbehovet inom hela kunskapsförvaltningens verksamhetsområde.	Kunskapsnämnden , kommunstyrelsen, drift- och servicenämnden
56. Fortsätta utveckla samarbeten mellan Karlskronas gymnasieskolor, vuxenutbildningen, näringsliv, högskola, fackliga organisationer och myndigheter för fler arbetstillfällen i Karlskrona kommun.	Kommunstyrelsen , arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden
57. Ge kommundirektören i uppdrag att verka för att en etablering av Internationella Engelska Skolan i Karlskrona kommun.	Kommunstyrelsen , kunskapsnämnden
58. Etablera och vidareutveckla ett IB-program på grund- och gymnasienivå.	Kunskapsnämnden
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser
72. Kommunstyrelsen ska tillsammans med skolan uppmärksamma och stimulera till ung företagsamhet.	Kommunstyrelsen , kunskapsnämnden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens uppdrag och ansvar

Miljö- och hälsoskydd samt plan- och byggväsende

Nämnden ansvarar för kommunens myndighetsuppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt plan- och byggväsendet. Nämnden fullgör också de övriga myndighetsuppgifter som den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt plan- och byggväsendet ska svara för enligt lag eller annan författning:

- » Miljöbalken (MB 1998:808) med dess förordningar.
- » Plan- och bygglagen (PBL 2010:900) och plan- och byggförordningen (2011:338).
- » Livsmedelslagen (2006:804) och förordningen (2006:813).
- » Strålskyddslagen (1988:220) och förordningen (1988:293).
- » Lagen (2006:985) och förordningen (2006:1592) om energideklaration för byggnader.
- » Lagen (2014:227) om färdigställandeskydd.

Uppgifter enligt särskild lagstiftning

Nämnden fullgör de uppgifter som kommunen ska svara för enligt följande lagstiftning:

- » Tillsyn enligt tobakslagen (1993:581) och förordningen (2001:312)
- » Tillsyn enligt lagen (2009:730) och förordningen (2009:929) om handel med vissa receptfria läkemedel
- » Åtgärder enligt lagen (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa
- » Påkalla fastighetsreglering och fastighetsbestämning enligt fastighetsbildningslagen (1970:988)
- » Begära förrättning enligt anläggningslagen (1973:1149)
- » Avvikelser och undantag enligt ledningsrättslagen (1973:1144)
- » Tillsyn och tillstånd enligt lagen (1998:814) och förordningen (1998:929) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning

Antagande, ändring och upphävande av detaljplan eller områdesbestämmelser

Vad gäller antagande, ändring och upphävande av detaljplan eller områdesbestämmelser uppdrar kommunfullmäktige till nämnden att själv besluta i följande ärenden:

- » PBL (5 kap 27 och 38 §§) Antaga, ändra och upphäva detaljplan, som inte reglerar exploateringsavtal som ska beslutas av kommunfullmäktige, då bestämmelserna om enkelt planförfarande i 5 kap 7 § får tillämpas eller normalt planförfarande tillämpas men ärendet inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt.
- » PBL (4 kap 24 och 25 §§) Nämndens befogenhet innefattar också rätt att förlänga eller förnya detaljplans genomförandetid.
- » PBL (4 kap 39 §) Nämndens befogenhet gäller inte ändring eller upphävande av detaljplan före genomförandetidens utgång om någon fastighetsägare som berörs motsätter sig det.
- » PBL (5 kap 39 §) Antaga, ändra eller upphäva områdesbestämmelser, som inte reglerar exploateringssamverkan, då bestämmelserna om enkelt planförfarande i 5 kap 7 § får tillämpas eller normalt planförfarande tillämpas men ärendet inte är av principiell beskaffenhet eller i övrigt av större vikt.

Övriga uppgifter

Nämnden ska vidare

- » på kommunstyrelsens uppdrag lämna förslag till och revidera översiktsplan.
- » lämna förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen enligt lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.
- » ansvara för allergikommitténs arbete.

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Kommunens befolkningsprognos 2018 har jämförts med prognosen 2017 eftersom den lade grunden till ramarna 2018. Därutöver har även en avstämning av hur utfallet hittills ser ut under 2018, och jämfört med nämndernas anslag. Förändring-

arna mellan prognoserna ger därmed en demografisk motiverad förändring av ramen med -260 tkr 2019, -220 tkr för år 2020 och med -70 tkr år 2021. Ett avdrag beroende på lägre antal person, bör då leda till lägre volym, varför denna del bör vara neutral för nämnden.

» Utöver befintligt effektivitetskrav behöver kommunen få ned verksamhetskostnaderna ytterligare. Därför åläggs ett antal nämnder utökat effektivitetskrav. För miljö- och samhällsbyggnadsnämndens del motsvarar detta -500 tkr/år i budgetförslaget.

Tabell 43. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	21 935,6	21 440,8	21 560,8	21 560,8
ramförändring		-760,0	-720,0	-570,0
Nettokostnad/budgetram	21 935,6	20 680,8	20 840,8	20 990,8
Specifikation av ramförändringar				
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden				
Demografisk anpassning		-260,0	-220,0	-70,0
Effektiviseringskrav utöver demografi		-500,0	-500,0	-500,0
SUMMA		-760,0	-720,0	-570,0

Nämnden har inga investeringsmedel.

Följande mål och uppdrag gäller för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Mål: 1,2,3,4,5,6,7,9,10 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsboksut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
27. Aktivt verka för ett ekonomiskt hållbart byggande av attraktiva hyresrätter i alla kommunens delar.	Kommunstyrelsen , miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, AB Karlskronahem
32. All samhällsplanering ska inkludera ytor som möjliggör planerad fysisk aktivitet, spontanidrott samt kulturella upplevelser.	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden , drift- och servicenämnden, Kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden
36. Säkerställa tillgängligheten till trygghets- och omvårdnadsboenden i hela kommunen.	Äldrenämnden , funktionsstödsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, AB Karlskronahem
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser
71. Förenkla taxor och avgifter för företagen.	Kommunstyrelsen , miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, drift- och servicenämnden, Affärsverken AB

Socialnämnden

Nämndens uppdrag och ansvar

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad om sägs i lag om socialnämnden med den inskränkning som framgår av arbetsmarknadsnämndens, äldrenämndens och funktionsstödsnämndens reglementen. Socialnämnden ska därutöver:

- » svara för budget- och skuldrådgivning i kommunen
- » svara för tillståndsgivning- och tillsyn enligt alkoholagen samt i övrigt fullgöra de uppgifter, som ankommer på kommunen enligt gällande alkoholagstiftning

Avgränsning i förhållande till andra nämnders verksamhetsområde

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen. Arbetsmarknadsnämnden ska även fullgöra socialnämndens uppgifter när det gäller bistånd till begravningskostnader.

Äldrenämnden ansvarar för omsorgen av äldre personer (65 år och äldre) enligt socialtjänstlagen i enlighet med äldrenämndens reglemente.

Funktionsstödsnämnden svarar för de uppgifter

som ankommer på kommunen enligt socialtjänstlagen avseende särskilda bestämmelser för människor med funktionsnedsättning som inte fyllt 65 år.

Nämnden ansvarar vidare för kommunens insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett personens ålder.

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Kommunens befolkningsprognos 2018 har jämförts med prognosen 2017 eftersom den lade grunden till ramarna 2018. Därutöver har även en avstämning av hur utfallet hittills ser ut under 2018, och jämfört med nämndernas anslag. Förändringarna mellan prognoserna ger därmed en demografiskt motiverad förändring av ramen med -2 670 tkr 2019, -2 470 tkr för år 2020 och med -1 070 tkr år 2021. Ett avdrag beroende på lägre antal person, bör då leda till lägre volym, varför denna del bör vara neutral för nämnden.
- » För att möta nämndens behov görs en ambitionsökning med 2 670 tkr år 2019, 2 470 tkr år 2020 och med 1 070 tkr år 2021.

Tabell 44. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Socialnämnden	205 222,1	191 666,5	192 866,5	192 866,5
ramförändring		0,0	0,0	0,0
Nettokostnad/budgetram	205 222,1	191 666,5	192 866,5	192 866,5
Specifikation av ramförändringar				
Socialnämnden				
Demografisk anpassning		-2 670,0	-2 470,0	-1 070,0
Ambitionshöjning		2 670,0	2 470,0	1 070,0
SUMMA		0,0	0,0	0,0

Investeringsramar för socialnämnden

Tabell 45. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Socialnämnden	2 708	210	210	210	210	210	1 050
Löpande investeringar	2 708	210	210	210	210	210	1 050

Följande mål och uppdrag gäller för socialnämnden

Mål: 1,2,3,4,5,6,9 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
2. Vi ska aktivt verka för och stödja civilsamhället samt myndigheter i det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld samt våld i nära relationer.	Kommunstyrelsen , socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, kunskapsnämnden
3. Socialförvaltningen ska prioritera arbetet med aktiva och förebyggande åtgärder.	Socialnämnden , kunskapsnämnden
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsboksut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser

Äldrenämnden

Nämndens uppdrag och ansvar

Nämnden ansvarar för omsorgen enligt socialtjänstlagen för personer som är 65 år och äldre samt för hälso- och sjukvårdsinsatser enligt hälso- och sjukvårdslagen till de som bor i sådan boendeform som avses i 5 kap 5 § socialtjänstlagen samt för hemsjukvård och hembesök till personer i ordinärt boende, oavsett ålder, enligt hälso- och sjukvårdslagen 18 § andra stycket. Kommunens ansvar omfattar inte sjukvård som förmedlas av läkare.

Nämnden ansvarar för handläggning och beslut i ärenden enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag oavsett sökandens ålder.

Avgränsning i förhållande till andra nämnders verksamhetsområde

Funktionsstödsnämnden svarar för de uppgifter som ankommer på kommunen enligt socialtjänstlagen avseende särskilda bestämmelser för människor med funktionsnedsättning som inte fyllt 65 år. Nämnden ansvarar vidare för kommunens insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett personens ålder.

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad om sägs i lag om socialnämnden med den inskränkning som framgår av äldrenämndens och funktionsstödsnämndens reglementen.

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Kommunens befolkningsprognos 2018 har jämförts med prognosen 2017 eftersom den lade grunden till ramarna 2018. Därutöver har även en avstämning av hur utfallet hittills ser ut under 2018, och jämfört med nämndernas anslag. Förändringarna mellan prognoserna ger därmed en demografiskt motiverad förändring av ramen med -230 tkr 2019, -1 730 tkr för år 2020 och med +5 500 tkr år 2021. Ett avdrag beroende på lägre antal person, bör då leda till lägre volym, varför denna del bör vara neutral för nämnden.
- » Nämndens ram utökas under år 2019 med 230 tkr och under år 2020 med 1 730 tkr för att möta effekterna av den demografiska anpassningen.

Tabell 46. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Äldrenämnden	812 463,4	812 001,4	818 201,4	818 201,4
ramförändring		0,0	0,0	5 500,0
Nettokostnad/budgetram	812 463,4	812 001,4	818 201,4	823 701,4

Specifikation av ramförändringar

Äldrenämnden

Demografisk anpassning		-230,0	-1 730,0	5 500,0
Anpassning ram		230,0	1 730,0	

SUMMA		0,0	0,0	5 500,0
--------------	--	------------	------------	----------------

Investeringsramar för äldrenämnden

Tabell 47. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innev. års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	PI 2023	Summa 2019- 2023
Äldrenämnden	3 200	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	25 000
Löpande investeringar	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200	16 000
Övriga investeringar		1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	9 000
Verksamhetsanpassningar lokaler		1 800	1 800	1 800	1 800	1 800	9 000

Äldrenämnden bostadsanpassningsbidrag

Tabell 48. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Innevarande års budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Äldrenämnden bostadsanpassningsbidrag	9 894,2	10 094,2	10 194,2	10 194,2
ramförändring		0,0	0,0	0,0
Nettokostnad/budgetram	9 894,2	10 094,2	10 194,2	10 194,2
Specifikation av ramförändringar				
Äldrenämnden bostadsanpassningsbidrag				
Demografisk anpassning		0,0	0,0	0,0
SUMMA		0,0	0,0	0,0

Jämfört med budget 2018 och ekonomisk planering 2019-2020, justeras ramen för budget 2019 och ekonomisk planering 2020-2021 enligt följande:

- » Kommunens befolkningsprognos 2018 har jämförts med prognosen 2017 eftersom den lade grunden till ramarna 2018. Därutöver har även en avstämning av hur utfallet hittills ser ut under 2018, och jämfört med nämndernas anslag. Någon demografisk anpassning av ramen görs inte.

Följande mål och uppdrag gäller för äldrenämnden

Mål: 1,2,3,4,5,6,9 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsboksut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
7. Tillsvidareanställd personal inom hemtjänsten ska erbjudas tillgång till arbetsskor.	Äldrenämnden
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
14. En ny livsmedels- och måltidspolicy ska tas fram.	Drift- och servicenämnden , funktionsstödsnämnden, äldrenämnden, kunskapsnämnden
35. Verka för en ökad personalkontinuitet inom vård- och omsorgsinsatser.	Kommunstyrelsen , äldrenämnden, funktionsstödsnämnden
36. Säkerställa tillgängligheten till trygghets- och omvårdnadsboenden i hela kommunen.	Äldrenämnden , funktionsstödsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, AB Karlskronahem
37. Etablera ett omsorgsboende i kvarteret Stallet i kooperativ, alternativt privat, regi.	Kommunstyrelsen , äldrenämnden
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser

Helägda bolag

AB Karlskrona Moderbolag

Bolagets uppdrag och ansvar

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta aktier i de företag som ingår i aktiebolagskoncernen enligt fullmäktiges bestämmande.

Ändamålet med bolagets verksamhet är att samordna de i koncernen ingående bolagens verksamhet dels inom koncernen och dels i möjlig mån med kommunens övriga verksamhet.

Kommunallagens principer om likställighet, lokalisering och självkostnad gäller för bolaget. Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Karlskrona kommun.

Affärsverken Karlskrona AB

Bolagets uppdrag och ansvar

Bolagets verksamhet ska bestå i att bedriva inköp, produktion och distribution av energi inom områdena el, fjärrvärme, fjärrkyla och gas, driva

kommunikationsnät och IT-tjänster kopplade till den bransch företaget är verksam inom, ansvara för insamling och omhändertagande av hushålls- och industriavfall, utöva trafikservice, äga och förvalta fastigheter med flera anläggningar för Affärsverksrörelsens behov, äga och förvalta andelar och aktier med anknytning till bolagets verksamhet samt i övrigt idka annan därmed förenlig verksamhet.

Affärsverken bygger, utvecklar och säljer samhällsviktiga tjänster. Bolaget arbetar för en hög livskvalitet, god miljö och hållbar samhällsutveckling för medborgarna i Karlskrona kommun. Bolagets verksamhet ska bedrivas med samhällsnyttan i fokus.

Kommunallagens principer om likställighet, lokalisering och självkostnad gäller för bolagets verksamhet inom affärsområde stadsnät och renhållning. Kommunallagens principer om likställighet och lokalisering gäller för bolagets verksamhet inom affärsområde båttrafik.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla AB Karlskrona Moderbolag.

Investeringsramar för Affärsverken

Tabell 49. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Affärsverken	265 750	163 550	157 800	73 850	71 000	731 950

Följande mål och uppdrag gäller för Affärsverken

Mål: 1,2,3,4,5,7,9,10 och 11. Läs mer om målen på sida 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsbokslut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
11. Öka den egna produktionen av förnyelsebar energi genom exempelvis solceller på kommunens fastigheter.	Kommunstyrelsen , drift- och servicenämnden, Kruthusen Företagsfastigheter AB, AB Karlskronahem, Affärsverken AB
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
26. År 2020 ska 100 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s.	Kommunstyrelsen , Affärsverken AB

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser
71. Förenkla taxor och avgifter för företagen.	Kommunstyrelsen , miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, drift- och service-nämnden, Affärsverken AB

AB Karlskronahem

Bolagets uppdrag och ansvar

Bolagets verksamhet är att inom Karlskrona kommun köpa, sälja förvalta, utveckla och bebygga fastigheter eller tomrätter.

Ändamålet med bolagets verksamhet är att erbjuda medborgarna i Karlskrona kommun goda bostäder och att arbeta för att fördela bostäderna till alla grupper i samhället. Bolaget ska även hyra ut

affärslokaler som tillhör bolagets fastighetsbestånd. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Bolaget ska även i största möjliga mån medverka till optimering av kommunkoncernens fastighetsförvaltning i det fall detta är till gagn för bolaget. Likvideras bolaget skall dess behållna tillgångar tillfalla AB Karlskrona Moderbolag.

Kommunallagens princip om lokalisering gäller för bolaget.

Investeringsramar för Karlskronahem

Tabell 50. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Karlskronahem	225 000	142 500	95 500	65 000	65 000	593 000

Följande mål och uppdrag gäller för Karlskronahem

Mål: 1,2,3,4,5,9 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsbokslut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
11. Öka den egna produktionen av förnyelsebar energi genom exempelvis solceller på kommunens fastigheter.	Kommunstyrelsen , drift- och service-nämnden, Kruthusen Företagsfastigheter AB, AB Karlskronahem, Affärsverken AB
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
27. Aktivt verka för ett ekonomiskt hållbart byggande av attraktiva hyresrätter i alla kommunens delar.	Kommunstyrelsen , miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, AB Karlskronahem
36. Säkerställa tillgängligheten till trygghets- och omvårdnadsboenden i hela kommunen.	Äldrenämnden , funktionsstödsnämnden, miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, AB Karlskronahem
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser

Kruthusen Företagsfastigheter AB

Bolagets uppdrag och ansvar

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att förvärva, avyttra, bebygga och förvalta kommersiella fastigheter, eller tomträtter för att därpå uppföra lokaler, för företag och organisationer i Karlskrona kommun.

Ändamålet med bolagets verksamhet är att förmedla mark- och flexibel lokalupplåtelse till företag

och därigenom skapa etablerings- och utvecklingsmöjligheter för nya och samt befintliga företag och organisationer inom kommunen.

Kommunallagens lokaliseringsprincip gäller för bolaget.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla AB Karlskrona Moderbolag.

Investeringsramar för Kruthusen

Tabell 51. Ekonomiskt sammandrag, tkr

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Summa 2019- 2023
Kruthusen	12 000	4 000	4 000	4 000	4 000	28 000

Följande mål och uppdrag gäller för Kruthusen

Mål: 1,2,3,4,5,9 och 11. Läs mer om målen på sidan 36.

Uppdrag	Samverkan mellan nämnder och styrelser (markerad=ansvarig)
1. En kommission med uppdrag att arbeta mot segregation ska tillsättas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
4. Samtliga förvaltningar ska arbeta med att jämställdhetsintegrera verksamheterna samt införa jämlikhets- och jämställdhetsboksut.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
8. Vid all form av upphandling ska krav på villkor i enlighet med kollektivavtal samt sociala kriterier ställas.	Kommunstyrelsen , övriga nämnder och styrelser
11. Öka den egna produktionen av förnyelsebar energi genom exempelvis solceller på kommunens fastigheter.	Kommunstyrelsen , drift- och servicenämnden, Kruthusen Företagsfastigheter AB, AB Karlskronahem, Affärsverken AB
13. Möjligheten till återvinning och återbruk i kommunens verksamheter ska öka.	Affärsverken AB , samtliga nämnder och styrelser
67. Kommunen ska erbjuda alla ungdomar i åldern 16-17 år feriejobb i samverkan med förenings- och näringsliv.	Arbetsmarknadsnämnden , övriga nämnder och styrelser

Utveckling i Karlskrona AB

Bolagets uppdrag och ansvar

Bolagsordning/ägardirektiv är under förändring.

Delägda bolag/kommunalförbund

Räddningstjänsten Östra Blekinge

Kommunalförbundets uppdrag och ansvar

Kommunens andel motsvarar 61,5 &.

Medlemmar i förbundet är Ronneby och Karlskrona kommun.

Förbundets huvudsakliga ändamål är att fullfölja de skyldigheter som åvilar medlemskommunerna enligt lag om skydd mot olyckor

- » Förbundet ska verka för att, på ett så kostnads- effektivt sätt som möjligt, inom hela förbundets geografiska område bereda människors liv, hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredställande och likvärdigt skydd mot olyckor.
- » Förbundet ska organisera en för de bägge kommunerna gemensam räddningstjänst. Förbundet skall efter hörande av medlemskommuner och andra myndigheter som kan ha särskilt intresse i ärendet varje mandatperiod fastställa ett handlingsprogram för räddningstjänst.
- » Förbundet ska ansvara för förebyggande åtgärder mot brand, samt annan olycks- och skadeförebyggande verksamhet som i egenskap av myndighet åvilar medlemskommunerna.
- » Förbundet ska varje mandatperiod i nära samarbete med medlemskommunerna och efter hörande av myndigheter som kan ha särskilt intresse i ärendet till medlemskommunerna föreslå utformningen av handlingsprogram till skydd mot olyckor.
- » Förbundet ska på begäran från medlemskommunerna delta eller leda planeringsarbetet för hantering av extraordinära händelser i respektive medlemskommun och på begäran biträda krisledningsnämnderna i deras arbete.

Förbundet kan efter särskild överenskommelse i övrigt åtaga sig uppgifter i nära anslutning till dess lagstadgade verksamhet till exempel,

- » sjuk- och olycksfallstransporter
- » organtransport

- » restvärdesräddning
- » larmförmedling
- » teknisk service
- » säkerhetstjänst
- » utbildning
- » civila försvarsuppgifter
- » underhåll och drift av anläggning/utrustning för det civila försvaret
- » tillsyn och underhåll av livräddningsmateriel och depå för flytvästar
- » kommunal riskhantering
- » förvaring och underhåll av regionalt oljeskyddsförråd
- » brandorsaksutredning.

Kommunens medlemsavgift ingår i kommunstyrelsens totala ram.

Kommunalförbundet Cura individutveckling

Kommunalförbundets uppdrag och ansvar

Kommunens andel motsvarar cirka 40 procent.

Kommunalförbundets namn är Kommunsamverkan Cura Individutveckling (Cura) och har sitt säte i Karlshamn.

Curas medlemmar är Karlskrona, Ronneby, Karlshamns, Sölvesborgs och Olofströms kommun.

Cura verkar främst inom de psykosociala och neuropsykiatriska områdena eller områden som tangerar dessa och dess ändamål är att på medlemmarnas uppdrag organisera och driva sådan verksamhet där kommunerna ser ekonomiska och verksamhetsmässiga fördelar med samordning. Cura ska kunna fungera som huvudman för verksamheter som avser skola, hem för vård eller boende (SoL 6:1 §) eller boende i bostad med särskild service för barn eller ungdomar (LSS 9:8 §), samt bostad med särskild service för vuxna (LSS 9:9 §). Cura ska också verka för att, inom de områden som nämnts ovan, utveckla spetskompetens, för att kunna erbjuda kvalificerad utbildning, utredning,

handledning, konsultation, rådgivning med mera till kommunerna.

Curas uppdrag kan förändras över tid. Om medlemskommunerna vill ge Cura nya uppdrag kan detta göras utan ändring av förbundsordningen under förutsättning att de kan sägas motsvara det ramuppdrag som definierats ovan. Vid större förändringar av Curas uppdrag krävs ändring av förbundsordningen. Cura är ansvarigt för verksamheternas planering, drift och utveckling samt regional samverkan och samordning för att tillgodose medlemmarnas behov.

Cura får svara för upphandling av varor och tjänster, inom de områden som anges i denna paragraf.

Kommunens kostnader ingår som en del i nämndernas ramar och beror på volymen av köpt verksamhet från kommunalförbundet.

Region Blekinge

Från och med 1 januari 2019 är detta skatteväxlat och ingår som en del av nya Region Blekinge som är både tidigare Landstinget Blekinge, och gamla Region Blekinge.

KBP AB

Bolagets uppdrag och ansvar

Företaget bildades den 1 juli 2010 och ägs till 49 % av Karlskrona kommun och till 51 % av Stena Line AB. Företaget äger och driver Verkö färjehamn. Genom avtal med Karlskrona kommun innehar bolaget rätten att nyttja den järnvägsterminal som etablerats i anslutning till hamnen. Ett särskilt ägarsamråd där Karlskrona kommun och Stena Line har två ledamöter var fattar beslut i frågor som påverkar bolagets verksamhet, större investeringar, vinstutdelningar och kapitaltillskott.

KARLSKRONA KOMMUN

UTGIVARE: Karlskrona kommun
PRODUKTION: Karlskrona kommun
FOTO: Andreas Blomlöf
Håkan Linder
Magnus Lejhall

